

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

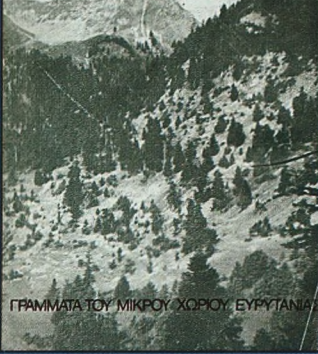
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

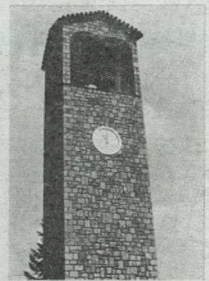
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 66 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1993 • ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΝΟΡΜΟΥ 18, Τ.Κ. 11522

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 67 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1993 • ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΝΟΡΜΟΥ 18, Τ.Κ. 11522

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΔΗΜΟΣ ΒΟΤΑΝΙΑΣ

ΑΝΤΙΣΤΕ ΜΕΜΟΡΙΑΣ - ΠΡΟΣΕΥΧΕ ΜΕΜΟΡΙΑΣ

ΜΕΜΟΡΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΕ ΤΩΝ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

60 ΧΡΟΝΙΑ ΜΝΗΜΗΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΧΗ
ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗ ΘΥΓΙΑ ΤΩΝ
13 ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

ΣΥΜΠΟΣΙΟ γΙΑ ΤΟ 60 ΧΡΟΝΙΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ ΚΑΙ ΑΠΡΙΛΙΟΣ ΕΤΟΥΣ 1993

Τ.Κ. 16, 76 ΔΕΛΦΩΝΟΥ 2002

Παλαιόκρηνη - Βοτανιά

ΤΕΥΧΟΣ 73 • ΕΥΛΑΧΕ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2002 • ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΝΟΡΜΟΥ 18, Τ.Κ. 11522

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1885)

Βραβείο Ακαδημίας

Αθηνών (1986)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του εσωτερικού και του εξωτερικού, καθώς και στους φίλους του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας
(Σημ.: Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα τους)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΧΡΟΝΟΣ	30ός	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ:	ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ	74	1966- '70 ΜΕΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ	ΑΙΜΙΛΙΑ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ
ΙΑΝΟΥΡΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ	2003	1971- '77 ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΗΛ.: 210 9238197
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	Ευρώ 4	1978-'92 ΜΕΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ	ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	\$ 50	1993-2003 ΑΘ. ΚΕΡΑΝΗΣ, Δ. ΚΡΙΚΟΣ	Ι. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΠΔΔ	Ευρώ 15	2003 Σ.ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ 210 8032231	ΓΕΡΑΝΙΟΥ 7, ΤΗΛ. 210 5244309
		- Σ.ΚΡΙΚΟΣ 210 9945348	

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.

1. 25 χρόνια "Μικροχωρίτικα Γράμματα": Μια νέα εποχή ξεκινά (Κλ. Κουτσούκης)	1-3
2. Για τα 25 χρόνια μας - Επιστολή Μ. Σταφυλά	4
3. 1963-2003 Σαράντα χρόνια από την κατολίθνηση του Μικρού Χωριού	5
4. Η τραγωδία του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας (Σωτήριος Κων. Οικονόμου)	6-12
5. Γενική συνέλευση της Αδελφότητας Μικροχωριτών	13-14
6. Απολογισμός - Προϋπολογισμός Αδελφότητας	15-16
7. Επιστολές της Αδελφότητας Μικροχωριτών	17-18
8. Η συνενσιάσή μας	19-21
9. Καλοκαιρινό αντάμωμα στη Χελιδόνα	22
10. Ο εορτασμός της Αγίας Κυριακής στις 7 Ιουλίου 2003	23
11. Δελτίο Τύπου Δήμου Ποταμιάς	24-25
12. Η μάχη στο Κεφαλόβρυσο	26-27
13. Απομνημονεύματα (Δημητρίου Σπ. Δερματά)	28-29
14. Η ανέγερσις του Ιερού Ναού "Η Μεταμόρφωσις του Σωτήρος" και οι ιερείς Αθανάσιος Παπασιάθης (+ Δημ. Κοκκάλας)	30-35
15. Βιβλιοπαρουσιάσεις	36-39
16. Δημοτολόγιον Κοινότητος Μικρού Χωριού	40-41
17. Επιστολές προς την Αδελφότητα	42
18. Στη μνήμη του ζεύγους Βράχα (Γεώργιος Νικ. Φαλίδας)	43
19. Συνδρομές στην Αδελφότητα	44-45
20. Δωρεές εις μνήμη	46
21. Μνήμη Μακαριστού Μητροπολίτη Κεντρίας Αφρικής Τιμοθέου Κοντομέρκου	47
22. Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν	48-56

25 χρόνια «Μικροχωρίτικα Γράμματα»: Μια νέα εποχή ξεκινά

Τα Μικροχωρίτικα Γράμματα, το όργανο επικοινωνίας της Αδελφότητας Μικροχωριτών, συμπληρώνει εφέτος 25 χρόνια από την έκδοσή του. Μετά από ένα τέταρτο αιώνα και την άοκνη, διαχρονική δουλειά αρκετών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας, βρίσκεται σήμερα στα άξια χέρια δυο νέων δημοσιογράφων, παιδιών του Μικρού Χωριού, της Σοφίας Κούμπου (Κουτσούκη) και του Σπύρου Δ. Κρίκου. Δυο σεμνοί, ευσυνείδητοι και αποδοτικοί δημοσιογράφοι. Υπό την έμπειρη καθοδήγησή τους το περιοδικό μας αρχίζει μια νέα εποχή, που φιλοδοξεί να συνδυάσει το παραδοσιακό με το σύγχρονο. Το λαογραφικό με το ιστορικό. Τα νέα του χωριού μας, του Δήμου Ποταμιάς και της Ευρυτανίας με όσα σχετικά αφορούν τον ευρύτερο ελληνικό χώρο. Νέο πνεύμα, σύγχρονη αντίληψη, καινούργια παρουσίαση των θεμάτων. Τι θα μπορούσε να είναι τρανότερη γιορτή για τα 25 χρόνια από την έκδοση του περιοδικού αυτού!

Στη 10η επέτειο καλούσαμε τους νέους του Μικρού Χωριού να συμβάλουν με την πέννα τους στις στήλες του περιοδικού μας. Σήμερα νιώθουμε περήφανοι γιατί οι νέοι του χωριού μας δεν συμμετέχουν απλά, αλλά παίρνουν τα ηνία στα χέρια τους. Έτσι πέρα από τους δυο υπεύθυνους του περιοδικού μας που αναφέραμε, τη σκυτάλη της Αδελφότητας σηκώνουν στους ώμους τους και δυο ακόμη νέοι του χωριού μας οι Γιάννης Αρώνης, εγγονός του Επ. Παπαδή και Θανάσης Παπαθανασίου, εγγονός του Παπαθανάση. Επιχειρηματίας ο πρώτος, δικηγόρος ο δεύτερος. Και οι δυο τους διακατέχονται από αμέριστο ζήλο για την ανάδειξη του χωριού μας, στο οποίο περνούν πολύ περισσότερο χρόνο από όσο πολλοί από μας τους μεγαλύτερους. Δίπλα τους οι εμπειρότεροι Νίκος Βίγλας, Θανάσης Κεράνης και Αιμιλία Κουτσούκη παραμένουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας ως μεταβατικοί αρωγοί των νέων στο έργο τους.

Είναι γνωστό ότι τα Μικροχωρίτικα Γράμματα απευθύνονται στους απανταχού Μικροχωρίτες. Επιθυμία είναι να γράφονται αυτά από Μικροχωρίτες, ενώ πάντα διανέμονται προς όλους τους Μικροχωρίτες όπου γης. Όσοι περισσότεροι συμβάλλουμε με ενθυμήσεις μας από τα παλιά, με προβληματισμούς μας για το χωριό ή την περιοχή μας, με νέα από συγχωριανούς μας, με ιστορικές φωτογραφίες, με ευρυτανικές ειδήσεις ή με ό,τι θεωρούμε ενδιαφέρον για δημοσίευση, τόσο πλουσιότερο σε ύλη και ενδιαφέρον θα είναι το περιοδικό μας. Τα Μικροχωρίτικα Γράμματα είναι κτήμα όλων μας και βασίζονται στην κοινή προσπάθεια και συμβολή μας.

Εφέτος έχουμε τη συγκυρία δύο επετείων: Συμπληρώνονται 25 χρόνια από την ίδρυση του περιοδικού μας, αλλά και 40 χρόνια από την αποφράδα εκείνη ημέρα της κατολίθησης του χωριού μας. Δυστυχώς και οι δύο αυτές επετείοι βρίσκουν το χωριό μας σε μια δύσκολη καμπή. Ο "Καποδίστριας", όπως συνηθίζεται να λέγεται ο νόμος ενοποίησης των χωριών της Ελλάδας, είχε ως αποτέλεσμα να χάσουν τα χωριά την αυτονομία τους και ως ένα βαθμό να χάσουν και την ταυτότητά τους.

Σ' αυτή την αντίζηση στιγμή καλούνται οι σύλλογοι των χωριών να διαδραματίσουν έναν πολύ σημαντικό και ιστορικό ρόλο. Να συμβάλουν στην διατήρηση και ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητας, των παραδόσεων και της ιστορίας κάθε χωριού. Δουλειά δύσκολη, πολύπτυχη και συνεχής. Μεγάλο το βάρος της ευθύνης. Όμως δεν είναι δυνατόν να αφεθεί ο χρόνος να σβήσει τον αγώνα και τις προσπάθειες των προγόνων μας, που με προσωπική σκληρή δουλειά έχτισαν εκκλησιές και σχολεία, έφτιαξαν δρόμους και καλντερίμια. Με το υστέρημά τους έχτισαν χάνια και ξενώνες, υδραγωγεία, σχολεία, βιβλιοθήκες. Με την παλικαριά και τη θυσία τους μας χάρισαν τη λευτεριά, μας άφησαν ιστορία. Σ' αυτόν το μακρύ δρόμο θέλει να βαδίσει και η Αδελφότητα Μικροχωριτών αλλά χρειάζεται τη συμμετοχή, τη συνοχή και τη βοήθεια όλων μας. Χρειάζεται τη συσπείρωσή μας. Ο καθένας μας χωριστά και όλοι μαζί ενωμένοι μέσα στο σύλλογό μας θα μπορέσουμε να πετύχουμε αυτό που προσπαθούν και τα άλλα χωριά: Να διατηρήσουμε ζωντανό το όνομα και την ιστορία του χωριού μας, να αναδείξουμε τις ομορφιές του και γενικά να δουλέψουμε για την αναβάθμιση του. Οι νέοι πρώτοι έπιασαν το επιτακτικό αυτό μήνυμα και έτρεξαν αρωγοί και πρωτεργάτες. Ας τους ακολουθήσουμε. Ας τους ενθαρρύνουμε και ας βοηθήσουμε όλοι μας για το καλό του αγαπημένου μας Μικρού Χωριού.

Μένιος Κουτσούκης

Επ. Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΟ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ
" Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ "

Μ Α Ι Ο Σ 1966

ΕΤΟΣ Ιον - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ Ι

Απ'τά πολλά, πάρα πολλά ζητήματα, που άντιμετωπίζουν σήμερα οι Μικροχωρίτες γιά νά φτιάξουν τό κεινόςγειο χωριό, ξεπρόηρε ή άνάγκη τ' τής επικοινωνίας μέ τό εντοπο αυτό. Έκείνων που μοχθούν χειμώνα κλοκοκίρι γιά νά θεμελιώσουν τής κεινόςγειας έστες τους κι'έκείνων, που άν και ζηνητεμένο ή κεινός τους δέν παψε νά σκιρτάη γιά ό,τι γίνεται στό χωριό. Γιά τά προβλήματα όμως του χωριού χρειάζεται κατανόησης, συμπράξεις, συνεργασίας, θέλησης κι' προσπάθειας, που θα πηγάσουν από τήν αγάπη όλων μας γιά τό Μικρό Χωριό. Γι' αυτό τό χωριό στρατευόμαστε όλοι.

Η ΦΕΤΕΙΝΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Η φετεινή Γενική Συνέλευσις του Σωματείου μας έγινε στίς 27 Μαρτίου. Βρέθηκαν πάνω από 50 μέλη άν και θύηρεπε νά είναι διπλάσια. Τά σπουδαιότερα θέματα που συζητήθηκαν ήσαν: 1) Γιά τήν επέκταση του οχεδίου, ώστε νά δοθών οικόπεδα σ' όσους δέν ήφταν. 2) Γιά τόν ηλεκτροφωτισμό τής Κοινότητος. 3) Γιά τήν ύδρευσις του χωριού. 4) Γιά τό άνοιγμα του Ξενοδοχείου 5) Γιά τήν μετεκίνηση τών εικώνων από τήν Έκκλησία του χωριού, που τελικά άποφύηθηκε 6) Γιά τήν συντήρησιν του Παλαιού χωριού. Η Γενική Συνέλευσις έλαβε όδηφωνα τήν άπόφασιν νά μη δεχθή κίμικι διαίρησι μετεξού παλαιού και νέου χωριού. Τό Μικρό Χωριό είναι ενια κι' είναι άνάγκη νά ύπάρχη ενότητα στίς προσπάθειες γιά ενιαίο Μικρό Χωριό.

ΑΡΧΙΑΡΧΕΣ

Τό νέο Διοικητικό Συμβούλιο που προέκυψε από τής άρχιρχεσες συγκροτήθηκε από τούς κ. κ.

- 1) ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΑΘ. ΚΕΡΑΜΗΝ ώς Πρόεδρον
- 2) ΧΡΙΣΤΟΝ Κ. ΘΑΝΟΝ " Άντιπρόεδρον
- 3) ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ Γ. ΚΕΡΑΜΗΝ " Ταμείν
- 4) ΚΑΘΟΜΕΝΗΝ Σ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΝ " Γ. Γραμματέα
- 5) ΜΑΝΘΟΝ Σ. ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΝ " Εδμόβουλος

Τήν Ήελεγκτικήν Ήπιτροπήν άποτελοϋν οι κ. κ. 1) ΠΑΝΑΓ. Τ. ΚΥΡΙΤΗΣ 2) ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΠΑΣΤΑΣ 3) ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΘΑΝΟΣ

ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

- Γιά τά όποια θα έργασθ ή και τό Νέον Δ/κόν Συμβούλιον είναι:
- 1.- Συνέχιεις τής άνοικοδομίσως ώστε νά σταθασθών όλοκ.
 - 2.- Ύδρευγατέο
 - 3.- Ηλεκτροφωτισμός
 - 4.- Άνοιγμα του Ξενοδοχείου
 - 5.- Συντήρησις του Παλαιού Χωριού (Έκκλησία και κεινός).

- Σκεφθήτε πάνω στίς ζητήματα: του χωριού μας.
- Προτείνετε ό,τι καλύτερο νομίζετε.
- Ό Σόλλογος σκεντρώναι τής προσπάθειες όλων μας.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ Μ.Σ

- Α: Ήδρύθηκε τ' 1955 στήν Άθήνα
Β: Προήηηρε Ήελεφθής Μικροχωριτών σπή Πόλη (Κων/πολις) άπ'τό 1890 περίκου.
Γ: Προπολεμικά ύπήηρε ή Φιλοπρόδοος Ένωσις Μικρού Χωριού. Στο έπίμοιο φύλλο θα σκιαγραφήσασμε τήν " δόξιν " του.
Δ: ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ Μ.Σ

Ξέρετε ότι:

- 1) Στήν Έλληνική Ήπανσίαση του 21 τό χωριό μας είχε 30 οικόγειες;
- 2) Ξάσονται τά όνόματα δέκα τούλάχιστον άγωνιστών τής Έπανωστάσεως, που είναι από τό Μικρό Χωριό;
- 3) Στο χωριό μας στρατοπέδευσε ό Μάρκο-Λιπότορης πριν ξεκινήση γιά τή μοιραία μάχη του Κεφαλόβρυσου; (1823)
- 4) Τό χωριό μας είχε Ξενοδοχείο από τό 1880 και πριν που κάρη από τυχαία πυρκαϊά πριν από τόν πόλεμο.
- 5) Σ' αυτό στεγαζόταν μεγάλη Βιβλιοθήκη;
- 6) ό άγέρματος Πάτανος είναι πάνω από 100 χρόνων;

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΡΟΙΕΣ

- Ή Πρόεδρος τής Κοινότητος κ. Κ. Γεωργόπουλος άμεινε στήν Άθήνα με ά εβδομάδα. Σε συνεργασία με τό Δ/κόν Συμβούλιον του Σωματείου, έγιναν έέργειες 1) στο Ύπουργέιον Κοινωνιολογίας γιά τήν χορήγησιν σμοληρωματικής πιστάσεως έκ 5.000 δρχ. στίς πεδόντις. 2) Στήν Δ. Ε. Η γιά τήν επίταχυσιν του ηλεκτροφωτισμού. 3) Στο Ύπουργέιον Οικισμού γιά τήν επέκταση του οχεδίου και τήν άνέγερση Ήεροσ Νεού στο Νέο χωριό Έγκρίθησαν συνολικά 65 οικόπεδα. 4) Στήν Άγροτική Τράπεζα γιά τήν άνέχιση τής μελέτης του ύδρευγατέου. 5) Γεν. Δ/ντής τής ΑΤΕ κ. Παπαλουκίς ύπεσχέθη στί θα άποσταλή συντάμωσ έκ νέου μηχανικός τής Δ. Τ. Ε γιά τήν περάτωση τής σχετικής μελέτης.

- Τό Πάσχι σκεντρώναι πολύ κόβιο στο Χωριό μας Η λειτουργία τής Άναστάσεως έγινε στή Μεταμόρφωση του Σωτήρος και φωταγωγήθηκαν οι πολυελαίοι στο δεσπε λάβετε φως, με ρεύμα φορητής ηλεκτρογεννητριός.

- Τήν ήμέρη τής ζωόδοχου Ιηηής έγινε χορός στο Ξενοδοχείο που κλειώσε επίτυχία. Τό Ξενοδοχείο ήταν άνοικτό στίς γιορτές.

- Ξυτές τής ήμέρης άνοικεβάναι τήν εκμετάλλευσιν του Ξενοδοχείου ό κ. Κλήμης Παΐκις.

- Γιά τήν έξέρυρησιν πηγής πληθιον του νέου χωριού μετέβη ό κ. Άρώνης ύδρολόγος του Ύπουργέιου Βιομηχανίας.

Το πρώτο «Δελτίον ενημερώσεως και ανακοινώσεων του Συλλόγου των Μικροχωριτών "Η Μεταμόρφωσις του Σωτήρος"», που κυκλοφόρησε τον Μάιο του 1966

Για τα 25 χρόνια μας

Τα εικοσιπέντε χρόνια της έκδοσής του κλείνει φέτος το περιοδικό του Μικρού Χωριού. Χρόνια τώρα ενημερώνει τους Μικροχωρίτες στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό για τα γεγονότα του χωριού, τα καλά και τα άσχημα, τα προβλήματα και τους στόχους των Μικροχωριτών. Στις σελίδες του πολλοί Μικροχωρίτες έγραψαν και γράφουν

τις απόψεις τους και αφηγούνται τις πολύτιμες αναμνήσεις τους. Τους ευχαριστούμε όλους και ελπίζουμε ότι για πολλά χρόνια ακόμη το περιοδικό θα τους κρατάει συντροφιά.

Αντί άλλων λόγων δημοσιεύουμε το τιμητικό γράμμα του λογοτέχνη Μιχάλη Σταφυλά για τα 25 χρόνια της έκδοσης.

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Είδα πως συμπληρώθηκαν 25 χρόνια έκδοσης του περιοδικού. Έχω σχεδόν όλα τα τεύχη και καθώς τα ξεφυλλίζω διαπιστώνω όχι μόνο το μόχθο που καταβάλλατε, αλλά και τη συνέπεια που είχατε για να βγαίνει κάθε τεύχος και καλύτερο, μακριά από αντιπαραθέσεις και πάντα κοντά στην Ιστορική Αλήθεια.

Διασώσατε ιστορικά γεγονότα γύρω από την περιοχή σας - που χωρίς την παρέμβασή σας - μπορεί και να χάνονταν αφού (κατά τη Βιρτζίνια Γουλφ) ό,τι δεν έχει γραφεί δεν έχει συμβεί.

Συγχαρητήρια για τα 25χρονα και ευχές για συνέχιση με τον ίδιο ζήλο και την ίδια συνέπεια.

Μιχάλης Σταφυλάς

**ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ
ΓΡΑΜΜΑΤΑ**

ΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ.

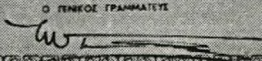
ΕΔΟΣΕ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ,,

ΒΡΑΒΕΥΣΑΙ

Η ΜΑΚΡΑ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΤΟ ΠΡΟΤΕΡΟΝ
ΗΝΑΙΣ Δ' ΕΩΣ ΑΡΤΙ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ
ΥΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΚΑΙ ΑΞΙ ΕΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΠΡΟΚΟΠΤΕΙΝ
ΕΤΕΡΑΝ ΓΗΝ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΠΕΙΝ ΔΕ ΤΗΝ ΤΙΜΗΝ ΕΝ ΤΗ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙ
ΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΤΡΙΑΚΑΔΙ ΕΤΟΥΣ ΕΚΤΟΥ
ΟΗΚΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΝΑΚΟΣΙΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΧΙΛΙΟΣΤΟΥ

Ο ΓΕΝΕΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

**Μικροχωριτικά
ΓΡΑΜΜΑΤΑ**

ΕΝΟΣΙΣ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΝ ΑΣΟCΙΟΝ ΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

1963 - 2003 θλίψη και μνήμη

Σαράντα χρόνια από την κατολίσθηση του Μικρού Χωριού

Σαράντα χρόνια πέρασαν από την ημέρα που το Μικρό Χωριό έζησε την κατολίσθηση. Δεκατρείς συγχωριανοί μας χάθηκαν μέσα στο χαλασμό. Πολύ περισσότερα σπίτια και περιουσίες καταπλακώθηκαν από τις λάσπες. Σήμερα, η ζωή συνεχίζεται οι Μικροχωρίτες είτε κατοικούν στο Νέο Μικρό Χωριό είτε στο Παλιό αγαπούν και φροντίζουν τον τόπο τους.

Μπροστά στα χαλάσματα που με τα χρόνια παίρνουν να πρασινίζουν, μερικοί σταματούν και προσπαθούν να θυμηθούν το χωριό όπως ήταν παλιά, που ήταν τα σπίτια, που οι αυλές,

που τα αγαπημένα καλντερίμια. Οι επισκέπτες με δέος ακούνε τη διήγηση της καταστροφής.

Στο χρονικό αυτής της καταστροφής αναφέρεται και η επιστολή του πολιτικού μηχανικού και αυτόπτη μάρτυρα κ. Σωτήρη Οικονόμου. Αφού του εκφράσουμε για μια ακόμη φορά τις θερμές μας ευχαριστίες, παραθέτουμε την πολύ ζωντανή, ενδιαφέρουσα και ολοκληρωμένη εικόνα που μας δίνει, όπως εκείνος την έζησε από τους Αγίους Αποστόλους στις 13 του Γενάρη του 1963.

Εικόνες Αποκάλυψης: Το Μικρό Χωριό θρηνεί...

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Γράφει ο Σωτήριος Κων. Οικονόμου
Πολιτικός μηχανικός - οικονομολόγος

Α. Ήταν πρωί της 13ης Ιανουαρίου του έτους 1963, ημέρα Κυριακή και ώρα 8.30 π.μ. περίπου που με πήρε τηλέφωνο στο σπίτι μου ο Νομάρχης Ευρυτανίας κ. Θεόδωρος Τσαούσης και μου έδωσε την εντολή να πάω αμέσως με το υπηρεσιακό μου αυτοκίνητο στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας (ως Προϊστάμενος Τ.Υ.Δ.Κ. Ευρυτανίας, όπου είχα αποσπασθεί ως έφεδρος Δόκιμος Αξιωματικός του Μηχανικού, η Υπηρεσία μου είχε διαθέσει αυτοκίνητο τζιπ μάρκας LAND ROVER), να δω τι γίνεται και να του αναφέρω αμέσως. Υπήρχε μία πληροφορία από τους κατοίκους, ότι άρχισε να γίνεται μία κατολίσθηση στο χωριό. Επίσης να πάρω όλα τα αναγκαία μέτρα με τα υπηρεσιακά μηχανήματα (μπουλντόζες, γκρέιντερ, κ.τ.λ.), ώστε να μη κλείσει ο δρόμος προς το Μικρό Χωριό από την εξελισσόμενη κατολίσθηση. Επικοινωνήσα αμέσως με τον οδηγό μου και το αυτοκίνητο ήταν έτοιμο στις 9.15 π. μ. Ξεκίνησα με σφιγμένη την καρ-

διά αμέσως για το Μικρό Χωριό μη γνωρίζοντας τι θα συναντήσω και πώς θα το αντιμετωπίσω.

Όταν έφθασα εκεί σταμάτησα μπροστά στο εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων, επειδή δεν πήγαινε μέχρις εκεί το αυτοκίνητο, γιατί ο δρόμος είχε κιόλας κλείσει. Τεράστιοι όγκοι λάσπης και χωμάτων είχαν ξεκινήσει πάνω από το βουνό και σερνόταν προς τα κάτω κατά μήκος του μικρού χειμάρρου - ποταμού του χωριού σαν μία βραδυκίνητη λάβα. Καμία επικοινωνία με το χωριό δεν ήταν δυνατή. Ήδη τα πρώτα σπίτια που βρισκόταν στη ζώνη κατολισθήσεως αυτής της μάζας, είχαν παρασυρθεί, είχαν βυθισθεί μέσα στη λάσπη και φαινόταν επάνω μόνον οι στέγες των σπιτιών άλλες από ξύλο και κεραμίδια και άλλες από τσίγκους, που επέπλεαν στη λάσπη. Φυσικά φαντάστηκα, ότι όσοι άνθρωποι έτυχε να ευρεθούν μέσα σ' αυτά τα σπίτια, είτε γιατί κοιμόταν ακόμη, είτε γιατί δεν είχαν καταλάβει τι

"Δε μπορώ να κλάψω, ένα βουνό από θλίψη κύλησε στην καρδιά μου" Μιχάλης Σταφυλάς

είχε συμβεί, θα είχαν χαθεί κάτω από τους τόνους της λάσπης. Ακριβή στοιχεία δεν υπήρχαν ακόμη για τίποτε από όλα αυτά.

Φυσικά δεν ετέθη θέμα επεμβάσεως με τα μηχανήματα της Νομαρχίας, γιατί ήταν τόσοσ ο όγκος της κινούμενης λάσπης, ώστε ήταν αδύνατο να ανακοπεί η προς τα κάτω πορεία της με τίποτε. Τα μηχανήματα που τέθηκαν σε συναγερμό τα ειδοποίησα να μην κάνουν καμία κίνηση, γιατί προς το παρόν δεν ωφέλουσε σε τίποτε.

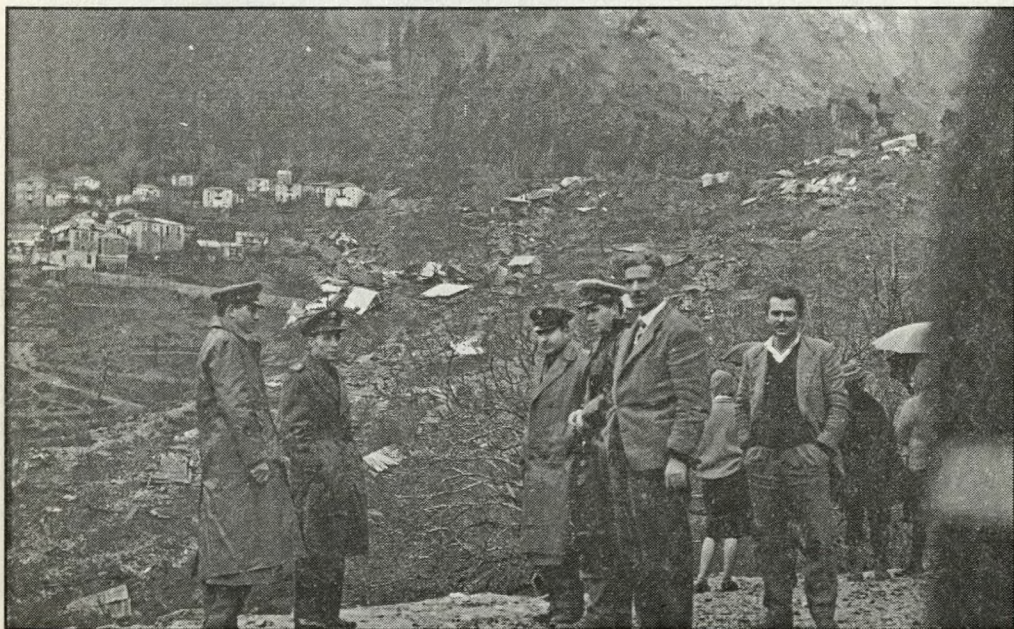
Αφού κάθισα περίπου μία ώρα και είδα από διάφορες πλευρές την κατολίθωση επί τόπου, γύρισα επειγόντως στη Νομαρχία, όπου με περίμενε ανυπόμονα ο κ. Νομάρχης. Του εξήγησα τα συμβαίνοντα και εξεπλάγην από το μέγεθος της καταστροφής. Τον παρεκάλεσα μάλιστα να πάμε μαζί επί τόπου στον τόπο της καταστροφής το οποίο και έγινε.

Ο κ. Νομάρχης κοίταζε αμήχανος την εξέλιξη του φαινομένου και πολλές φορές με ρωτούσε τι θα κάνουμε τώρα. Του απαντούσα, ότι προς το παρόν τίποτε δεν μπορεί να γίνει μέχρι να σταθεροποιηθεί το φαινόμενο. Εικασίες κάναμε για το πόσοι μπορεί να είναι τελικά οι νεκροί κάτω από τα σπίτια που είχαν κιάλας βυθισθεί κάτω από τους τόνους της

λάσπης.

Τον χειμώνα εκείνο ο καιρός στο Νομό Ευρυτανίας ήταν βροχερός. Έβρεχε ασταμάτητα περίπου από τις 10 Σεπτεμβρίου του έτους 1962 μέχρι τον Ιανουάριο του έτους 1963. Επόμενο ήταν να έχουμε περισσότερες καταστροφές και καταστροφές σε όλο το οδικό δίκτυο του Νομού Ευρυτανίας. Επίσης κατολισθήσεις έγιναν σε διάφορα χωριά του Νομού, άλλες μικρές και άλλες πιο μεγάλες. Ο αριθμός όμως του πρώτου λαχνού έτυχε στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας. Η καταστροφή σ' αυτό ήταν βιβλική.

Την ημέρα εκείνη που ήταν Κυριακή οι άνθρωποι στα χωριά πήγαν από πολύ πρωί στην εκκλησία. Έτσι από τους 70-75 κατοίκους που κατοικούσαν σ' αυτό το τμήμα του χωριού, μόνον 13 είχαν μείνει εκεί. Άλλοι δεν πήγαν ακόμη στην εκκλησία, άλλοι δεν μπορούσαν να πάνε και άλλοι δεν είχαν ξυπνήσει ακόμη. Η απώλεια σε ανθρώπινες ζωές περιορίστηκε μόνο σ' αυτά τα 13 άτομα. Πρέπει να σημειωθεί ότι απ' αυτούς που βρέθηκαν στα σπίτια τους στη ζώνη κατολισθήσεως κανείς δεν επέζησε της καταστροφής. Ευτυχώς γιατί τα θύματα της καταστροφής θα μπορούσε να είναι 60-75 άτομα.

Οι αρχές προσπαθούν να αποτιμήσουν το μέγεθος της καταστροφής

Μετά το πρώτο σοκ που υπέστησαν όλοι οι υπηρεσιακοί παράγοντες και όλοι οι επισκέπτες και περιέργοι που κατέφθασαν στον τόπο της κατολισθήσεως, δεν μπορούσε να γίνει τίποτε άλλο από το να περιμένουμε. Εκεί μέيناμε όλοι μέχρι τις 2.00 μ.μ. Το απόγευμα ξανάρθαμε, για να δούμε την εξέλιξη του φαινομένου. Η επικοινωνία προς το Μικρό Χωριό από την κυρία είσοδο του ήταν πλέον αδύνατη. Ήταν μόνον δυνατή από την άλλη έξοδο του χωριού προς το συνοικισμό Γαύρος του Μεγάλου Χωριού Ευρυτανίας. Το απόγευμα επιβεβαιώθηκε και ο ακριβής αριθμός των θυμάτων που ουσιαστικά ήταν όσοι δεν είχαν πάει στην εκκλησία του χωριού, η οποία βρισκόταν στο απέναντι μέρος του χωριού, το οποίο ήταν ασφαλές.

Β. Η κατολίπηση εκινείτο προς τα κάτω, σαν βραδύσυρτη λάβα για πολλές μέρες. Αλλά τώρα αυτό ήταν αδιάφορο. Η μεγάλη ζημιά είχε γίνει.

Μετά τις πρώτες εντυπώσεις ακολούθησε στη Νομαρχία η ουσιαστική αντιμετώπιση του προβλήματος και έπρεπε να δοθεί απάντηση στα εξής ερωτήματα:

α) Μπορούσαν να παραμείνουν και οι υπόλοιποι κάτοικοι στα σπίτια τους ή όχι;

β) Τι θα γίνει με το Μικρό Χωριό; θα μεταστεγαστεί και πού, για να είναι πλέον ασφαλείς οι κάτοικοι του;

γ) Πότε μπορεί να γίνει η μεταστέγαση των και πολλά άλλα παραπλήσια ερωτήματα.

Για το πρώτο ερώτημα η Νομαρχία κάλεσε το Ι.Γ.Μ.Ε. (Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών), αρμόδιο για θέματα κατολισθήσεων. Αυτό απεφάνθη, ότι όλο το Μικρό Χωριό είναι στην ευρύτερη ζώνη κατολισθήσεως. Επομένως το χωριό όλο πρέπει να εκκενωθεί από τους κατοίκους του, οι οποίοι πρέπει να το εγκαταλείψουν το ταχύτερο δυνατόν. Είναι επικίνδυνο οι κάτοικοί του να παραμείνουν σ' αυτό, γιατί αν συνεχισθεί η κακοκαιρία μπορεί να κατολισθήσει και άλλο τμήμα του χωριού με απρόβλεπτες συνέπειες. Πρέπει να το εγκαταλείψουν και να στεγαστούν προσωρινά οπουδήποτε αλλού. Αλλά εν μέσω βαρύτατου χειμώνας που να πάνε; Όσοι παραμείνουν (κυρίως ηλικιωμένοι), για συναισθηματικούς ή άλλους λόγους θα μείνουν υπό προσωπική ευθύνη και χωρίς

Ο αείμνηστος Κωνσταντίνος Τσάτσος, με την ιδιότητα του υπουργού Προνοίας, φτάνει στον τόπο της καταστροφής, επικεφαλής κυβερνητικού κλιμακίου

καμία ευθύνη της πολιτείας.

Για το δεύτερο και τρίτο ερώτημα εκλήθη επειγόντως το Υπουργείο Δημοσίων Έργων, για να λάβει γνώση της καταστάσεως που δημιουργήθηκε. Το Υπουργείο πράγματι ήρθε, αλλά μετά από διαβουλεύσεις που έκανε διαρκείας περίπου ενός μηνός, έτσι βραδυκίνητο που είναι, δεν κατέληξε σε κανένα αποτέλεσμα. Αλλά το πρόβλημα παρέμεινε οξύ για τους κατοίκους του Μικρού Χωριού.

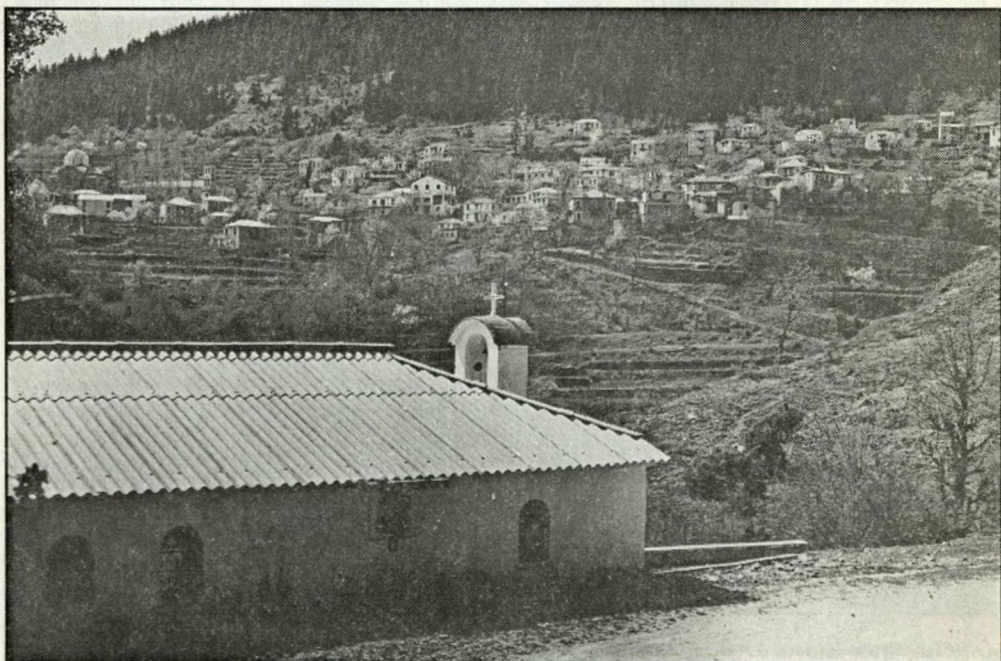
Μετά από αυτά και κατόπιν συσκέψεων των υπηρεσιακών παραγόντων απεφασίσθη να προσκληθεί και το ιδιωτικό πολεοδομικό γραφείο του διακεκριμένου πολεοδόμου, Κων. Δοξιάδη να μας πει τη γνώμη του για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Ποία θέση κρίνει κατάλληλη για ένα νέο Μικρό Χωριό, πόσο στοιχίζει η εκπόνηση μιας αναλόγου μελέτης, πως θα πληρωθεί κ.τ.λ.

Το γραφείο Δοξιάδη ανταποκρίθηκε αμέσως στο αίτημά μας. Ήρθε επί τόπου ο ίδιος ο κ. Δοξιάδης και μετά των συνεργατών του άρχισε να αντιμετωπίζει το πρόβλημα. Βλέποντας το μέγεθος του προβλήματος που είχε δημιουργηθεί προσεφέρθη να γίνει δωρεάν

η μελέτη του όλου οικισμού με έγγραφο αποδοχή αυτής εκ μέρους της Νομαρχίας για λόγους δεοντολογικούς και φορολογικούς. Η Νομαρχία έκανε αποδεκτή την δωρεάν προσφορά της μελέτης και άρχισε να μελετάται όλη η περιοχή, για την ανεύρεση της καταλλήλου τοποθεσίας.

Με ελικόπτερο και αεροφωτογραφίες, συχνές επισκέψεις και επί τόπου μεταβάσεις, τελικά επελέγη για τη θέση του Νέου Μικρού Χωριού, η θέση στην οποία αυτό τελικά κτίστηκε, η οποία είναι η σημερινή θέση.

Μετά την παραλαβή των σχεδίων, έγινε επί τόπου η χάραξη των οικοπέδων τα οποία δια κληρώσεως διετέθησαν στους δικαιούχους. Έτσι άρχισε η ανοικοδόμηση των σπιτιών, η οποία πραγματοποιήθηκε με κρατική συμμετοχή, πάσης φύσεως δάνεια και ιδιωτική συμμετοχή. Το Νέο Μικρό Χωριό που όλοι σήμερα βλέπουμε και το καμαρώνουμε, είναι προϊόν μεγάλου μόχθου, υπηρεσιακής προσπάθειας, ιδιωτικής οικονομικής δαπάνης, υπομονής και επιστεγάσματος των προσπαθειών μιας ζωής. Αλλά συγκριτικά με το αποτέλεσμα που επιτεύχθηκε όλα τα πιο πάνω άξιζαν τον κόπο.

Το μη κατολισθθέν μέρος του χωριού

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΔΙΟΧΝΗ: ΕΤΟΣ ΙΗ' ΑΡΙΘΜΟΣ 5411
ΠΑΡΤΗΣ 1 ΔΗΜ. ΔΑΜΠΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ 1 Χ. Δ. ΔΑΜΠΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓ. ΣΥΡΙΩΤΗΣ
ΔΙΗΜΕΤΗ ΣΥΝΤΑΞΙΣ: Α. ΔΑΜΠΑΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΕΥΡΩΤΟΣ ΔΙΑΛ. - Τη. Ν. 2
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 220-321 - 33 και 220-283-84
ΤΙΜΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΤΕΡΗΣ 1,50

ΤΕΤΑΡΤΗ
16
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1963
Σελίδα 21 Αναμάρ.
Αμ. Αίλιον 7.39 Φέρν.
Περιεχόμενα Αλλά, Γέφυρα

**ΑΣ ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ κ. Γ. ΜΑΥΡΟΥ
ΙΚΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΚΧΩΡΗΣΙΝ ΕΔΑΦΩΝ

λογεί: 'Η τιμή του πετρελαιού 20ο ο
κής.- Αι απόφάσεις λαμβάνονται
/ ισχύει η σύμβασις διυλιστηρίου;

**Ν ΦΟΡΑΝ ΕΤΕΘΗ ΜΕ ΤΟΣΗΝ ΣΑΦΗΝΕΙΑΝ
ΣΗΜΑ ΤΩΝ ΑΠΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ**

την λειτουργία, το τέτατο, λοιπόν 11—12 καὶ ἡ ΕΡΕ εἰς τὸ Μαρν τὸν ἄνευ κα-
λύον, ἀλλὰ τὴν ἕσπαι εἰς τὸν ὅ-
λεον, ἀπὸ δ ἡ Μορφά καὶ ἀπὸ
τὴν ἀπόφασις ἐπὶ τὸ ἰσχυρὸν
Συντομοτῶν, δ ὁλεον, ἀλλὰ τὸν ὅ-
καλλοπαρῶν, ἀπὸ τῶν, ἐκπαι-
τον ἠσπαστὴν τῶν ὁλεον.

"Ὁλεθρος

Ἡ κακία, τὴν ἔσπαι ἀποδοκίμα

την λειτουργία, το τέτατο, λοιπόν 11—12 καὶ ἡ ΕΡΕ εἰς τὸ Μαρν τὸν ἄνευ κα-
λύον, ἀλλὰ τὴν ἕσπαι εἰς τὸν ὅ-
λεον, ἀπὸ δ ἡ Μορφά καὶ ἀπὸ
τὴν ἀπόφασις ἐπὶ τὸ ἰσχυρὸν
Συντομοτῶν, δ ὁλεον, ἀλλὰ τὸν ὅ-
καλλοπαρῶν, ἀπὸ τῶν, ἐκπαι-
τον ἠσπαστὴν τῶν ὁλεον.

Ο κ. Γ. Μαύρου, πρῶτος ἀναπληρὸς τῆς Βουλῆς. Ὁ δεξιὸς χαρτοφύλαξ ποτὸν ἀπὸ τὴν ἀπόφασις ἐπὶ τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἀπὸ τῶν ὁλεον, ἀπὸ τῶν, ἐκπαι-
τον ἠσπαστὴν τῶν ὁλεον.

Ἡ κακία, τὴν ἔσπαι ἀποδοκίμα

Ἔρημν τῆς Βουλῆς

Κατὰ τὴν ἀπόφασις ἐπὶ τὸ ἰσχυρὸν
Συντομοτῶν, δ ὁλεον, ἀλλὰ τὸν ὅ-
καλλοπαρῶν, ἀπὸ τῶν, ἐκπαι-
τον ἠσπαστὴν τῶν ὁλεον.

Ὁ κρίκος

Ἡ κακία, τὴν ἔσπαι ἀποδοκίμα

Ἡ κακία, τὴν ἔσπαι ἀποδοκίμα

ΡΙΘΜΟ ΖΩΗ

ομοί ολοῦ

Ἡ κακία, τὴν ἔσπαι ἀποδοκίμα

**Τὸ περισκόπιον τοῦ «βήματος»
Ἡ ΡΩΣΙΑ ΖΗΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΑΝ
ΕΞΟΦΛΗΣΙΝ ΠΑΛΑΙΟΥ... ΔΩΡΟΥ!**

ΑΝΑΧΕΤΙ ΠΡΟΣΦΑΞΙΑΣ ΘΑΜΜΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑΘΙΘΑΤΑ ΕΡΕΪΠΙΑ

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἐκπαι τὴν Μικροῦ Καρπιῶ ἀποδοκίμασι οἱ νεκροὶ ἐκπίκται καὶ
ἐκπίκται τῶν Κινητῶν. Ἡ ὁλεονι κατὰ τὴν ἀπόφασις ἐπὶ τὸ ἰσχυρὸν
Συντομοτῶν, δ ὁλεον, ἀλλὰ τὸν ὅ-
καλλοπαρῶν, ἀπὸ τῶν, ἐκπαι-
τον ἠσπαστὴν τῶν ὁλεον.

Οἱ πρῶτοι νεκροί ἀπὸ τὰ ἔρεϊπια

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΕΙΧΑΝ ΖΗΤΗΣΕΙ ΕΓΚΑΙΡΩΣ Ν' ΑΝΑΧΩΡΗΣΟΥΝ

Ἡ ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΕΝ ΕΔΩΞΕ ΣΗΜΑΣΙΑΝ

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ, 15 ἴανουαρίου. Τοῦ ἀσπατομένου μαρ, — Κατὰ τὴν
νεκροὶ κατὰ τὴν ἀπόφασις ἐπὶ τὸ ἰσχυρὸν
Συντομοτῶν, δ ὁλεον, ἀλλὰ τὸν ὅ-
καλλοπαρῶν, ἀπὸ τῶν, ἐκπαι-
τον ἠσπαστὴν τῶν ὁλεον.

Ἡ κακία, τὴν ἔσπαι ἀποδοκίμα

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Ἡ κακία, τὴν ἔσπαι ἀποδοκίμα

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ. 11220

Εν Καρπενησίω τη 1 Ιουνίου 1962

“Περί αναθέσεως της συντάξεως μελετών και επιβλέψεως δημοτικών και κοινοτικών έργων εις ιδιώτην πολιτικόν Μηχανικόν”

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ

Έχοντες υπ' όψει:

1) Τας διατάξεις του Νόμου 3200/55 “περί διοικητικής αποκεντρώσεως” εν συνδυασμῷ προς τας διατάξεις του από 28.6.56 Β.Δ. “περί εξαιρέσεως της κατά την παρ. 1 άρθρ. 1 του Νόμου 3200/55 αρμοδιότητος των Νομαρχῶν αντικειμένων τινῶν αρμοδιότητος Υπουργείου Εσωτερικῶν” ως ετροποποιήθη διὰ του από 23/23.11.56 Β.Δ. “περί επεκτάσεως των αρμοδιοτήτων του Νομάρχου ἐπὶ θεμάτων αρμοδιότητος του Υπουργείου Εσωτερικῶν ἀρθρον 1 παρ. 13.

2) Τας διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 4 του Ν.Δ. 1258/1949 “περί διατάξεων τινῶν αφορωσῶν εἰς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητες.

3) Τὴν υπ' αριθ. Φ 4112/94/251240/16.5.62 δ/γίν του Γενικοῦ Επιτελείου Στρατοῦ, δι' ἧς ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν ὁ Ἐφεδρος δόκιμος Σωτήριος Οικονόμου Πολιτικὸς Μηχανικός, λόγω τῆς επικειμένης ἐνάρξεως τῆς εφαρμογῆς ἐν τῷ Νομῷ υποδειγματικοῦ προγράμματος Κοινοτικῆς Ἀναπτύξεως καὶ

4) τας υφισταμένας ἀνάγκας τῆς παρ' ἡμῖν Τ.Υ.Δ.Κ. ὡς καὶ τας οικονομικὰς δυνατότητας τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτῆς του τρέχοντος οἰκον. ἐτους
Αποφασίζομεν

Ανατίθεμεν τὴν σύνταξιν μελετῶν καὶ ἐπιβλεψιν των δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ἐργῶν του καθ' ἡμᾶς Νομοῦ εἰς τὸν Πολιτικὸν Μηχανικόν Σωτήριον Οικονόμου ἀπὸ σήμερον μέχρι 31.12.1963, ὃν ὀρίζομεν καὶ προϊστάμενον τῆς ΤΥΔΚ καὶ καθορίζομεν τὴν μηνιαίαν αὐτοῦ ἀμοιβὴν εἰς δραχμάς τέσσαρας χιλιάδας πεντακοσίας (4.500) ἤτοι ἴσον ποσόν προς τὸ καταβαλλόμενον τεχνικὸν ἐπίδομα εἰς τοὺς τεχνικοὺς του Δημοσίου ἐπὶ του βασικοῦ μισθοῦ καταβαλλομένου εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Στρατιωτικῆς υπηρεσίας αὐτοῦ, μὴ δικαιουμένου πέραν τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, οὐδεμίαν ἐτέρας τοιούτης, ἐμὴ τῆς ἡμερησίας ἀποζημιώσεως ἐκτός ἐδρας καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, μὴδὲ των χορηγουμένων ἐπὶ ταις εορταῖς δώρων εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν τῆς ΤΥΔΚ.

Ἐδρα τούτου ὀρίζεται ἡ πόλις Καρπενησίου, ἡ δὲ ἡμερησίας ἐκτός ἐδρας ἀποζημιώσις καθορίζεται εἰς τὸ ποσόν των εκατῶν πενήτηκοντα (150) δραχμῶν καὶ θέλει βαρύνει μετὰ τῆς ἐν γένει ἀμοιβῆς τούτου τὴν πίστωση του Κεφ. Ζ' του ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ τῆς παρ' ἡμῖν ΤΥΔΚ.

Οὗτος υποχρεοῦται νὰ ἐργάζεται κατὰ τὰς κεκανονισμένας ὥρας ἐργασίας των Γραφείων τῆς Νομαρχίας, υπογράφη εἰς τὸ βιβλίον παρουσίας ὡς καὶ πέραν τούτων ἐφ' ὅσον συντρέχει καὶ ἐπείγουσα ἀνάγκη κατὰ τὰς προφορικὰς ὁδηγίας ἡμῶν.

Ο Νομαρχῶν Δ/ντῆς
Ναπ. Ξανθούλης

Κοινοποιήσις

1. Υπουργεῖον Εσωτερικῶν Δ/σιν Τοπ. Αὐτ/σεως Υπηρεσία

Δημ. Κοιν. Ἔργων Αθήνας

2. Δ/σιν Τεχνικῶν Υπηρεσιῶν Νομοῦ Ευρυτανίας

3. Δημόσιον Ταμεῖον Ευρυτανίας

4. Παρ' ἡμῖν ΤΥΔΚ

5. Παρ' ἡμῖν Γ' Τμήμα

6. κ. Σωτ. Οικονόμου

Η γενική συνέλευση της Αδελφότητας Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”

Στις 11 Μαΐου 2003 πραγματοποιήθηκε η προγραμματισμένη διετής γενική συνέλευση της Αδελφότητας Μικροχωριτών στην αίθουσα του κέντρου “Εσπερίδα”, στην οδό Αλόπης 65 στα Κάτω Πετράλωνα, που ευγενικά μας παρεχώρησε ο κ. Βασίλης Μανωλάκος, στον οποίο η Αδελφότητα εκφράζει τις θερμότερες ευχαριστίες της για την περιποίηση και τη φροντίδα που επέδειξε κατά την παραμονή μας στο κατάστημά του.

Για μια ακόμη φορά δεν υπήρξε ικανοποιητική προσέλευση στο κάλεσμα της Αδελφότητας, παρ’ όλα αυτά διαπιστώθηκε απαρτία και άρχισε η γενική συνέλευση.

Πρόεδρος της συνέλευσης εκλέχθηκε ο καθ. Κλεομένης Κουτσούκης και γραμματέας ο κ. Γιάννης Αθανασόπουλος. Στη συνέχεια τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή για τους αποβιώσαντες συγχωριανούς μας κατά την τελευταία διετία και διανεμήθηκαν τα έντυπα απολογισμού - προϋπολογισμού της Αδελφότητας.

Το λόγο πήρε ο Πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. κ. Αθανάσιος Κεράνης, ο οποίος ανακοίνωσε την λήψη επιστολής από τον γνωστό συγγραφέα λογοτέχνη κ. Μιχάλη Σταφυλά, ο οποίος συχαίρει την Αδελφότητα για την 25ετή συνεχή έκδοση του περιοδικού μας *Μικροχωρικά Γράμματα*. Ο κ. Κεράνης πρότεινε μια σχετική εκδήλωση το καλοκαίρι στο Μικρό Χωριό, κάτι που έγινε ομόφωνα αποδεκτό και επαφίεται στο νέο Δ.Σ. η διοργάνωση της. Στη συνέχεια εξέθεσε τα πεπραγμένα του απερχόμενου Δ.Σ., τα οποία και ομόφωνα ενέκρινε η Γ.Σ. Η Εξελεγκτική Επιτροπή διάβασε τον απολογισμό και προϋπολογισμό της Αδελφότητας, οι ο-

ποίοι επίσης εγκρίθηκαν ομόφωνα από τη Γ.Σ. Ο πρόεδρος της Γ.Σ. κ. Κουτσούκης, αρχίζοντας την συζήτηση της Γ.Σ. ευχαρίστησε το απερχόμενο Δ.Σ. για την άοκνη, αφιλοκερδή και έντονη δραστηριότητα του και κατά την τελευταία διετία και στη συνέχεια επισήμανε ότι εφέτος συμπληρώνονται 40 χρόνια από την αποφράδα μέρα της καταστροφής του Μικρού Χωριού. Ακολουθώντας πρότεινε την πραγματοποίηση εκδρομής στην Κωνσταντινούπολη ως προσκύνημα, μετά την αναγγελία από τον π. Δοσίθεο, ηγούμενο της Μονής Τατάρνας, της ανεύρεσης της εικόνας του Αγίου Σεραφείμ, που ήταν προστάτης των Ευρυτάνων στην Πόλη από το 1812, έτος ίδρυσης της Αδελφότητας τους εκεί, μεταξύ των μελών της οποίας και πολλοί Μικροχωρίτες. Προτάθηκε αυτή η εκδρομή να γίνει τον Σεπτέμβριο του 2003 και επαφίεται στο νέο Δ.Σ. η διοργάνωση της. Επίσης επισήμανε τον προγραμματισμό για το καλοκαίρι ενός ανταμώματος των χωριών γύρω από τη Χελιδόνα σε συνεννόηση με τους συλλόγους αυτών των χωριών (Σελά, Μπλιά, Αγία Βλαχέρνα, Νόστιμο, Χελιδόνα, κλπ.). Η πρόταση έτυχε καθολικής αποδοχής. Ο κ. Ν. Λιάπης ανέλαβε να επικοινωνήσει και να συμβάλλει στην προσπάθεια αυτή, συνεργαζόμενος με το νέο Δ.Σ. Ακολουθώντας ο κ. Αθαν. Κεράνης έθεσε ως θέμα πρώτης προτεραιότητας τη λειτουργία του καφενείου του κοινοτικού καταστήματος Μ.Χ. κάτω από το κοινοτικό γραφείο. Έγινε ομόφωνα δεκτή η πρόταση να αποστειλεί το νέο Δ.Σ. προς τους αρμόδιους (Δήμο, Τοπικό Συμβούλιο Μ.Χ.) επιστολή έκκλησης για τις δέουσες ενέργειες ώστε να ξεπεραστούν

τα εμπόδια και να λειτουργήσει το ταχύτερο, δεδομένου ότι η κεντρική πλατεία, όπου αυτό βρίσκεται, θα πρέπει να αποτελεί σημείο συνάντησης και σύμβολο ενότητας και ζωής στο χωριό. Ο κ. Γ. Αρώνης πρόσθεσε ότι για το σκοπό αυτό ο Δήμος μπορεί να προχωρήσει με βάση το προταθέν σχέδιο επισκευής και ανακαίνισης από υποψήφιο μισθωτή, ο οποίος τελικά απέσυρε την πρότασή του. Με τον τρόπο αυτό το κατάστημα θα είναι λειτουργικό και θα επαφίεται στον μισθωτή να προβαίνει σε τυχόν αναγκαίες γι' αυτόν αλλαγές. Επίσης τονίσθηκε από τον κ. Αθαν. Κεράνη ότι η ανακαίνιση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει και την πρόσοψη και είσοδο του κοινοτικού γραφείου, ώστε να αποτελεί και ένα ευπρεπές και πρακτικό χώρο αναμονής. Τέλος ο κ. Αθαν. Κεράνης αναφέρθηκε στην πολύχρονη και ποικίλη ενεργό συμμετοχή του κ. Δημητρίου Κρίκου προς την Αδελφότητα και ο κ. Κλ. Κουτσούκης στη συνέχεια πρότεινε την ανακήρυξη του ως Επιτίμου Συμβούλου της Αδελφότητας ως ένδειξη ευγνωμοσύνης προς την μεγάλη του προσφορά. Η πρόταση είχε την καθολική ενθουσιώδη αποδοχή των μελών της Γ.Σ.

Στη συνέχεια κηρύχθηκε το πέρας των θεμάτων προς συζήτηση και εκλέχθηκε η εφορευτική επιτροπή από τις κυρίες Σεβαστή Γιαννακοπούλου, Χρυσούλα Κεράνη και Ρούλα Μανωλάκου για την διεξαγωγή και εποπτεία της ψηφοφορίας προς εκλογή των μελών του νέου Δ.Σ. και της εξελεγκτικής επιτροπής. Ως υποψήφια μέλη Δ.Σ.

προτάθηκαν από τα μέλη της Γ.Σ. οι ακόλουθοι:

Αρώνης Γιάννης, Κούμπου Κουτσούκη Σοφία, Κρεζία Μίνα, Λιάπης Παντελής, Παπαθανασίου Αθανάσιος, Βίγλας Νίκος, Δημόπουλος Χρήστος, Κουτσούκη Αιμιλία, Κεράνης Αθανάσιος, Κρίκος Σπύρος και Παπακωνσταντίνου Φωτεινή.

Ως υποψήφιοι εξελεγκτικής επιτροπής προτάθηκαν οι Λιάπης Νίκος, Κομπορόζος Τηλέμαχος, Αθανασόπουλος Γιάννης και Σπύρος Δερματάς.

Ψήφισαν 60 μέλη και μετά την ψηφοφορία και τη διαλογή των ψηφοδελτίων:

Για το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγονται οι ακόλουθοι:

1. Αρώνης Γιάννης ψήφοι 56
2. Κουτσούκη Αιμιλία ψήφοι 54
3. Κεράνης Αθανάσιος ψήφοι 54
4. Κούμπου Κουτσούκη Σοφία ψήφοι 46
5. Κρίκος Σπύρος ψήφοι 41
6. Παπαθανασίου Αθανάσιος ψήφοι 38
7. Βίγλας Νίκος ψήφοι 29

Αναπληρωματικά μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται οι:

1. Δημόπουλος Χρήστος με ψήφους 25
2. Λιάπης Παντελής με ψήφους 24
3. Κρεζία Μίνα με ψήφους 22
4. Παπακωνσταντίνου Φωτεινή με ψήφους 20

Για την Εξελεγκτική Επιτροπή εκλέγονται οι:

1. Λιάπης Νίκος με ψήφους 55
2. Δερματάς Σπύρος με ψήφους 45
3. Αθανασόπουλος Γιάννης με ψήφους 35

Αναπληρωματικό μέλος Εξελεγκτικής Επιτροπής:

Κομπορόζος Τηλέμαχος με ψήφους 27

Καλότυχά 'ναι τα βουνά

*Καλότυχά 'ναι τα βουνά, ποτέ τους δε γερνάνε
το καλοκαίρι τράσινα και το χειμώνα χιόνια,
και καρτερούν την άνοιξη, τ' όμορφο καλοκαίρι,
να μπουμπουκαάσουν τα κλαριά, ν' ανοίξουνε τα δέντρα,
να βγουν οι σπάνες στα βουνά, να βγουν οι βλαχοπούλες,
να βγουν και τα βλαχόπουλα λalώντας τις φλογέρες.*

(Δημοτικό)

**Αδελφότητα Μικροχωριτών
Η «Μεταμόρφωσης του Σωτήρος»**

Απολογισμός περιόδου 27 Μαΐου 2001 - 11 Μαΐου 2003

Έσοδα

- 1) Υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (δρχ. 4184368)
- 2) Συνδρομές (Αδελφότητας & περιοδικού)
- 3) Δωρεές εις μνήμη
- 4) Διάφορες δωρεές
- 5) Τόκοι καταθέσεων (2001 & 2002)
- 6) Συνεπιτάσεις
- 7) Διάθεση βιβλίων
- 8) Επιχορήγηση για έξοδα της εκδήλωσης μνήμης για τα 60 χρόνια από την εκτέλεση των Εθνομαρτύρων Μεγαλοχωριτών και Μικροχωριτών και την μάχη του Μικρού Χωριού (ΤΕΚΑ € 1000 + 1500 Νομαρχία Ευρυτανίας)

Έξοδα

- 1) Δ.Ε.Η. - Ο.Τ.Ε. Πνευματικής Γωνιάς
- 2) Λειτουργικά έξοδα Πνευματικής Γωνιάς
- 3) Εκδόσεις και ταχυδρομήσεις του περιοδικού «Μικροχωρίτικα Γράμματα»
- 4) Παιδική Χαρά Παλαιού Οικισμού (Κατασκευή γηπέδου μπάσκετ, εγκαταστάσεις μπασκετών και οργάνων παιδικής χαράς που είχαν αγοραστεί στη προηγούμενη περίοδο και επισκευές παλαιών οργάνων
- 5) Αγορά και μεταφορά μειωτών ταχύτητας (Η εγκατάσταση έγινε από το Τζο σόζινο της κας Αγγελή δωρεάν)
- 6) Γενικά έξοδα (καθαρισμοί χώρων Παλαιού Οικισμού, ταχυδρομηση επιστολών, συνεσιτάσεων και αναγγελίας της Γενικής Συνέλευσης, φωτοτυπίες, κορνίζες φωτογραφιών, γραφική ύλη, κλπ.
- 7) Καθαρισμός αυλακών
- 8) ΚΤΕΛ Ευρυτανίας για τα θερινά δρομολόγια στο Παλιό Οικισμό
- 9) Συμμετοχή της Αδελφότητας στην εικονογράφηση της Αγίας Κυριακής
- 10) Αγορά ξυλείας για την κατασκευή από την αρχή του γεφυριού του Μνημείου στις Λόγγοβες (Η εργασία προσαφέρθη από το Δασαρχείο Καρπεννησίου δωρεάν)
- 11) Συνδρομή περιοδικού Στερέα Ελλάς
- 12) Δαπάνες εκδήλωσης μνήμης 60 χρόνων από την εκτέλεση των Εθνομαρτύρων και της μάχης του Μικρού Χωριού.
- 13) Δημοτικό Σχολείο Μικρού Χωριού (Σύνδεση με δίκτυο ΟΤΕ, ενοίκιο ιστοσελίδας ΗΥ, Αγορά παιχνιδιών για τους μαθητές).

ΕΥΡΩ	633,38
	560,50
	7283,46
	4643,50
	1181,51
	1.380,03
	392,04
	234,78
	500
	580,77
	44,02
	4544,80
	321,56
	<u>22.300,85</u>
	<u>12.922,09</u>
	<u>35.222,44</u>

Υπολοίπων ταμείου
35.222,44

* Το ποσόν εκδόθη στην Αδελφότητα Μικροχωριτών και στο Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών 50/100 στο κάθε ένα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Αθανασόπουλος Γιάννης, Βιγλάς Νίκος, Δερματιός Σπύρος, Κεράνης Θανάσης
Κουτσούκη Αιμιλία, Κρίκος Δημήτρης, Λιάπης Παντελής

Αδελφότητα Μικροχωριτών
 Η «Μεταμόρφωση του Σωτήρος»

Προϋπολογισμός Εσόδων και Εξόδων για την περίοδο 2003-2005

Έσοδα

1) Υπόλοιπο προηγούμενης Χρήσης	12.923,00	1) Πνευματική Γωνιά (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε.)	700
2) Συνδρομές Αδελφότητας & περιοδικών	5000	2) Έκδοση και ταχυδρομικά περιοδικού «Μικροχωρίτικα	
3) Δωρεές εις μνήμη	11000	Γράμματα	7600
4) Διάφορες δωρεές	1000	3) Συντήρηση παιδικής χαράς παλαιού οικισμού	100
5) Τόκοι καταθέσεων	200	4) Λειτουργικά έξοδα Πνευματικής Γωνιάς	600
6) Συνεστιάσεις	500	5) Διάφορα Γενικά Έξοδα	1400
7) Διάθεση βιβλίων	100	6) Καθαρισμός αυλακών	500
		7) ΚΤΕΛ Ευρυτανίας (θερινά δρομολόγια)	300
		8) Συντήρηση γεφυριού Μνημείου	50
		9) Γήπεδο μπάσκετ. Νέου οικισμού (περίφραξη κλπ)	1450
		10) Διάφορα απρόβλεπτα	3000
	<u>30.722,09</u>		<u>15650</u>

Η γενική συνέλευση της Αδελφότητας Μικροχωριτών της 11ης Μαΐου, ομόφωνα αποφάσισε όπως απευθύνει την παρούσα επιστολή, συνοδευόμενη από τις υπογραφές των παρευρισκομένων, διά τα καθ' υμάς.

ΕΚΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟ ΠΟΤΑΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Εκ μέρους της γενικής συνέλευσης της Αδελφότητας Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”

Κάνουμε έκκληση προς τον Δήμο Ποταμιάς και το Τοπικό Συμβούλιο Μικρού Χωριού όπως προβούν σε άμεσες ενέργειες για τη λειτουργία του κοινοτικού καταστήματος-περιπτερου-μπαρ-καφενείου της πλατείας του χωριού (νέος οικισμός). Είναι ανεπίτρεπτο να παραμείνει κλειστό για δεύτερη χρονιά ένα κοινοτικό κατάστημα όπως αυτό που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία.

Διαμαρτυρόμαστε έντονα και ζητούμε ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος, ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου και τα άλλα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ποταμιάς αλλά και ο πρόεδρος και τα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου, να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια και να προβούν στις δέουσες ενέργειες ώστε με το υπάρχον ή όχι σχέδιο επέκτασης και ανακαίνισης να λειτουργήσει επιτέλους το κατάστημα αυτό για να γίνει τόπος συνάντησης, ψυχαγωγίας και ενότητας των Μικροχωριτών.

Με βαθιά εκτίμηση
Για τη γενική συνέλευση της Αδελφότητας Μικροχωριτών

Ο Πρόεδρος της Γ.Σ.
Κλεομένης Κουτσούκης

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
Αθανάσιος Κεράνης

Αδελφότητα Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”

Αθήνα 19/6/2003

Κύριον Βασίλη Μανωλάκο

Αγαπητέ Βασίλη

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες για τη δεύτερη κατά σειρά δωρεάν παραχώρηση της αίθουσας του ωραιότατου εστιατορίου σας, “Εσπερίδα”, για τη γενική συνέλευση της Αδελφότητας Μικροχωριτών.

Η χειρονομία αυτή ήταν ιδιαίτερα συγκινητική, γνωρίζοντας ότι ανοίξατε το κατάστημά σας ειδικά για την Αδελφότητα, και μάλιστα μετά από μια πολύ κουραστική νύχτα δουλειάς.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στην αγαπητή σύζυγό σας Ρούλα, για τη μεγάλη της βοήθεια ως μέλους της εφορευτικής επιτροπής της Αδελφότητας.

Κινήσεις σαν τις δικές σας ενθαρρύνουν και τονώνουν τον αγώνα του Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών, για το καλό του χωριού μας.

Με βαθιά εκτίμηση

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος Αιμιλία Κουτσούκη

Ο Γραμματέας Θανάσης Παπαθανασίου

**Αδελφότητα Μικροχωριτών
“Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”**

Αθήνα 19/6/2003

Κύριον Παντελή Λιάπη
Αγαπητέ μας Παντελή

Εκτιμώντας τη μεγάλη, πολύχρονη και ανιδιοτελή προσφορά σου προς την Αδελφότητα Μικροχωριτών, το Διοικητικό της Συμβούλιο στην πρώτη του συνεδρίαση της 15/5/2003, αποφάσισε ομόφωνα όπως συνεχίσεις να είσαι ο επίσημος εκπρόσωπός της στην περιοχή της Λαμίας.

Γνωρίζοντας τα βαθιά σου αισθήματα και το αμέριστο ενδιαφέρον σου για την Αδελφότητα Μικροχωριτών και το χωριό μας, είμαστε σίγουροι ότι η απόφασή μας αυτή θα βρει τη σύμφωνη γνώμη σου.

Με βαθιά εκτίμηση

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος

Αιμιλία Κουτσούκη

Ο Γραμματέας

Θανάσης Παπαθανασίου

- Εστάλη επίσης από μία ευχαριστήρια επιστολή στα μέλη του προηγούμενου Δ.Σ., Σπύρο Δερματά και Γιάννη Αθανασόπουλο

**Αδελφότητα Μικροχωριτών
“Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”**

Αθήνα 19/6/2003

Αγαπητέ μας

“Μπορεί οι τίτλοι να σταματούν, ο αγώνας όμως ποτέ” έλεγαν οι πρόγονοί μας. Έτσι, μπορεί ο χρόνος να μην επέτρεπε την ενεργό συμμετοχή σου στο Δ.Σ. της Αδελφότητας, όμως γνωρίζουμε ότι θα είσαι πάντα δίπλα μας στον κοινό αγώνα για το καλό του χωριού μας.

Το νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών, στην πρώτη του συνεδρίαση της 15/5/2003, αναφέρθηκε στην πολύχρονη, ανιδιοτελή και άοκνη προσφορά σου ως μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου, εκφράζει τις θερμότερες ευχαριστίες του και την ελπίδα ότι σύντομα θα μπορούσες να την εκπροσωπήσεις και πάλι.

Με βαθιά εκτίμηση

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος

Αιμιλία Κουτσούκη

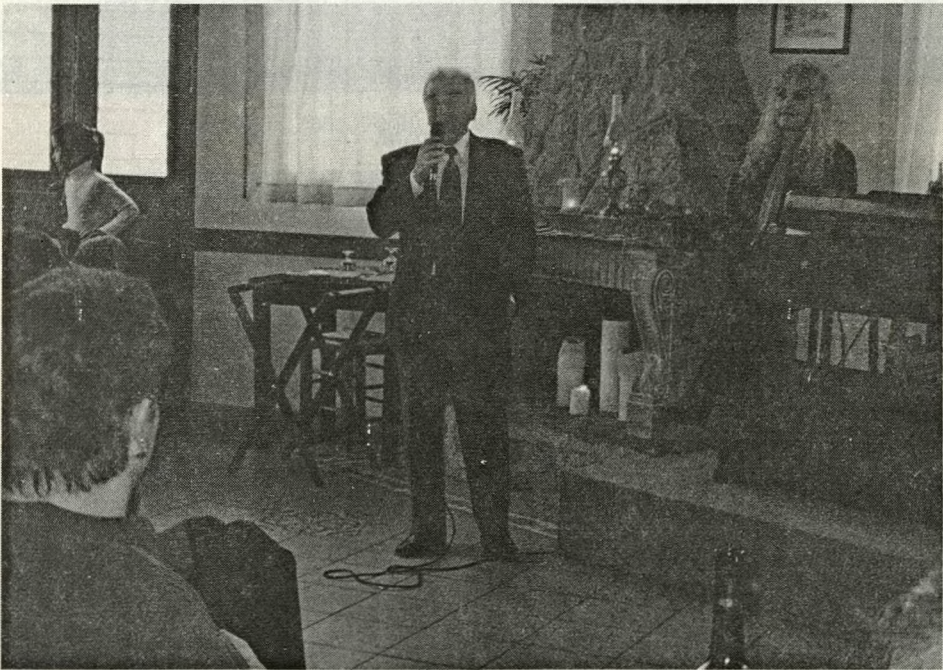
Ο Γραμματέας

Θανάσης Παπαθανασίου

Η συνεστιάσή μας - 16 Μαρτίου 2003

Μέσα σε χαρούμενη ατμόσφαιρα, με τη συμμετοχή πολλών Μικροχωριτών και φίλων του χωριού μας έγινε η καθιερωμένη ετήσια συνεστίαση της Αδελφότητας στο κέντρο διασκέδασης "Εσπερίδα" του συμπατριώτη μας Αριστείδη Μανωλάκου, το μεσημέρι της Κυριακής 16 Μαρτίου 2003. Τη συνεστίαση τίμησε με την παρουσία του ο δήμαρχος Ποταμιάς κ. Γιάννης Ίμβρος με τη σύζυγό του, ενώ από το χωριό παρευρέθησαν ακόμη οι Θανάσης Κουτσούκης και Κώστας Τσινιάς. Σύντομο χαιρετισμό απηύθυνε ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Αθανάσιος Κεράνης και στη συνέχεια το κέφι και ο χορός κράτησε μέχρι το απόγευμα. Απολαύσαμε τόσο τη ζωντανή μουσική και τους παραδοσιακούς σκοπούς από το κλαρίνο, όσο και το καλό φαγητό και την άριστη περιποίηση.

Με την ευχή και του χρόνου να είμαστε όλοι καλά και παρόντες σε τέτοιες ευχάριστες εκδηλώσεις!

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Θανάσης Κεράνης απευθύνει χαιρετισμό
στους παρευρισκόμενους

Ο Δήμαρχος Ποταμιάς κ. Γιάννης Ίμβρος ανοίγει το χορό

Φοίβος Ταξιάρχης - Σπύρος Κεχριμπάρης - Ηλίας Σάρρας

Ο Χρήστος Δημόπουλος με τη σύζυγό του

Νέο Κέντρο Τεχνών Πλάκα στην Κηφισιά

Στο κέντρο της Κηφισιάς, στην οδό Κηφισιάς 237, εγκαινιάστηκε στις 26 Μαΐου 2003, το νέο Κέντρο Τεχνών Πλάκα, το τέταρτο μετά της Αθήνας, του Ψυχικού και της Γλυφάδας.

Σε μία μεγάλη αίθουσα είχαν εκτεθεί έργα των μαθητών της Σχολής, που η καλαισθησία και τα θέματά τους προκαλούσαν ευχάριστη έκπληξη. Ήταν έργα υποψηφίων της Αρχιτεκτονικής, της Σχολής Καλών Τεχνών και των ΤΕΙ, σχέδια αρχοντικών από μέρη της Ελλάδας αλλά και από μέρη του εξωτερικού, πίνακες ζωγραφικής που προκαλούσαν τα ευμενή σχόλια των επισκεπτών για την έμπνευση και την επιτυχημένη απεικόνισή τους.

Ευχόμαστε στο Γιώργο και την Έφη Πλάκα καθώς και στα δύο τους παιδιά να έχουν την ίδια επιτυχία στη νέα τους αυτή προσπάθεια που είχαν και στα προηγούμενα τρία Κέντρα Τεχνών.

Θ.Ι.Κ.

(Πληροφορίες: Πατησίων 65, Αθήνα τηλ. 210/8250552)

Καλοκαιρινό αντάμωμα στη Χελιδόνα

Υστερα από κοινή συνεδρίαση των αντιπροσωπειών των Δ.Σ. των συλλόγων των χωριών που περιβάλλουν την Χελιδόνα, αποφασίστηκε η πραγματοποίηση του πρώτου ανταμώματος των κατοίκων των παραπάνω χωριών να γίνει την **Κυριακή 27 Ιουλίου 2003** και ώρα 11:00 στην θέση **Παληγωνιά του Δ.Δ. Αγίας Βλαχέρνας**.

Επίσης οι αντιπρόσωποι των συλλόγων απέστειλαν την παρακάτω επιστολή προς τον βουλευτή Ευρυτανίας, τον νομάρχη, τους δημάρχους της περιοχής κ.ά.

Με την επιστολή μας αυτή, θέλουμε να σας παρουσιάσουμε ορισμένες σκέψεις για τον τόπο μας και παράλληλα να σας προσκαλέσουμε στο πρώτο αντάμωμα των χωριών μας.

Στους πρόποδες του ορεινού όγκου της Χελιδόνας, υπάρχουν ιστορικά χωριά που στο διάβα του χρόνου άλλα αναπτύχθηκαν, άλλα μετανάστευσαν σε άλλο τόπο και άλλα τείνουν να εκλείψουν λόγω της εγκατάλειψης και της γήρανσης του τοπικού πληθυσμού τους.

Σε όλα σχεδόν τα χωριά πλην των τοπικών συμβουλίων δραστηριοποιούνται σύλλογοι που ρόλο και σκοπό έχουν τη σύσφιξη των σχέσεων και την ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας.

Με πρωτοβουλία μελών των προεδρείων των συλλόγων που δραστηριοποιούνται στην Αθήνα, πραγματοποιήθηκε συνάντηση αντιπροσωπειών των συλλόγων των περισσοτέρων χωριών.

Στη συνάντηση αυτή πήραν μέρος

1. Καλτσούνης Κων/νος (Αγία Βλαχέρνα)
2. Κεράνης Αθανάσιος (Μικρό Χωριό)
3. Κουτσούκης Κλεομένης (Μικρό Χωριό)
4. Λιάπης Κων/νος (Αγία Βλαχέρνα)
5. Λιάπης Νικόλαος (Μικρό Χωριό)
6. Μαραγούσις Κώστας (Χελιδόνα)
7. Πανόπουλος Δημήτριος (Μηλιά)
8. Τριανταφύλης Γεώργιος (Δερμάτι)
9. Ψικάλας Νίκος (Χελιδόνα)

Στην 3ωρη περίπου συνάντηση αυτή, αφού ανταλλάξαμε απόψεις, αναπτύξαμε τους

προβληματισμούς μας αλλά και τον κοινό μας σκοπό και στόχο, δηλαδή την ανάπτυξη και την ανάδειξη της περιοχής μας μέσα από την πολιτιστική κληρονομιά μας, διαπιστώσαμε:

Τις στενές σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ των χωριών μας.

Κοινό σημείο αναφοράς όλων των σχέσεων είτε πολιτιστικών, είτε συγγενικών, είναι η Χελιδόνα, γιατί όλοι οι δρόμοι και τα μονοπάτια διασταυρώνονται εκεί.

Τα κοινά "σύνορα" των χωριών μας αρχίζουν από εκεί, γιατί η Χελιδόνα ανήκει σε όλους μας και πρέπει να παραμείνει σύμβολο για όλους μας.

Αφού λοιπόν αφουγκραστήκαμε τα σοφά λόγια των γεροντότερων, τις φρέσκιες ιδέες των νεότερων, αποφασίσαμε να φέρουμε πιο κοντά τα χωριά μας για να αναδειξουμε και να αξιοποιήσουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά προς όφελος των χωριών μας.

Η πραγματοποίηση του πρώτου ανταμώματος των κατοίκων των χωριών που πλαισιώνουν την Χελιδόνα θα γίνει την Κυριακή 27 Ιουλίου 2003 στην θέση Παληγωνιά.

Θεωρώντας δεδομένη την συμμετοχή σας στην παραπάνω εκδήλωση ως ακολουθήσουμε όλοι τα μονοπάτια της Χελιδόνας, αναδεικνύοντας τις ομορφιές του τόπου μας και των χωριών μας.

Η Συντονιστική Επιτροπή
Καλτσούνης Κώστας
Κεράνης Αθανάσιος
Μαραγούσις Κώστας

Ο εορτασμός της Αγίας Κυριακής στις 7 Ιουλίου 2003

Προς τιμήν της προστάτιδας του χωριού Αγίας Κυριακής σε κατανυκτική ατμόσφαιρα και χοροστατούντος του σεβασμιότατου Μητροπολίτου Καρπενησίου κ. Νικολάου τελέσθηκε η θεία λειτουργία στον Ι.Ν. της Αγίας Κυριακής. Η ιερή αυτή τελετή εμπλουτίσθηκε με την χειροτονία του π. Σωτηρίου, μέλλοντος ιερέως Τροβάτου. Το πάντα μεστό, εποικοδομητικό, πατερικό κήρυγμα του σεβασμιότατου μίλησε στις καρδιές όλων των παρευρισκόμενων.

Ακολούθησε ξενάγηση του κ. Νικολάου και των πολλών ιερέων της περιοχής από τον π. Ν. Αζακά στα νέα γραφεία της ενορίας και στον περίγυρο της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Ολόκληρος αυτός ο χώρος έχει αλλάξει όψη χάρις

στην αισθητική τέχνη και το μεράκι του παπά-Νίκου. Στόλισμα αποτελεί το ιστορικό μνημείο που περικλείει την Αγία Τράπεζα της παλιάς Μεταμόρφωσης. Ας θυμηθούμε ότι το 1821 η εκκλησία αυτή λειτουργούσε με δύο ιερείς κι ήταν αυτή απ' όπου πέρασε ο Μάρκος Μπότσαρης στον δρόμο του για την ιστορική Μάχη του Κεφαλόβρυσου.

Το μνημείο αυτό, κάτω από την καλλιτεχνική μαστοριά του παπά - Νίκου και του Γιάννη Τζούφρα, προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου, έγινε το κόσμημα του περιβόλου της Αγ. Σωτήρας, για να θυμίζει σε όλους μας την ιστορικότητα του χώρου αλλά και την μεγάλη ιστορική διαδρομή του αγαπημένου μας Μικρού Χωριού.

Οι συνδρομές στην Αδελφότητα Μικροχωριτών «Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος» και στο περιοδικό «Μικροχωρίτικα Γράμματα»

1. Ετήσια συνδρομή μέλους 6 ευρώ
2. Ετήσια συνδρομή περιοδικού 4 ευρώ
3. Ετήσια συνδρομή για εταιρείες 15 ευρώ
4. Ετήσια συνδρομή εξωτερικού 50 δολάρια

Υπενθυμίζουμε ότι οι συνδρομές των μελών και των φίλων μας είναι απαραίτητες για τη συνέχιση της δραστηριότητας της Αδελφότητας και την έκδοση του περιοδικού μας, που έχει αυξημένα έξοδα έκδοσης και αποστολής - ιδιαίτερα για το εξωτερικό.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : 3 6100 Μεγάλο Χωριό
ΤΗΛ.: 2237041234
FAX: 2237041561

ΠΡΟΣ: Όπως πίνακας Αποδεκτών
Μεγάλο Χωριό 26 Ιουνίου 2003
Αριθμ. Πρωτ. 1079

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ανοίγοντας ένα δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ μας προς ενημέρωση των συνδημοτών μας (διαμενόντων εντός και εκτός του Δήμου μας) των πεπραγμένων της νέας Δημοτικής αρχής, σας αποστέλλουμε δελτίο τύπου που αναφέρει συνοπτικά ενέργειες και δράσεις έως και σήμερα.

Δεσμευόμαστε ότι επόμενα δελτία τύπου από τον δήμο θα είναι συχνότερα και με περισσότερες πληροφορίες.

- Με μικρή σχετικά δαπάνη για την μίσθωση ιδιωτικών μηχανημάτων, με το μηχάνημα του Δήμου μας αλλά και με αρωγό στην προσπάθεια μας την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άλλους φορείς, αντιμετωπίστηκαν φέτος το χειμώνα τα ακραία καιρικά φαινόμενα (χιονοπτώσεις - πλημμύρες) με αποτέλεσμα κανένα χωριό να μην μείνει αποκλεισμένο ούτε για μία ημέρα.

- Εγκρίθηκε το συμφωνητικό της εταιρείας του Δήμου μας με την ΕΜΑΣΕ και έγινε κατάθεση 29.400,00 ευρώ στο μετοχικό κεφάλαιο της νεοϊδρυθείσας εταιρείας με την επωνυμία "ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ Α.Ε.". Σκοπός της οποίας όπως αναφέρει και ο τίτλος της είναι η τουριστική ανάπτυξη και προβολή του δήμου μας.

- Αποφασίστηκε (είναι στο στάδιο της προκήρυξης) η πλήρωση δύο θέσεων μονίμου προσωπικού του Δήμου, ενός Πολιτικού Μηχανικού και ενός Δασολόγου.

- Υποβλήθηκε πρόταση από τον δήμο μας προς την Ειδική Υπηρεσία διαχείρισης του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας για την ένταξη μας στο πρόγραμμα από το Γ' Κ.Π.Σ. "Βοήθεια στο σπίτι". Σκοπός του οποίου είναι η περίθαλψη ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων με ειδικές ανάγκες που χρήζουν βοήθειας η οποία τους παρέχεται κατ' οίκον.

- Συγκροτήθηκαν οι διάφορες επιτροπές για την σωστή και εύρυθμη λειτουργία του δήμου όπως προβλέπεται από τον δημοτικό κώδικα.

- Αποφασίστηκε και προχωράει η δημιουργία ιστοσελίδας με σκοπό την ενημέρωση και προβολή από τον δικτυακό τόπο του δήμου μας.

- Υποβλήθηκε πρόταση από ομάδα συνεργαζόμενων φορέων στην οποία συμμε-

τάσχει και ο Δήμος μας προς την Ειδική Υπηρεσία διαχείρισης του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας για την υλοποίηση στο Μέτρο 5.3 από το Γ' Κ.Π.Σ. "Τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση" σκοπός του οποίου είναι η ειδίκευση για την απορρόφηση στην αγορά εργασίας των ανέργων μέσα από επιδοτούμενα σεμινάρια.

- Έγινε πρόσληψη δύο εποχικών εργατών και προκηρύχθηκε μία θέση χειριστή οδοποιϊτικού μηχανήματος οκτάμηνης διάρκειας.

- Έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες από τον Δήμο για την δημιουργία του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολίτη (αναμένουμε την έγκριση του προϋπολογισμού της μελέτης από την Περιφέρεια για την τελική φάση υλοποίησης του)

- Υποβλήθηκε πρόταση από τον δήμο μας προς την Ειδική Υπηρεσία διαχείρισης του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας για την ένταξη μας στα πλαίσια του Μέρους 1.2 από το Γ' Κ.Π.Σ. για την "Βελτίωση, αξιοποίηση και διαχείριση βοσκοτόπων".

- Καταρτίστηκε το Τεχνικό Πρόγραμμα εκτελέσεως έργων του Δήμου για το έτος 2003.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

1. ΑΝΙΑΔΑ	12.500,00 ευρώ
2. ΔΕΡΜΑΤΙ	7.500,00 ευρώ
3.ΚΑΡΙΤΣΑ	12.000,00 ευρώ
4.ΚΛΑΥΣΙ	17.000,00 ευρώ
5. ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ	26.900,00 ευρώ
6. ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ	26.000,00 ευρώ
7. ΜΟΥΖΙΛΟ	14.000,00 ευρώ
8. ΝΟΣΤΙΜΟ	11.000,00 ευρώ
9. ΣΥΓΚΡΕΜΜΟ	11.000,00 ευρώ
10. ΧΕΛΙΔΟΝΑ	12.000,00 ευρώ

* Ο μικρός προϋπολογισμός για την εκτέλεση έργων στα Δ.Δ. οφείλεται σε οικονομικές εκκρεμότητες (αποπληρωμές περαιωμένων έργων και έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη) των παρελθόντων οικονομικών ετών.

- Εγκρίθηκε - ψηφίσθηκε ομόφωνα ο προϋπολογισμός του Δήμου οικονομικού έτους 2003, ο οποίος ανακεφαλαιωτικά εμφανίζει:

Α' έσοδα 1.679.492,53 ευρώ

Β' έξοδα 1.679.492,53 ευρώ

- Κατόπιν ενεργειών από τον Δήμο δόθηκε εντολή από το Υπουργείο Οικονομικών προς την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας για έγκριση του ποσού των 80.000,00 ευρώ για αποκατάσταση των καταστροφών από τις πλημμύρες του 1999.

- Έγινε αποδοχή του ποσού 17.000,00 ευρώ από το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. για κάλυψη δράσεων πυροπροστασίας των δασών κ.λ.π. (Πολιτική Προστασία)

Ο Αντιδήμαρχος
Δημήτριος Τσελεπής

Η μάχη στο Κεφαλόβρυσο - 9 Αυγούστου 1823

Στις 9 Αυγούστου συμπληρώνονται 180 χρόνια από τη μάχη του Κεφαλόβρυσου, ένα από τα σημαντικότερα πολεμικά γεγονότα του 1923, καθώς οι Έλληνες αγωνιστές προσπάθησαν να εμποδίσουν την κάθοδο του πασά της Σκόδρας προς το Μεσολόγγι. Είναι η μάχη στην οποία σκοτώθηκε ο Μάρκος Μπότσαρης. Είναι η μάχη στην οποία πήραν μέρος πολλοί Ευρυτάνες μεταξύ αυτών και αρκετοί Μικροχωρίτες.

Ας θυμηθούμε το γεγονός μέσα από τις σελίδες της Ιστορίας του Ελληνικού Έθνους...

“Πρώτα έφθασε στις 4 Αυγούστου προφυλακή από 5.000 πεζούς και ιππείς υπό τον Τζεαλεντίν μπέη και στρατοπέδευσε είκοσι λεπτά νοτιώτερα από τη μικρή αυτή πόλη, στη θέση Κεφαλόβρυσο και ανατολικότερα προς τον Αη Δημήτρη, όπου τότε η θέση Πλατάνια. Ο Μάρκος Μπότσαρης, επειδή οι περιστάσεις δεν ευνοούσαν μια ανοικτή αναμέτρηση, άρχισε να καταστρώνει σχέδια αιφνιδιαστικής νυχτερινής επιθέσεως κατά του εχθρού.

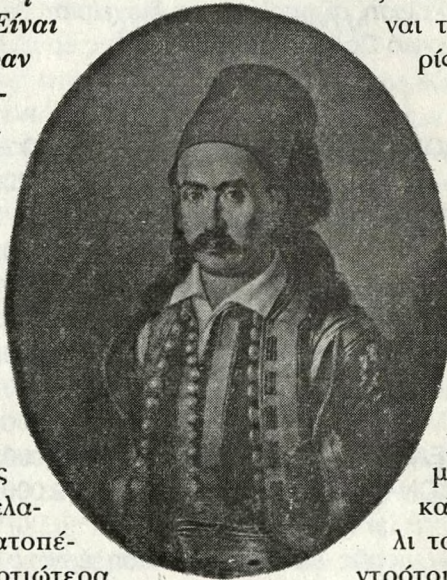
Στις 8 Αυγούστου το πρωί πάρθηκαν σε πολεμικό συμβούλιο οι αποφάσεις. Ο Μάρκος θα πραγματοποιούσε επίθεση πέντε ώρες μετά τη δύση του ηλίου από τα δυτικά στο Κεφαλόβρυσο. Ο Ζυγούρης Τζαβέλλας και άλλοι καπετα-

ναίοι θα επιτίθεντο την ίδια στιγμή από μια κορυφογραμμή του χωριού Άγιος Ανδρέας στη θέση Πλατάνια. Τη νύχτα, λοιπόν, 8 προς 9 Αυγούστου, κατά τις πρώτες πρωινές ώρες ο Μάρκος με ως 450 Σουλιώτες εισέδυσε στο εχθρικό στρατόπεδο με στόχο τις σκηνές των επισήμων, για να είναι το πλήγμα καιρίο, χωρίς να γίνει αντιληπτό.

Οι Σουλιώτες, μετά μια πρώτη χρήση των πυροβόλων όπλων, όρμησαν με γυμνωμένα τα γιαταγάνια. Στις τάξεις του εχθρού επικράτησε ταραχή, σύγχυση και πανικός. Η φθορά ήταν μεγάλη. Για μια στιγμή όμως ο Μάρκος, καθώς ύψωσε το κεφάλι του πάνω από ένα μα-

ντρότοιχο πίσω από τον οποίο ήταν πολλοί εχθροί, δέ-

χθηκε ένα θανατηφόρο βόλι πάνω από το δεξί του μάτι. Σκεπασμένος με μια χλαίνη, για να μην καμφθεί το ηθικό των συντρόφων του, τον μετέφερε έξω από το πεδίο της μάχης ο εξαδελφός του Τούσιας. Η μάχη συνεχίστηκε για λίγο ακόμη. Καθώς όμως πλησίαζε και η αυγή, οι Σουλιώτες υποχώρησαν και επέστρεψαν ακαταδίωκτοι στο Μικρό Χωριό. Στο Κεφαλόβρυσο έπεσαν περί τους 60 Σουλιώτες και τουλάχιστον 800 εχθροί. Η μάχη στο Κεφαλόβρυσο, προσωπικό

δημιούργημα του ηρωικού Μάρκου, έσωσε την τιμή των ρουμελιώτικων όπλων και στάθηκε το σημαντικότερο πολεμικό γεγονός του 1823, στέρησε όμως την επανάσταση από έναν τίμιο, ικανό και γενναίο αγωνιστή. Τον νεκρό μέσω Προυσού συνόδευσαν στο Μεσολόγγι εκατό παλλικάρια του, όπου στις 10 Αυγούστου, την επομένη

του θανάτου του, κηδεύτηκε με εξαιρετικά μεγάλες τιμές.”

Για να τιμήσουμε τους Μικροχωρίτες αγωνιστές που έλαβαν μέρος στη μάχη παραθέτουμε τα ονόματά τους, τα οποία περιλαμβάνονται στην έρευνα του κ. Κώστα Ι. Ζήση, εκπαιδευτικού - ιστορικού, για τη μάχη του Κεφαλόβρυσου.

Πίνακας Μικροχωριτών αγωνιστών μάχης Κεφαλόβρυσου Καρπενησίου (Νύχτα 9-8-1823)

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	Τόπος Καταγ.	ΑΡΧΗΓΟΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Βινιανίτης ή Ζωγράφος			
Δημήτριος	Μικρό Χωριό	Γ. Γιολδάσης	Στρατιώτης
Γκέκας Δημήτριος Ι.	Μικρό Χωριό	Κ. Γιολδάσης	Στρατιώτης
Ζαχαρόπουλος Γεώργιος	Μικρό Χωριό	Μ. Μπότσαρης	Στρατιώτης
Ζορμπαλάς			
ή Ζορμπαλόπουλος Δ.	Μικρό Χωριό	Σπ. Λαμπρόπουλος	Στρατιώτης
Ζορμπαλάς			
ή Ζορμπαλόπουλος Ι.	Μικρό Χωριό	Μ. Μπότσαρης	Στρατιώτης
Κομπορόζος			
ή Κολτσιδάς Δημ.	Μικρό Χωριό	Μ. Μπότσαρης	Στρατιώτης
Μανίκας Αναγνώστης	Μικρό Χωριό	Κ. Τζαβέλας	Στρατιώτης
Μητσόπουλος Νικόλαος	Μικρό Χωριό	Γ. Γιολδάσης	Μπουλουκτζής
Πιτσιόλης Ιωάννης	Μικρό Χωριό	Κ. Τζαβέλας	Στρατιώτης
Πιτσιόλης Κώστας	Μικρό Χωριό	Κ. Τζαβέλας	Στρατιώτης
Σιδηρόπουλος Ιωάννης	Μικρό Χωριό	Μ. Μπότσαρης	Στρατιώτης

Σημειώσεις:

1) Από το βιβλίο: *Αγραφιώτες και Καρπενησιώτες στην Επανάσταση του 1821*, Αθήνα 1983 σελ. 353 του κ. Κώστα Ι. Ζήση, εκπαιδευτικού - ιστορικού.

2) Από το βιβλίο: *Η Ευρυτανία κατά τους Επαναστατικούς και Μετεπαναστατικούς χρόνους (170 χρόνια από τον θάνατο του Μάρκου Μπότσαρη)*.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΠΕ. Αθήνα 1995

Μέχρι στιγμής βρέθηκαν 268 αγωνιστές που έλαβαν μέρος στη μάχη. Μεταξύ αυτών 20 ήταν οπλαρχηγοί, υπό τις γενικές διαταγές του Μάρκου Μπότσαρη, που είχε και τη γενική ευθύνη. 45 ήταν μπουλουκτζήδες, δηλ. αρχηγοί μικρών τμημάτων (5-10 περ. στρατιώτες). σελ. 73.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Του Δημητρίου Σπ.Δερματά

(Συνέχεια του προηγούμενου)

Η οικογένεια αυτή ήτανε φτωχή, εργαζόμενη, αλλά αξιοπρεπής και καταδεκτικοί άνθρωποι. Τα κορίτσια και προ παντός η μεγάλη ήτανε πανέμορφη. Φυσικό ήτανε αφού ζούσαμε στον ίδιο όροφο να γνωριστούμε να καλημεριζόμαστε και αργότερα που είχαμε αποκτήσει κάποια οικειότητα με καλούσαν στο σπίτι τους τότε για παρέα και καμιά φορά για φαγητό, για τραπέζωμα.

Αφού βλέπομασταν κάθε μέρα φυσικό ήταν να επηρεασθούν από την πανέμορφη συνομιλική μου Ευτυχία. Παρ' όλο που δεν σήκωνε να προχωρήσω σε εκδηλώσεις ανεπίτρεπτες, είχε αναπτυχθεί ένα αίσθημα αγάπης μεταξύ μας. Μπορεί κανείς να συνδεθεί και να ολοκληρώσει σχέσεις με δεκάδες γυναίκες.

Υπάρχουν όμως λίγες περιπτώσεις κι ας είναι ανεκπλήρωτες επιθυμίες που μένουν έντονα στη θύμισή μας αγαπημένα πρόσωπα. Αυτό συνέβαινε και στην προκειμένη περίπτωση. Απάνω από το δικό μας πάτωμα ήταν το ρετιρέ η σοφίτα με τρία δωμάτια και το πλυσταριό. Εκεί έμεινε η θυρωρός του μεγάρου κ. Αγγέλα καθώς και μία ακόμα οικογένεια ένα αντρόγυνο και ένα κοριτσάκι. Ο πατέρας ονομάζονταν Χρυσοσπάθης και ήτανε εργάτης και μ' αυτή την οικογένεια γνωρίστηκα και κάναμε παρέα. Η δε Αγγέλα μία γυναίκα μεσόκοπη μου έπλενε και τα ρούχα.

Σε αυτό το διάστημα ήρθε στην κ. Αγγέλα η κόρη της που ήτανε παντρεμένη στην Αλεξανδρούπολη με έναν αξιωματικό. Πήρε διαζύγιο και διατροφή από τον άντρα της και ήρθε να ζήσει μαζί με τη μάνα της. Αυτή ήτανε μία καλοκαμωμένη γυναίκα 6-7 χρόνια μεγαλύτερή μου κατάξανθη και όμορφη. Αφού γνώριξα τη μάνα της και συναντιόμασταν τακτικά μαζί της στην οικογένεια Χρυσοσπάθη, φυσικό ήταν να γνωριστούμε καλλίτερα, να κάνουμε παρέα, βγαίναμε για κινηματογρά-

φο, θέατρο, κέντρα και ακόμα φυσικότερο ήταν να καταλήξει η φίλιά μου με τη Δέσποινα, που ήταν ελεύθερη όπως και γω, χωρίς προκαταλήψεις και ταμπού σε ολοκληρωμένη σχέση.

Αυτά γίνονταν το '34 και αφού επέστρεψα από την άδειά μου την οποία πήρα μετά από 3 χρόνια υπηρεσίας στο πρατήριο και τη σημαντική αύξηση του μισθού μου. Αξίζει λοιπόν να αναφέρουμε αυτή την περίπτωση έστω και αναδρομικά. Πήρα λοιπόν ύστερα από τόσα χρόνια 15 μέρες άδεια και ήρθα στο χωριό καζαντισμένος, καλοντυμένος με δώρα για όλους τους οικείους μου και παντευχής.

Προκαλώντας το θαυμασμό και κάποια ζηλία στους φίλους μου που παρέμειναν ακόμα στο χωριό και ιδιαίτερα του παιδικού μου φίλου Σοφοκλή Κανούτου που δεν ξεκόλαγε από το χωριό όντας ερωτευμένος με κάποια κοπέλα και φοβόταν και τα ξένα. Μούλεγε λοιπόν ότι "αν είναι να βρω δουλειά στο ίδιο μαγαζί που δουλεύεις εσύ έρχομαι". Στο χωριό αυτές οι 15 μέρες ήτανε ονειρεμένες για μένα. Ξανάβλεπα τ' αγαπημένα μου πρόσωπα, τ' αγαπημένα μου μέρη, τους χωριανούς μου, τις κοπέλες που θυμόμουν όλα αυτά τα χρόνια με αγάπη.

Αλλά η ευτυχία δεν διαρκεί για πολύ. Όταν σχεδόν τελείωνε η άδειά μου λαβαίνω ένα τηλεγράφημα από τον κ. Καραμεσίνη τον διευθυντή μου το οποίο έλεγε στην επιστροφή μου να πάω από το εργοστάσιο στον Πειραιά και να δω τον κ. Οικονομίδη.

Μ' έζωσαν τα φίδακια προβλέποντας την απόλυσή μου. Αλλά πάλι αυτό δεν μπορούσαν να μου το πουν στην Θεσσαλονίκη ήτανε ανάγκη να πάω το κεντρικό; Η αγωνία έγινε περιέργεια και δεν κάθισα στο χωριό να τελειώσει η άδειά μου αλλά έφυγα μία μέρα πριν λήξει για τον Πειραιά.

Πήγα στο εργοστάσιο και παρουσιάστηκα

στον γενικό διευθυντή τον κ. Μεγακλή Οικονομίδη, έναν εντυπωσιακό 60χρονο κύριο. Του είπα ποιος είμαι και έρχομαι στο γραφείο του κατ' εντολήν του. Μου είπε αφού με κοίταξε για λίγο καλά καλά "Θα πας στη δουλειά σου στη Θεσσαλονίκη και θα σου πουν εκεί." Αυτά τα λόγια μόνο μου είπε λέγοντάς μου ότι τελείωσε και η ακρόαση.

Έφυγα από κει με συναισθήματα θαυμασμού απ' όσα είδα αφού περιηγήθηκα στα γραφεία και κτίρια του εργοστασίου. Αλλά και με κάποιο φόβο και αμφιβολίες για την τύχη μου απ' όσα άκουσα από τον κ. Μέγα. Πρώτη φορά έμπαινα σε πλοίο. Πήρα εισιτήριο 3ης θέσης θέλοντας να κάνω οικονομία, γιατί ύστερα απ' όλα αυτά το μέλλον μου ήταν αβέβαιο.

Τότε τα πλοία είχαν αθέμιτο συναγωνισμό μεταξύ τους και με τα άλλα μεταφορικά μέσα. Θυμάμαι όταν πήγαινα καμμιά φορά στο λιμάνι Θεσσαλονίκης και χάζενα, άκουγα τους κράχτες που φώναζαν 25 δραχμές Θεσσαλονίκη - Πειραιά και τζάμπα ένα πιάτο μακαρόνια. Σ' ένα από αυτά τα σαπιοκάραβα μπήκα. Και όντας στη λαϊκή θέση στο αμπάρι που ήταν ένας απάνω στον άλλον παρ' όλο το συναγωνισμό που είχαν τα πλοία βρωμοκόπαγε.

Ανέβηκα στο κατάστρωμα και βάζοντας προσκέφαλο τη βαλίτσα μου ξάπλωσα δίπλα από το καλοριφέρ και κακοκοιμήθηκα όλη τη νύχτα και το πρωί φθάσαμε στη Θεσσαλονίκη και όπως ήμουνα έτσι ταλαιπωρημένος, δεν άντεχα ν' ανεβώ στο δωμάτιό μου από την περιέργεια και μπήκα κατ' ευθείαν στο μαγαζί, όπου βρήκα όλους τους συναδέλφους. Τον κ. Ανδρέα, τον κ. Τσίρο και τον Ιωαννίδη να με κοιτάζουν χαμογελώντας. Η πρώτη

μου ερώτηση ήτανε τί με ήθελε ο κ. Μέγας και τί συμβαίνει.

Τότε μου απάντησε ο κ. Ανδρέας και μου είπε: "Συμβαίνει ότι κοντεύεις να πέρνεις περισσότερα από μας και ότι σου έγινε αύξηση 600 δρχ. Δηλαδή θα παίρνεις 2.200 δραχμές το μήνα." Οι 2.200 δρχ. τότε ήτανε λεφτά καλά. Το μεροκάματο είχε 40 δραχμές.

Αλλά αυτή η εξαίρεση δεν έγινε χαριστικά. Αλλά έγινε για την απόδοσή μου στη δουλειά που έπρεπε να την κάνουν δύο υπάλληλοι. Αυτά φαίνεται αναφέρθηκαν από τον διευθυντή του πρατηρίου και την βλέπανε και οι επιθεωρητές που έρχονταν κάθε εξάμηνο και κάνανε έλεγχο καταμέτρησης και παρακολουθούσαν πώς εργάζεται ο καθένας από εμάς.

Η χαρά μου ήτανε μεγάλη γι αυτή την προνομιακή διάκριση και θέση που βρέθηκα. Ο μισθός με τα τυχερά που είχα από τα βαμβάκια που πουλούσα στον Τσαούσογλου, τα εμπορεύματα που αγόραζα για τους διάφορους εμπόρους της επαρχίας και τα στέλναμε με τα δικά μας πράγματα, γι' αυτά που αγόραζα για λογαριασμό των εμπόρων έπαιρνα προμήθεια. Έτσι τα έσοδα μου ξεπερνούσαν τις 3.000 δρχ. το μήνα ποσό όπως είπαμε σημαντικό για την εποχή.

Εκτός από τους φίλους που συναναστρεφόμουνα, παιδιά από το σύλλογο ερασιτεχνών ζωγράφων και παιδιά γειτονοπούλα έκανα παρέα και βγαίναμε και με χωριανούς. Το Μήτσο τον Ντελή βέβαια τον έβλεπα κάθε μέρα και πολλά βράδια πηγαίναμε και τρώγαμε στην ταβέρνα του Γιώργου Λαδά στην οδό Μητροπόλεως που ήτανε κοντά στα μαγαζιά μας.

Ευχαριστήριο

Τον εκλεκτό συγχωριανό μας και ακούραστο μέλος της Αδελφότητάς μας, Τέλη Θάνο, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά, για την προσφορά μιας συσκευής βίντεο για την Πνευματική Γωνιά. Του ευχόμαστε υγεία και ελπίζουμε το παράδειγμα της πολύπλευρης προσφοράς του στο χωριό μας, να βρίσκει πάντα μιμητές.

Αδελφότητα Μικροχωριτών

Η ανέγερσις του Ιερού Ναού “Η Μεταμόρφωσις του Σωτήρος” και ο ιερεύς Αθανάσιος Παπαστάθης

Για άλλη μια φορά οι Μικροχωρίτες θα βρεθούμε φέτος στο πανηγύρι του Σωτήρος. Η 6η Αυγούστου είναι μια ευκαιρία να συγκεντρωθούμε στην εκκλησία και στη συνέχεια κάτω από τον πλάτανο να ανταλλάξουμε τα νέα μας, να δούμε τους φίλους και αγαπητούς.

Με την ευκαιρία αυτή ας θυμηθούμε την ιστορία της ανέγερσης του Ιερού Ναού όπως την περιγράφει ο αείμνηστος Δημ. Κοκκάλας στο τεύχος των “Μικροχωρίτικων Γραμμάτων” του Ιανουαρίου του 1985.

Το καλοκαίρι του έτους 1923 ευρισκόμεθα στο χωριό αρκετοί νεαροί, κυρίως δε οι υποψήφιοι κληρωτοί της κλάσεως 1924 και ο κύριος Αθανάσιος Παπαστάθης, νέος Μικροχωρίτης, σύζυγος της Φωτεινής το γένος Ν. Πολύζου, υποψήφιος Ιερέυς του χωριού μας. Όπως ήτο φυσικόν, επωφελούμεθα κάθε ευκαιρίας (γάμους, ονομαστικές εορτάς, πανηγύρια) να οργανώνωμεν διασκεδάσεις (συνήθως με όργανα) ψυχαγωγούντες ταυτοχρόνως και όλους τους χωριανούς, επίσης εδώσαμεν και υπαιθρούς θεατρικάς παραστάσεις.

Κάποια ημέρα, προς το τέλος του καλοκαιριού, ο Παπαστάθης μας λέει: “Βρε παιδιά, όπως μαθαίνω, στην Τράπεζα υπάρχουν κάτι λεφτά που μάζεψαν οι χωριανοί μας στην Πόλη, για να κτισθεί καινούργια εκκλησιά, εξ άλλου έχομεν τόσους χωριανούς μας στην Αμερική κυρίως, αλλά και στην Πόλη και την Αίγυπτο, δεν τους στέλνουμε μερικά γράμματα, να βοηθήσουν να φτιάσουμε μια καινούργια Σωτήρα;”.

Ωραία ιδέα αλλά δεν μας ενθουσίασε και τόσον, διότι επρόκειτο περί έργου μεγάλης δαπάνης, ενώ η Εκκλησιαστική Επιτροπή δεν είχε κανένα χρηματικόν ποσόν, ντραπήκαμε όμως να ειπούμε τις αντιρήσεις μας και την απεδέχθημεν.

Αμ’ έπος αμ’ έργον, συνεισφέραμεν εκ του πενηχρού βαλαντίου μας όσα εχρειάζοντο διά γραμματόσημα και καλά χαρτοφάκελα, συγκεντρώσαμε διευθύνσεις και α-

φού ο Παπαστάθης έγραψε τα γράμματα, τα εταχυδρομήσαμεν. Την προσπάθειάν μας αυτήν πολλοί χωριανοί την είδαν με συμπάθειαν, μερικοί δε με σκεπτικισμόν, δεν έλειψαν όμως και τα πικρόχολα σχόλια, κάποιος από τζάκι, μας απεκάλεσε “φαντασιοπλήκτους νεαρούς”, άλλος δε αγράμματος φιλόσοφος μας είπε “εξημμένας κεφαλάς”.

Στο τέλος του φθινοπώρου οι περισσότεροι νεαροί και κυρίως ημείς οι επίστρατοι, αναβληθείσης της στρατεύσεώς μας διά την άνοιξην, φύγαμε από το χωριό και πήραμε το δρόμο να βρούμε δουλειά, το χαρτσιλίκι μας είχαν ήδη υποστή καθίζησιν.

Όπως πληροφόρηθην αργότερον, οι περισσότερες απαντήσεις εξ Αμερικής υπήρξαν άμεσες και πολύ ενθαρρυντικές, κατόπιν δε αυτού τη εισηγήσει του εφημερίου ήδη του χωριού Παπαθανάση, κατά Νοέμβριον του 1923 συνεστήθη επιτροπή ανεγέρσεως του Ναού, αποτελουμένη εκ των μελών της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και των Γεωργίου Ελ. Παπαδή, Κων/ντίνου Κοκκάλα και του Ιωάν. Παπαδοπούλου, άρτι επανακάμψαντος εξ Αμερικής, όστις και ωρίσθη ταμίας της επιτροπής, καθ’ όσον προσέφερε δια την ανέγερσιν του Ναού δραχμάς 25 χιλιάδας!

Η επιτροπή ανεγέρσεως συνελθούσα εις συνεδρίασιν, πήρε από το μαγαζί του Ιωάννου Κομποροζου το ανηρημένον εκεί κορνιζαρισμένον αρχιτεκτονικόν σχέδιον σταυ-

ροειδούς Ναού Βυζαντινού ρυθμού (εκπονηθέντος εν Κωνσταντινουπόλει δαπάναις της Αδελφότητος των Μικροχωριτών, προ της διαλύσεώς της) το βρήκε και πολυτελές και μεγάλο, δυσανάλογον δηλαδή προς τας δυνατότητας αλλά και τας ανάγκαις του Μικρού Χωριού, ως εκ τούτου ως μόνη λύσις διεφαινότο η εκπόνηση νέου σχεδίου Ναού, μικροτέρου και απλουστέρου τύπου, οπότε κάποιος της επιτροπής είπεν: “γιατί βιαζόμεθα; όταν θα είμεθα εις θέσιν διά να αρχίσωμεν, ο μηχανικός που θα φέρουμε μπορεί να το εφαρμόση μικρότερο, οπότε δεν θα δυσανεστήσωμεν και τους χωριανούς μας εκείνους που πλήρωσαν και το έφκιασαν το ωραίο αυτό σχέδιο”, η πρότασις εγένετο αποδεκτή άνευ αντιρρήσεως.

Την άνοιξιν του 1924 ήλθε στο χωριό όμως οικοδόμων με επί κεφαλής τον πρωτομάστορα Βασ. Γιωργάκην εξ Άρτας, τον εκάλεσε η επιτροπή ανεγέρσεως και αφού τον κατετόπισεν επί των επιδιώξεων και δυνατοτήτων της, του έδειξε το σχέδιον και τον ηρώτησε αν μπορή να κάμη το κτίσμα με μικροτέρας διαστάσεις και αναλογίας. Αυτός αφού το εμελέτησε επ’ αρκετόν, απήντησεν ότι κατ’ αρχήν σμίκρυνσιν του σχεδίου μόνον διπλωματούχος αρχιτέκτων και μάλιστα έμπειρος, μπορεί να φκιάση, διότι θα σχεδιάση εξ αρχής άλλο σχέδιον, πράγμα που θα σας κοστήση αρκετά χρήματα.

Και πρόσθεσε: “Εγώ σας προτείνω να εφαρμόσωμεν το σχέδιον τούτο, από το οποίον να αφαιρέσωμεν ένα τμήμα του, δηλαδή το μεταξύ του τέμπλου και των πλαγιών εισόδων, ώστε χωρίς να φαίνεται η παράλειψις, ο Ναός να γίνη μικρότερος, ειπιδή δε όπως βλέπω, τούτο το σχέδιο είναι λεπτομερέστατο, εγώ αναλαμβάνω να το εκτελέσω υπεύθυνα χωρίς στατική μελέτη και επίβλεψη πολιτικού μηχανικού, που γι’ αυτόν και μόνον δεν φθάνουν τα λεφτά που έχετε προς ώρας στα χέρια σας”.

Η επιτροπή επεφυλάχθη να απαντήση, συσχεφθείσα δε ιδιαίτερος με συμμετοχήν και άλλων χωριανών, μετά μακράν και εξο-

νυχιστικήν συζήτησιν όλων των απόψεων, απεφάσισε να αποδεχθή την πρότασιν.

Υπήρξεν όμως άλτων το πρόβλημα της μεταφοράς του τεραστίου όγκου της απαιτηθησομένης καταλλήλου πέτρας, δεδομένου ότι τέτοιο λατομείον υπήρχε μακρυνά εις θέσιν “Κερασιά”, οπόθεν η μεταφορά της θα απαιτούσε όχι μόνον χρόνον πολύν αλλά και δαπάνην πολύ μεγάλην, διότι μόνον με υποζύγια ήτο δυνατόν να μεταφερθή από εκεί, και τα ζώα του χωριού δεν ήσαν ικανά γι’ αυτή την εργασία, άλλως τε είχαν και τόσα άλλα υλικά να μεταφέρουν.

Ως εκ τούτου ο Γεωργάκης ανεζήτησε άλλα νταμάρια, πλησιέστερον του χωριού, αλλά δεν βρήκε κατάλληλη πέτρα, κάποιος του είπε ότι εις το μέσον του “Κρι” υπάρχει ένα καλό νταμάρι, αλλά δεν υπάρχει τρόπος να μεταφερθή η πέτρα από εκεί. Αυτός πήγε επί τόπου και αφού έβαλε μερικά φουρνέλα και διαπίστωσε ότι όχι μόνον η πέτρα ήτο αρίστης ποιότητος, αλλά και η εξόρυξις της εύκολος, είπε εις την επιτροπήν ότι θα φκιάση ένα μηχανήμα με το οποίον θα κατεβάξη την πέτρα στον δρόμο, δίπλα στο μαγαζί του Κυρίτη. Αρχισε λοιπόν από εκεί, στερέωσε στο έδαφος μαδέρια και έφκιασε διπλή γραμμή μέχρι το λατομείον, όπου εστήριξεν σε δυό έλατα ένα μεγάλο μάγκανο, περιτύλιξε σ’ αυτό ένα χονδρό συρματόσχοινο, τις άκρες του οποίου συνέδεσε με τα δυό ξύλινα βαγονέττα με ρόδες από κούτσουρα που είχε κατασκευάσει και τοποθετήσθη το ένα επί της μιάς γραμμής, κοντά στο μάγκανο, και το άλλο στο τέρμα της διαδρομής, επί της άλλης γραμμής.

Ήδη η ώρα της δοκιμής έφθασεν, έβαλεν αρκετές πέτρες στο βαγονέτο που ήτο στο μάγκανο και όταν τούτο αφέθη ελεύθερον, πήρε κατ’ αρχήν ταχύτητα η οποία ανεκόπτετο προοδευτικώς διότι, ταυτοχρόνως ανέβαζε το άδειο βαγονέτο από το τέρμα της διαδρομής. Τελικώς, δε, και τα δύο βαγονέτα έφθασαν περι τα δεκαπέντε μέτρα προ του τέρματός των.

Τα "θυρανοίξια" (εγκαίνια) της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος από τον Μητροπολίτη Ναυπακτίας - Ευρυτανίας. Αριστερά ο εφημέριος του χωριού Παπαθανάσης (1928)

Από την δοκιμήν αυτήν ο Γεωργάκης διεπίστωσε πόσην ποσότητα πρέπει να βάζη στο επάνω, ώστε τα δύο βαγονέτα να φθάνουν στο τέρμα τους. Έκαμε και κάτι πρόσθετες κατασκευές και τροποποιήσεις και όταν με την λειτουργίαν του πρωτόγονου αυτού ντεκοβίλ, “βίνς” όπως το έλεγεν, μεταφέρθησαν στο τέρμα τα πρώτα φορτία και εκείθεν με καροτσάκια εις τον χώρον της εκκλησίας, όπου είχαν ήδη εκσκαφή τα θεμέλια, εγένετο πανηγυρικώς η καθιερωμένη τελετή της καταθέσεως του θεμελίου λίθου, παρουσία όλων των κατοίκων, παρετέθη γεύμα εις τους μαστόρους και επηκολούθησε γλέντι ως το βράδυ. Από της επομένης, ενώ από τα γύρω χωριά συνέρεαν να ιδούν τον σιδηρόδρομον του Μικρού Χωριού, τα φουρνέλα έσκαζαν στο Κρί, τα βαγονέτα ανεβοκατέβαιναν κατεβάζοντα πέτρες, και τα καροτσάκια μετέφεραν στην εκκλησιά τις απόψεις, Μικροχωρίτικα υποζύγια τις μικρότερες και οι μαστόροι έχτιζαν ώστε μέχρι το φθινόπωρον η θεμελίωσις του Ναού είχαν συντελεσθή.

Ας σημειωθή δε ότι όχι μόνον τούτο κατέστη δυνατόν χάρις εις το απίθανον εκείνο κατασκευάσμα του Γεωργάκη, αλλά και όλη η πέτρα που απητήθη εν συνεχεία διά την ανέγερσιν του “Σωτήρος” αλλά και διά την κατασκευήν του υδραγωγείου της Πλατείας, ως και διά την ανέγερσιν του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου, μεταφέρθη γρήγορα, εύκολα και προ πάντων πολύ φθηνά.

Την άνοιξιν του 1925 η επιτροπή ανεγέρσεως, παρά την ευγνωμοσύνην που ώφειλεν εις τον Γεωργάκην διά την όντως σωτηρίαν επιπόσιν του, επειδή αυτός είχε ολιγομελή παρέαν και χωρίς ειδικούς τεχνίτας (πελεκητάς αγκωναριών), ηναγκάσθη να αναζητήση άλλην παρέαν. Έφερε λοιπόν, κατόπιν συστάσεως, τον εκ Κονίτσης πρωτομάστορα Γεώργιον Τσαρτσάλην με πολυμελή παρέαν από καλούς τεχνίτας, οι οποίοι και συνέχισαν το έργον με αμοιβήν και πάλιν ημερομισθίου κατά περίπτωσιν, τούτο διότι η επιτροπή δεν είχε εις χείρας της αρκετά

χρήματα διά να δώση το έργον κατ’ αποκοπήν, κυρίως όμως διά να γίνεται η εργασία περισσότερον επιμελημένη.

Όταν την άνοιξιν του 1926, συμπληρώσαντες την στρατιωτικήν μας θητείαν, απελύθημεν του στρατού οι της κλάσεως 1924, και ήλθα στο χωριό, στην εκκλησία είχαν ήδη στηθή οι πρώτες σκαλωσιές. Ενθυμούμαι ότι την μεθεπομένην της αφίξεώς μου ήτο ημέρα Δευτέρα, και βγήκα το πρωί στο χάνι, εκάθησα σε μια παρέα και κουβεντιάσαμε, κάποια στιγμή ήλθε και ο Παπαθανάσης: “Βρε χωριανοί, δεν πάμε μια στιγμή στην εκκλησιά να ανεβάσουμε μερικές πέτρες στις σκαλωσιές, να μη χασομεράνε οι μαστόροι με αυτή τη δουλειά;” Πήγαμε οι νεώτεροι, στηθήκαμε από ένας σε κάθε σκαλί, στις δυο κινητές σκάλες που υπήρχαν και από χέρι σε χέρι σε μια ώρα ανεβάσαμε όχι μερικές αλλά όλες τις πέτρες που υπήρχαν εκεί, από αγκωνάρια μέχρι και τα σύμπολα. Ο Παπαθανάσης ενθουσιάστηκε και όταν γυρίσαμε στο χάνι μούσκεμα στον ιδρώτα, μας κέρασε μούρο. Κέρασε και κάποιος άλλος, όποτε νάσου ο Καραμέρης με το βιολί του και την παρέα του (γύριζε από κάποιο γάμο στην Καρύτσα). Τους καλέσαμε να τους κεράσουμε, κέρασαν και αυτοί και ετοιμάζονταν να φύγουν. “Βρε Γιώργο, δεν μας παίζεις ένα του τραπεζιού πρωτού φύγεις;” λέει ο Κώστας Χαμπερης. Έπαιξαν αυτοί ένα τραγούδι του τραπεζιού και χωρίς να σταματήσουν το γύρισαν στην “ψιλή ιτιά”. Αυτό ήταν, σηκωθήκαμε όλοι σαν αυτόματα και πιάσαμε χορό και τα μούρα τώρα έγιναν κρασί παλιοβραχινό με την οκά και οι εληές και οι αρμυρές σαρδέλες, έγιναν τυριά και κονσέρβες.

Επάνω στο ξεφάντωμα βλέπουμε τον Γιάννη Δερματά (Παγανό) να κατεβαίνει στον “Γούμενο” με το αλέτρι στον ώμο (πήγαινε να αποσπείρη μια γωνιά στο χωράφι του). Τρέξαμε, του πήραμε το αλέτρι και παρά τις αντιρρήσεις του “πάρτε με και ας κλαίω”, τον φέραμε και τον βάλαμε στο χο-

ρό' (τα ήθελε ο κολάκος του). Σε λίγη ώρα να και η αδελφή του κατέβαινε σαλαγώντας δυό αγελάδες, πήγαν δυό από την παρέα και της είπαν "είπε ο Γιάνν'ς να μας δώσης τον τροβά και να γυρίσης πίσω γιατί σήμερα είναι γιορτή". Ο τροβάς είχε ένα μπουκάλι κρασί, δυό φέτες ψωμί και ένα κλειδοπίνακο με "τηγανισμένο", που ήταν ακόμα ζεστό.

Κάποια ώρα μας λέει ο αξέχαστος Κώστας Πανταζής: "Βρε λεβέντες, το μεσημέρι πέρασε, η παρέα μεγάλωσε, τι θα γίνη για φαί, έτσι θα την βγάλουμε;". "Μ...". Πήγε αυτός, έβγαλε μερικά ξύλα και άναψε τον φούρνο που είχαν οι Θαναίοι στην αυλή τους, πήρε κάμποσα μακαρόνια από το μαγαζί του Ζορμπαλά, έβαλε και όλο το βούτυρο και το τυρί που έφερε κάποιος μικρός που τον στείλαμε στα σπίτια μας και στις 3 το απόγευμα τρία μεγάλα ταψιά με εξαίσιο παστίτσιο ήταν έτοιμα. Καθήσαμε στο τραπέζι, φάγαμε τα δυό και το άλλο το καταναλώσαμε ως μεζέ μέχρι της επομένης πρωίας, που συνεχίστηκε το απρόβλεπτο εκείνο γλέντι. Τα ξημερώματα κάναμε μια πατινάδα μέχρι το "Νικολό" με το "τώρα τα πουλιά τώρα τα χελιδόνια" και όταν γυρίσαμε ξεπροβοδίσαμε τους οργανοπαίχτες ως την ράχη και γυρίσαμε στα σπίτια μας.

Αλλά ως επανέλθωμεν στην εκκλησιά, τώρα που το χτίσιμό της προχωρεί "το όνειρο γίνεται πραγματικότητα". Τα εμβάσματα των αποδήμων έρχονται αυθόρμητα και είναι περιεκτικότερα, αλλά και οι εντόπιοι προσφέρουν εκτός της συνεχούς προσωπικής εργασίας και διάφορα υλικά, κυρίως καρυδιές, καστανιές, και άγρια δένδρα κατάλληλα για την ευγενή και ανθεκτική ξυλείαν που θα χρειασθή διά το εσωτερικόν του Ναού. Άλλοι προσφέρουν σφάγια (γίδες, πρόβατα, κατσίκια, αρνιά και κοτόπουλα) εκ των οποίων η επιτροπή ανεγέρσεως, άλλα μεν πωλεί διά δημοπρασίας και άλλα τα προσφέρει εις τους μαστόρους, εις τους οποίους κουβαλούσαν και οι Μικροχωρίτισες συνεχώς λαχανικά, γαλακτερά,

φρούτα, αυγά, ακόμη και πήτες ολόκληρες.

Επί τέσσερα ολόκληρα χρόνια το Μικρό Χωριό ευρίσκετο ως υπό καθεστώς εκάπτου ανάγκης και οι κάτοικοί του (άνδρες, γυναίκες και παιδιά) ως εν πολιτική επιστρατεύσει. Κάθε Κυριακήν ή εορτήν, εις το τέλος της λειτουργίας, ο Παπαθανάσης έλεγεν: "Χωριανοί, σήμερα πρέπει να εργασθούμε διά τον οίκον του θεού, την (τάδε) ώρα να μαζευτούμε και να πάμε όλοι με τα ζώα μας και τα απαραίτητα σίφερα, να φέρουμε ασβέστη απ' την ασβεσταριά στα καλύβια". Άλλοτε δε τοιμέντα ή σίδερα ή κεραμίδια από το Καρπενήσι. Συχνά δε τας καθημερινάς ο Πλακο - Δημήτρης, πρωτού σφυριξεί για να βγάλουν τα γίδια, φώναζε: "Ακούστε χωριανοί, σήμερα, άμα χτυπήση η καμπάνα να πάτε με τα ζώα σας να φέρετε άμμο από το ποτάμι, ή κερεστέ από την Δάφνη για καλούπια και σκαλωσιές, ή αμμοχάλικο από το ρέμα, ή πουριά από τα "τρανά πλατάνια" γιατί αύριο δεν θάχουν οι μαστόροι να δουλέψουν" και ούτω καθ' εξής. Συγκινητικόν ήτο ότι εις τας περιπτώσεις αυτάς, όταν μία οικογένεια είχε επείγουσα δουλειά, δεν απέφευγε, αλλά έστελνε το ζώο και με ένα έστω και ανήλικο παιδί της, που το πρόσεχαν και το βοηθούσαν οι άλλοι για να φορτώση και να ξεφορτώση το ζώο του.

Όταν ο τότε Μητροπολίτης Αμβρόσιος πέρασε από το χωριό και είδε τον συναγερόμόν αυτόν, τόσον εντυπωσιάσθη ώστε, έλεγε στα χωριά που πήγε εν συνεχεία: "Μιμηθείτε τους Μικροχωρίτες που με την αγάπη τους και την συνεργασίαν όλων, φκιάνουν μια εκκλησιά που θα είναι το εγκαλόπισμα της Ευρυτανίας".

Όταν η τοιχοποιία της εκκλησίας ετελείωσεν, κατόπιν ενυπόγραφου συγκαταθέσεως όλων των οικογενειαρχών, η παλαιά εκκλησία, αφαιρεθησών όλων των Αγίων Εικόνων, της Αγίας Τραπέζης και των άλλων σκευών της, κατεδαφίσθη, προκειμένου το χρήσιμον υλικόν αυτής να χρησιμοποιηθή διά την κατασκευήν της στέγης και των

τρούλων της νέας εκκλησίας. Μέχρι δε των εγκαινίων αυτής αι θρησκευτικά τελεταί ετελούντο εις το παρεκκλήσιον του Αγίου Αθανασίου.

Το σχέδιον της νέας εκκλησίας προέβλεπεν και γυναικωνίτην μεταξύ των δύο πρώτων κολωνών του Ναού και εις το ύψος του προβλεπομένου πατώματος του γυναικωνίτου, ένα χονδρό μαδέρι από αγριόξυλο, όταν δε η ανέγερσις του Ναού επερατώθη, μερικοί χωριανοί εξήτησαν να γίνη και ο γυναικωνίτης, εφ' όσον μάλιστα η προς τούτο απαιτουμένη κατάλληλος ξυλεία υπήρχεν, αλλά η επιτροπή έκρινεν άσκοπον να διαθέση έστω και το μικρόν ποσόν που απαιτήτο προς τούτο, προφανώς κουρασθείσα πλέον, και απήτησε: "αυτό το φκιάνουμε όποτε". Όμως "ό,τι μείνη από την ώρα, μένει χίλια χρόνια".

Εις τον περίβολον της εκκλησίας, παραπλεύρως του καμπαναριού, υπήρχεν ένα εγκαταλελημένον εστεγασμένον οίκημα, ανοικτόν εις την ευρείαν πρόσοψίν του, που όπως έλεγαν οι παλαιότεροι, ήτο στον καιρό τους, μία αρτίως εξωπλισμένη μεγάλη αίθουσα, που εχρησιμοποιείτο ως γραφείον και επιτροπικόν του Ναού, αλλά και ως αίθουσα δεξιώσεων κατά τα μνημόσυνα κ.τ.λ. Όταν δε περατωθείσης της ανεγέρσεως της νέας εκκλησίας ολοκληρούτο και η ανέγερσις του νέου κτιρίου του Δημοτικού σχολείου, το οποίον αφήκε καθ' όλον το μήκος του προς την πλευράν του περιβόλου της εκκλησίας, χώρον δύο μέτρων εις φάρδος, ο τοίχος εκείνος, δηλαδή με ό,τι απέμεινε σχεδόν από το πρώην "χαγιάτι" καταδαφίσθησαν και τοιουτοτρόπως αφ' ενός απεφεύχθη να καταστή ο χώρος εκείνος σκουπιδότοπος, αφ' ετέρου δε περιελθών εις την εκκλησίαν διήρυνε τον περίβολόν της και αξιοποιήθη. Την παραχώρησιν αυτήν απεδέχθη ο διευθυντής του Σχολείου και εκ του λόγου ότι από την άλλην πλευράν του Σχολείου (την νοτίαν), υπήρχεν ευρύς χώρος υπήνεμος και προσήλιος, κατάλ-

ηλος διά τας παιδιάς των μαθητών, κατά τα διαλείματα, την γυμναστικήν των κ.τ.λ.

Αργότερον, εις τόπον όπου ήτο η Αγία Τράπεζα της παλαιάς εκκλησίας, ανηγέρθη ανάλογον βάθρον και εικονοστάσιον επ' αυτού "Δαπάνη Έμμας Πλάκα συζύγου Ηλία Πλάκα".

Επίσης αργότερον έγινε και ο μεγάλος τοίχος εις την βορείαν και την δυτικήν πλευράν του περιβόλου της εκκλησίας.

Διά την ανέγερσιν του Ναού, η επιτροπή ανεγέρσεως κατόπιν πολλών διαδικασιών κατώρθωσε να εισπράξη το αντίτιμον δραχμοποιηθεισών, δι' αναγκαστικού νόμου του κράτους, των κατατεθειμένων εις την τράπεζαν, χρυσών Οθωμανικών λιρών, υπό της Αδελφότητος των Μικροχωριτών της Κωνσταντινουπόλεως, ήτοι το εν πέμπτον (ως ελέγετο τότε) της πραγματικής των την εποχήν εκείνην αξίας.

Ολοκληρωθείσης της κατασκευής του Νέου Ενοριακού Ναού, συνεστήθη τριμελής εξελεγκτική επιτροπή από τον Γεώργιον Ελ. Παπαδήν, τον πατέρα μου και έναν άλλον, η οποία ελέγξασα τα διαχειριστικά βιβλία και τα αποδεικτικά στοιχεία εσόδων και δαπανών της επιτροπής ανεγέρσεως, εύρεν αυτά εν τάξει, το δε πόρισμά της ετοιχοκλήθη εις την πρόσοψιν του ξενοδοχείου, προς γνώσιν του κοινού.

Δεν ενθυμούμαι εις ποίον ποσόν ανήλθεν η εις χρήμα δαπάνη διά την ολοκλήρωσιν του Ναού, εκείνο που ήτο βέβαιον και πανθομολογούμενον ήτο, ότι η πάνδημος προσωπική εργασία και αι εις διάφορα είδη προσφοραί των κατοίκων, υπήρξαν πολύ μεγαλυτέρας αξίας από τα εις χρήμα δαπανηθέντα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ανέγερσις της νέας "Μεταμορφώσεως του Σωτήρος" ωφείλεται πρωτίστως εις την έμπνευσιν, την πρωτοβουλίαν και την ακαταπόνητον δραστηριότητα ενός ανθρώπου, του ιερέως Αθανασίου Παπαστάθη.

† ΔΗΜ. Κ. ΚΟΚΚΑΛΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΦΑΛΛΗΣ, Ο Άγιος Λεωνίδης ο μάρτυς, Η ταυτότητά του, Ο παλαιοχριστιανικός ναός του στο Κλαψί (Κλαυσεῖον) Ευρυτανίας, Αθήνα 1999.

Στις σελίδες του βιβλίου αυτού, ο ιστοριοδίφης-συγγραφέας κ. Δημήτριος Φαλλής, γεννημένος το 1929 στο Κλαψί ή Κλαυσεῖον Ευρυτανίας, ασχολείται συστηματικά με ένα δυσεπίλυτο πρόβλημα που αφορά αφενός τη μελέτη της τοπικής ιστορίας και αφετέρου την αγιολογική έρευνά. Με τις προηγούμενες μελέτες του ο κ. Φαλλής έχει ήδη συνδέσει άρρηκτα το όνομά του με τολμηρότατες προσπάθειες για μία διαφορετική θεώρηση του αρχαιολογικού και ιστορικού παρελθόντος της ηρωσόκου και αγιοτόκου Ευρυτανίας, αφού συνέβαλε στην κατάδειξη της ταυτίσεως του χωριού του, με το αρχαίο Κάλλιον. Έχει έτσι αναδειχθεί σ' έναν αξιοπρόσεκτο ερευνητή της τοπικής ιστορίας.

Στην παρούσα εργασία, που εξέδωσε ο κ. Φαλλής, έρχεται ξανά να μας χαροποιήσει ιδιαίτερα και να συνεισφέρει ουσιαστικά αυτή τη φορά και στην αγιολογική έρευνα. Πρόκειται για ένα βιβλίο-κλειδί σχετιζόμενο με την ταυτότητα του αγίου μάρτυρος Λεωνίδου και την περιγραφή του προσφάτως σνακαλυφθέντος παλαιοχριστιανικού ναού επ' ονόματί του. Πραγματικά έλειπε μία τέτοια ολοκληρωμένη μελέτη και η εμφάνισή της καλύπτει ένα υπαρκτό κενό στη σχετική βιβλιογραφία. Ο συγγραφέας έχει και πάλι ως αφετηρία στην έρευνά του τον τόπο καταγωγής του, όπου οι ανασκαφικές έρευνες έφεραν στο φως έναν αρχαιότατο ναό, αφιερωμένο στον άγιο Λεωνίδα. Η ύπαρξη και μόνο ενός

θαυμάσιου και μεγαλοπρεπούς ναού του αγίου Λεωνίδου, στο μικρό σήμερα Κλαψί (που βρίσκεται σε απόσταση επτά χιλιομέτρων από το Καρπενήσι) δικαιώνει, καταρχήν, την ιστορική ερμηνεία του συγγραφέα, τη διασύνδεση αυτού του ναού με το αρχαίο Κάλλιον.

Το πρώτο μέρος της μελέτης, μετά το εισαγωγικό σημείωμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρπενησιού κ. Νικολάου και τον πρόλογο του πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Μεταλληνού, καθηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών, ασχολείται με ένα ακανθώδες πρόβλημα της αγιολογίας, σχετιζόμενο με την ταύτιση-ταυτότητα του αγίου Μάρτυρος Λεωνίδου (16 Απριλίου), με τον όποιον έχει συνδεθεί η Κόρινθος, αλλά και η πόλη των Αθηνών. Ο συγγραφέας κατορθώνει να αναψηλαφήσει το όλο ζήτημα το οποίο είχε ήδη απασχολήσει σημαντικούς εκφραστές της αρχαιολογικής και θεολογικής έρευνας, βασιζόμενος πρωτίστως στις πηγές και στην ενδελεχή χρήση του συνόλου της υπάρχουσας βιβλιογραφίας. Η διερεύνησή του αρχίζει με την ενότητα που παρουσιάζει την εμφανιζόμενη σύγχυση για τους πέντε αγίους που φέρουν το όνομα Λεωνίδης. Στη συνέχεια γίνεται εκτενής αναφορά στο βίο και την πολιτεία του "πανεπδόξου" μάρτυρα της Εκκλησίας των πρώτων χριστιανικών χρόνων του Αγίου Λεωνίδου και των επτά συμμαρτύρων του παρθένων Νίκης, Χαρίσης, Γαλήνης, Καλλίδος, Νουνεχίας, Βασιλίσσης και Θεοδώρας.

Ο συγγραφέας αξιοποιεί όλες τις μαρτυρίες που του παρέχουν οι χρησιμοποιηθείσες πηγές του, μεταξύ των οποίων ο αρχαιότερος Πατριακός κώδικας 254 του 10ου-11ου αιώνα και μία ομιλία του Μι-

χαήλ Χωνιάτη του 12ου αιώνα. Παράλληλα, εμπλουτίζει τη μελέτη του και με αρκετές βιβλιογραφικές παραπομπές, ακόμη και με προσωπικές μαρτυρίες, που συνέλεξε από συζητήσεις με πρόσωπα και από επισκέψεις στα μέρη που ενδιέφεραν άμεσα την ερευνητική του αναζήτηση. Με την επιχειρούμενη ανάλυση και σύνθεση όλων αυτών των πληροφοριών ο συγγραφέας τεκμηριώνει αβίαστα την κυρίαρχη θέση του για την ιστορική ύπαρξη του Μάρτυρα Λεωνίδου καθώς και για τον τόπο καταγωγής του. Με πειστικά επιχειρήματα αναπτυσσόμενα με συστηματικό και επαγωγικό τρόπο διαλέγεται κριτικά και απορρίπτει ως αβάσιμες τις θέσεις προηγηθέντων άλλων ερευνητών οι οποίοι υποστηρίζουν πως ο “Άγιος Λεωνίδης με την επτάριθμη συνοδεία του κατάγονταν από την Πελοπόννησο, την Πιάδα, την Αθήνα, ή ότι ο Άγιος Λεωνίδης υπήρξε επίσκοπος Αθηνών ή Τροιζήνος ή όπου άλλου” (σ. 92).

Η πολύχρονη και επισταμένη έρευνα οδηγεί τον συγγραφέα να υποστηρίξει με ακαταμάχητη βεβαιότητα πως ο Άγιος Λεωνίδης ως “έξαρχος πνευματικού χορού” και οι επτά γυναίκες μαθήτριές του ήταν “γεννήματα και θρέμματα της ευρυτανικής γης” (σ. 113). Ως απεσταλμένοι της Εκκλησίας της Ελλάδος έφτασαν στην Κόρινθο και αργότερα κατέφυγαν στην Τροιζηνία της Αχαΐας. Εκεί συνελήφθησαν, οδηγήθηκαν εκ νέου στην Κόρινθο, όπου και τελικώς μαρτύρησαν το έτος 251, επί Ρωμαίου διοικητού Βενούστου και αυτοκράτορα Ρώμης Δεκίου. Η θέση του συγγραφέα για την ταυτότητα του αγίου μάρτυρος Λεωνίδου καταγόμενου από το Κάλλιον Ευρυτανίας (σημερινό Κλαψί ή Κλαυσείων), και όχι από την Αθήνα ή την Κόρινθο, ενδυναμώνεται και από την ανασκαφική ανακάλυψη ενός παλαιοχριστιανικού ναού

επ’ ονόματί του.

Πολύ ενδιαφέρον παρουσιάζει και το δεύτερο μέρος της μελέτης αφιερωμένο στην περιγραφή συνάμα και στην ανάδειξη και προβολή αυτού ακριβώς του ναού, τον οποίο ο θεός με αξίωσε να προσκυνήσω και να γνωρίσω λεπτομερειακά έχοντας ως τον καταλληλότερο για ξεναγό, τον ακάματο και ενθουσιώδη κ. Φαλλή. Στα όρια του Κλαυσείου οι ανασκαφικές έρευνες (1957-1959), υπό την επίβλεψη του καθηγητού Εμμανουήλ Χατζηδάκη, έφεραν στο φως της δημοσιότητας έναν ναό-μνημείο της πρωτοβυζαντινής περιόδου, αφιερωμένο στον άγιο μάρτυρα Λεωνίδα. Πρόκειται για ένα θαυμάσιο και μεγαλοπρεπή ναό του 5ου αιώνα. Αρχιτεκτονικά είναι μία τρίκλιτη βασιλική με κόγχες και με διαστάσεις εσωτερικά 28 X 18,50 μ. (518 τ.μ.) χωρισμένη στο νάρθηκα, κυρίως ναό, ιερό και το σύνθρονο. Το δάπεδο διακοσμείται με θαυμάσιες παραστάσεις καλοδιατηρημένων ψηφιδωτών και με σημαντικές για τις πληροφορίες που παρέχουν επιγραφές. Η επιχειρούμενη από τον συγγραφέα περιγραφή των λειψάνων του ναού γίνεται με τρόπο άσπογο, αναλυτικό και ερμηνευτικό έτσι ώστε να προ(σ)καλεί τον φιλέρευνο αναγνώστη να ταξιδέψει μέχρι το πανέμορφο Κλαψί και να επισκεφθεί προσκυνηματικά ένα παντελώς άγνωστο στους πολλούς μνημείο της ελληνορθόδοξου παραδόσεως και ταυτότητάς μας.

Η μελέτη συμπληρώνεται από τον πίνακα της βιβλιογραφίας και την πλήρη “ακολουθία του αγίου ενδόξου Μάρτυρος Λεωνίδου και των επτά γυναικών μαρτύρων και αυτού συνάθλων Καλλίδος, Νίκης, Γαλήνης, Χαρίσης, Νουνεχίας, Βασιλίσσης και Θεοδώρας” συνταχθείσα υπό του υμνογράφου Χαραλάμπους Μ. Μπούσια. Το βιβλίο διανθίζε-

ται με φωτογραφίες, με σχέδια και εικονογραφικές παραστάσεις που ιστορούν στιγμιότυπα από την απολογία και το μαρτύριο των αγίων από τον παραδοσιακό αγιογράφο Γεώργιο Νικολακόπουλο.

Το βιβλίο είναι καλαίσθητο, καλογραμμένο, με καλή δομή, ειρμό και σαφήνεια. Ο λόγος του συγγραφέα είναι ζωντανός, καλλιεικής και γλαφυρός. Η έκδοση της μελέτης είναι προσεγμένη και επιμελημένη. Πάντως σε μελλοντική επανέκδοσή της θα μπορούσαν να γίνουν δεκτές μερικές βελτιωτικές προτάσεις μας, όπως για παράδειγμα ή μετακίνηση του εισαγωγικού σημειώματος και του προλόγου εκτός του πρώτου μέρους, η προσαρμογή του βιβλιογραφικού πίνακα σύμφωνα με τα κρατούντα, η αποφυγή ορισμένων επαναλήψεων, καθώς επίσης η προσθήκη των συμπερασμάτων και ενός χρηστικού πίνακα ονομάτων και πραγμάτων. Ωστόσο, όλα αυτά κρίνονται ως ελάχιστες ελλείψεις και δεν μειώνουν στο ελάχιστο την ουσία των γραφομένων του παρουσιαζομένου βιβλίου, ούτε βεβαίως την σπουδαιότητα του εγχειρήματος του συντάκτη του. Συμφωνώντας με τον προλογίσαντα π. Γεώργιο Μεταλληνό επισημαίνουμε πως δεχόμαστε και εμείς τα πορίσματα της έρευνας του κ. Φαλλή ως περισσότερο τεκμηριωμένα και πειστικά σε σύγκριση με αυτά άλλων ερευνητών. Ομολογουμένως πέτυχε του σκοπού του να παρουσιάσει με ενάργεια την “ταυτότητα”, για το ποιός ήταν όντως ο άγιος Λεωνίδης ο Μάρτυς.

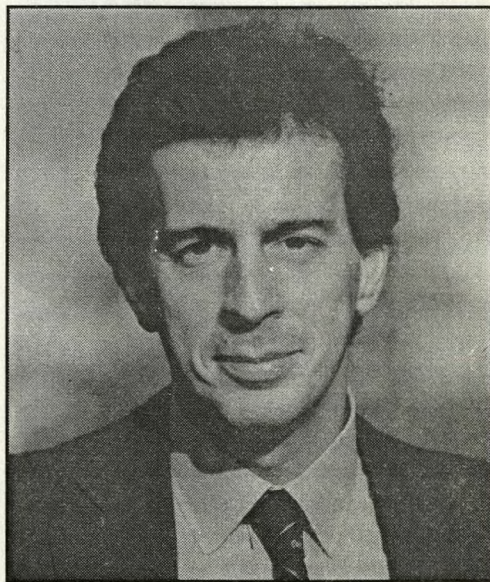
Εν κατακλείδι, δοξολογούμε τον εν Τριάδι θεό γιατί ήρθε στο φως της δημοσιότητας (υψώθηκε το φως επί την λυχνίαν) μια τέτοια πρωτότυπη εργασία και απονέμουμε την δέουσα ευλαβική τιμή στον εκ Καλλίου Ευρυτανίας άγιο Μάρτυρα Λεωνίδα. Συγχαίρουμε και ευ-

χαριστούμε από καρδίας τον πολλά κοπιάσαντα συγγραφέα και τον προτρέπουμε να συνεχίσει με τον ίδιο ενθουσιασμό να μας προσφέρει και άλλους ευχύμους καρπούς των ερευνητικών του προσπαθειών και ενασχολήσεων. Εκτιμούμε πώς, το παρόν βιβλίο, αποτελεί λίαν απαραίτητο και χρήσιμο βοήθημα, τόσο για τον ερευνητή και τον αναγνώστη με ιστορικά, αγιολογικά και αρχαιολογικά ενδιαφέροντα, όσο και για τον επισκέπτη της παλαιοχριστιανικής βασιλικής του Κλαυσείου. Γι’ αυτό και θερμότατα συνηγορούμε την μελέτη του.

Βασίλειος Αθ. Τσίγκος
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
Θεολογική Σχολή

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΛΙΑΠΗΣ

Για μια δημιουργική ανατροπή
Κείμενα Πολιτικού Στοχασμού,
Αθήνα 2002

Ένα νέο βιβλίο του Ευρυτάνα πολιτικού Μιχ. Λιάπη και βουλευτή Β' περιφέ-

ρειας Αθηνών. Ένα βιβλίο πολιτικά εμπνευσμένο χωρίς προκαταλήψεις και στερεότυπα (κλισέ) που είναι προσφιλή συνήθεια των πολιτικών του κατεστημένου.

- Με αυτογνωσία και παρηγορία κρίνει τα λάθη της κάθε πλευράς και προπαντός τα λάθη του πολιτικού συστήματος που όπως σημειώνει βρίσκεται σε μια βαθιά κρίση. Δεν εξαιρεί ούτε τον εαυτό του όταν χρειάζεται.

- Επιχειρεί τομές, ακόμα και ρήξεις, αν χρειασθεί, να σπάσουν οι παλιές κομματικές νοοτροπίες οι οποίες τόσο πολύ κράτησαν τον τόπο πίσω σε σχέση με λαούς της Βόρειας Ευρώπης.

- Μιλάει για την ανάγκη απόλειψης του κομματικού ρεβανσιισμού χωρίς αντεκδικήσεις και την αναγνώριση της προσφοράς του "αντιπάλου", από οπουδήποτε και αν προέρχεται, και συνεχίζει ότι για ένα λαό είναι στο χέρι του να πάει μπροστά, ή και να αυτοκαταστραφεί, αν θέλει...

- Προσηλωμένος στις αρχές και τις παραδόσεις του λαού μας, ο Μιχ. Λιάπης τονίζει ότι οι λαοί που αγνοούν την ιστορία τους δεν μπορεί να έχουν πετυχημένη συνέχεια.

- Στην πολιτική, όπως και στην ίδια την καθημερινή ζωή, η παραποίηση της προσφοράς ανθρώπων της πολιτικής ζωής του τόπου δεν είναι η καλύτερη συνταγή για ένα λαό, και ένα πολιτικό σύστημα που θέλει να κερδίσει το αύριο.

- Στηλιτεύει την οικονομική και την πολιτική διαπλοκή η οποία, όπως λέει, μεταδίδεται σε όλα τα στρώματα του λαού και διαβρώνει συνειδήσεις πολλές φορές ανεπιστρεπτί.

- Μιλάει για νοσηρά κοινωνικά φαινόμενα και ιδεοληπτικές αγκυλώσεις, τόσο των πολιτικών, όσο και των πολιτών, με νοοτροπίες οπαδού και όχι ορθολογικά-

εθνικά σκεπτόμενου πολίτη.

- Σε μερικά σημεία διακρίνονται ιδεολογικές συγκλίσεις με τον αδικοχαμένο Ευρυτάνα Παύλο Μπακογιάννη.

- Γίνονται αναφορές στον Κωνσταντίνο Καραμανλή ο οποίος έβαλε τα θεμέλια για να γίνει η Ελλάδα ό,τι είναι σήμερα και αγνοήθηκε συστηματικά από τους πολιτικούς του αντιπάλους, και εν μέρει, και από τον ίδιο το λαό.

- Αυτά τα φαινόμενα της πολιτικής ζωής του τόπου, μέσα από το βιβλίο του, ο Μιχ. Λιάπης τα βλέπει ως τροχοπέδη για κοινωνική και πολιτική πρόοδο δυτικού τύπου.

- Στις συνεντεύξεις του, με λακωνικό τρόπο, εκπέμπει μια καθαρότητα πολιτικού στοχασμού, όχι ιδιαίτερα συνηθισμένο ανάμεσα στους πολιτικούς μας. Στις απαντήσεις που δίνει, δείχνει ότι τον διαπνέει μια ανησυχία για τα πολιτικά πράγματα, και όχι μόνο της Ελλάδος. Μιλάει για τις μεγάλες αλλαγές και τα τεκταινόμενα στο διεθνές επίπεδο που τρέχουν με γρήγορους ρυθμούς.

Διαφοροποιεί την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας από την παγκοσμιοποίηση της πολιτικής. Το μεν πρώτο, δίνει καλά αποτελέσματα, το δε δεύτερο, δηλαδή η πολιτική, αφήνει πολλά κενά και ελλείψεις. Όταν υπάρξει η ζεύξη αυτών των δύο, τότε μόνο, οι λαοί θα ζήσουν σε μια καλά συγκροτημένη κοινωνία των ανθρώπων, γράφει ο Μιχ. Λιάπης.

- Επισημαίνει ακόμη τις αδυναμίες και τα κενά του κόμματος του οποίου ο ίδιος είναι βουλευτής.

Αυτό, κατά τη γνώμη μου, αποτελεί σαφή ένδειξη υπέρβασης και πολιτικής καθαρότητας ενός πολιτικού που κατά τη γνώμη μου, δικαιούται το μέλλον.

Γιώργος Κ. Σταυράκης
Καθηγητής Αγγλικής -
Κοινωνιολόγος

ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΙΘΥΜΟΝ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΔΗΜΟΤΟΥ

Επώνυμον Κύριον	Όνομα Πατρός	Όνομα Μητρός	Όνομα Τράπος κατάτος της Ελληνικής Βασιλείας	Έτος γενήσεως ή άριστος	Έγγαμος ή άριστος	Θρησκ. Επάγγελμα	Πατρίς ή τόπος
45. Παπαδημητρίου	Λαμπρινή	Συζ. Μιλιτιάδου	Μαρίας	εκ.Γεν. 1875	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
46. Γιαννακόπουλος	Γεώργιος	Χρήστου	Μαρίας	εκ.Γεν. 1876	έγγαμος	Ορθ.	Καφεπώλης
47. Κομποροδίου	Βασιλική	Συζ. Σπύρου	-	1875	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
48. Κομποροδίου	Σπύρος	Νικολάου	-	1876	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης
49. Μοχρίτσα	Αικατερίνη	Σπύρου	Μαρία	εκ.Γεν. 1875	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
50. Χονδρού	Ελένη	Συζ. Σπύρου	-	εκ.Γεν. 1877	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
51. Παπαδή	Μαρία	Συζ. Αριστείδου	-	εκ.Γεν. 1875	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
52. Πλάκας	Δημήτριος	Ιωάννου	Ελένη	εκ.Γεν. 1877	έγγαμος	Ορθ.	Βοσκός
53. Σταθοπούλου	Κωνσταντώ	Συζ. Βασιλείου	-	εκ.Γεν. 1878	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
54. Πανατζής	Σεραφεΐμ	Χρήστου	-	εκ.Γεν. 1875	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης
55. Λιάπης	Σπύρος	Ιωάννου	Ελένη	εκ.Γεν. 1876	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης
56. Εεκάρφωτος	Ελισάβετ	Συζ. Δημητρίου	-	εκ.Γεν. 1878	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
57. Εεκάρφωτος	Δημήτριος	Σπύρου	-	εκ.Γεν. 1879	έγγαμος	Ορθ.	Βοσκός
58. Ζορμπαλάς	Ιωάννης	Παπαδημητρίου	Καλλιόπης	εκ.Γεν. 1874	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης
59. Κεράνη	Γιαννούλα	Συζ. Αθανασίου	Αικατερίνη	εκ.Γεν. 1878	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
60. Ζορμπαλάς	Μιλιτιάδης	Παπαδημητρίου	Καλλιόπης	εκ.Γεν. 1878	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης
61. Ζαχαροπούλου	Κωνσταντώ	Κων/νου	Βασιλική	εκ.Γεν. 1877	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά
62. Κουτόπουλος	Ιωάννης	Κων/νου	-	εκ.Γεν. 1879	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης
63. Παπαδή	Αλεξάνδρα	Συζ. Αθανασίου	-	εκ.Γεν. 1875	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά

64. Ματσούκα	Αικατερίνη	Συζ. Ιωάννου	Καλλιόπη εκ.Γεν.	1879	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μεγ. Χωριό
65. Κοιματάς	Ιωάννης	Βασιλείου	Κιρκασόλα εκ.Γεν.	1879	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Μικρό Χωριό
66. Γεωργόπουλος	Γεώργιος	Νόθος	Ευφροσύνη εκ.Γεν.	1871	έγγαμος	Ορθ.	Γεωργός	Μικρό Χωριό
67. Πολύζου	Πηνελόπη	Συζ. Σπύρου	Μαρία εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
68. Φλέγγας	Σπύρος	Ιωάννου	- εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Μικρό Χωριό
69. Κοιμπορόζος	Σταύρος	Δημητρίου	Ευφροσύνη εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Γεωργός	Μικρό Χωριό
70. Γιαννακόπουλος	Σπύρος	Χρίστου	Μαρία εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Γεωργός	Μικρό Χωριό
71. Πασπάλη	Αικατερίνη	Συζ. Νικολάου	- εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
72. Καλαντζή	Φωτεινή	Συζ. Δημητρίου	Μαρία εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
73. Κανούτου	Φωτεινή	Συζ. Δημητρίου	Μαρία εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
74. Τοπούρα	Αικατερίνη	Συζ. Ευαγγέλου	- εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
75. Γιούσμπαση	Ελισάβετ	Συζ. Νικολάου	Φωτεινή εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
76. Γεωργοπούλου	Ελισάβετ	Συζ. Γεωργίου	- εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
77. Πρωτογύρου	Ουρανία	Συζ. Ηλία	- εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Γόλιανη
78. Παπαναστασίου	Αθανάσιος	Ιωάννου	- εκ.Γεν.	1876	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Γόλιανη
79. Παπαναστασίου	Αικατερίνη	Αθανασίου	Μαρίας εκ.Γεν.	1880	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Γόλιανη
80. Πολύζου	Φωτεινή	Συζ. Παντελή	Μαρίας εκ.Γεν.	1876	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Γόλιανη
81. Κυρίτση	Θεοδώρα	Κων/νου	Μαρίας εκ.Γεν.	1873	άγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Γόλιανη
82. Παπαδή	Ελένη	Συζ. Ελευθερίου	- εκ.Γεν.	1874	έγγαμος	Ορθ.	Οικιακά	Γόλιανη
83. Δερματάς	Δημήτριος	Κων/νου	Κων/να εκ.Γεν.	1879	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Γολιάπη
84. Παπαδής	Γεώργιος	Κων/νου	Αικατερίνη εκ.Γεν.	1878	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Γόλιανη
85. Παπακωνσταντίνου	Ιωάννης	Παπακωνσταντίνου	Φωτεινή εκ.Γεν.	1881	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Γόλιανη
86. Γιοργούλης	Νικόλαος	Σταύρου	- εκ.Γεν.	1882	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Γόλιανη
87. Πλάκας	Ιωάννης	Κων/νου	Φωτεινή εκ.Γεν.	1882	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Γόλιανη
88. Ζωγράφος	Ανδρέας	Χριστοδούλου	Αικατερίνη εκ.Γεν.	1883	έγγαμος	Ορθ.	Μετανάστης	Γόλιανη

Επιστολές προς την Αδελφότητα

Παραθέτουμε την επιστολή του χωριανού μας Κώστα Πέτοικα από την Αμερική επειδή ασχολείται σ' αυτήν με το χωριό μας και γενικότερα θέματα της περιοχής και της Ευρυτανίας. Τον συγχαιρούμε για το ζωηρό ενδιαφέρον του και τα όνειρά του για το Μικρό Χωριό!!!

San Francisco 19 Ιανουαρίου 2003

Αγαπητέ χωριανέ Κλεομένη

Σε βλέπω μπροστά μου πιτσιρίκο μπροστά στην πόρτα τη μεγάλη του σπιτιού σας με τις συχωρεμένες μητέρα σου και γιαγιά σου πως περάσανε τα χρόνια, κοντεύω τα 90, τα μάτια δεν είναι τα παλιά μου για αυτό και τα γράμματά μου είναι διαφορετικά. Κλεομένη θα σε απασχολήσω λίγο με το χωριό μας.

Το χωριό μας είναι πηγή θησαυρού, έχει πολλά μεταλλεύματα.

Αρχίζω με την Χελιδόνα. Έχει πολύ χαλκό χρόνια πριν το έγραφε και ο Ντουλαβέρης ο πατέρας μου πάντοτε έφερνε μαύρες πέτρες, μυρίζανε πετρέλαιο και τις καίγαμε, αυτές τις έβρισκε στο ρέμα μεταξύ κάτω και επάνω βράχου. Στο κατέβασμα του επάνω βράχου είναι σπηλιά και βγάζει ζεστόν αέρα. Πολλές φορές με την συχωρεμένη μάνα μου πηγαίναμε για έλατο και ακούγαμε από τα βάθη να κατεβαίνει ποτάμι νερού, αυτό ήταν προς τον Άι Γιάννη. Ίσως να ήταν το νερό του Γαύρου. Χρειάζονται χρήματα.

Κλεομένη θα σε απασχολήσω for my dream. Η Ευρυτανία είναι φτωχή ίσως μια ημέρα, να ξεπεράσει πολλούς άλλους Νομούς.

Και εσύ είδες τα τεράστια έργα δεξιά και αριστερά και εγώ μελέτησα και είδα τις τεράστιες λίμνες που ψαρεύουν τα sport με τα boat και το πιο σπουδαίο τον Ηλεκτρισμό. Ίσως και εμείς να μπορούμε εάν υπάρχει το νερό.

Μπορεί να γίνουν όλα τα τουριστικά συγκροτήματα και καγίκο.

Η περιοχή αυτή ως άπορη μπορεί να

κάνει και καγίκο όπως κάνουν εδώ οι Ινδιάνοι 2 tribes 1 καγίκο με 300 μηχανές. Εσύ βάλτο αυτό, κάνε αίτηση να ακουστεί και το όνομά σου και να κάνεις και πολλά χρήματα.

Όσο για τα ηλεκτρικά μπορεί να γίνουν και άλλα μέχρι τα Διπόταμα. Εσύ βάλτα μέσα γνωρίζεις που θα πας γιατί μελλοντικά θα πάνε άλλοι. Εγώ ζητώ 5% και αυτά για την Κοινότητα Ν. Μικρού Χωριού από τα κέρδη.

Αυτά Κλεομένη μελέτησα και γράψε μου.

Κλεομένη πρέπει και εμείς να ξυπνήσουμε. Είχαμε από όλα αλλά δεν γνωρίζαμε ότι έπρεπε να κάνουμε και πως. Εμείς είχαμε τον μύλο άτεχνο... Ούτε φως δεν είχαμε ενώ μπορούσαμε να έχουμε ηλεκτρικό.

Το χωριό ήταν ο παράδεισος των φρούτων δεν μας έδειξε ένας πως μπολιάζουν τα δένδρα μόνον πηγαίναμε με τον συχωρεμένο δάσκαλό μας Παπαδή και μπολιάζαμε κανένα δένδρο...

Εγώ είχα από όλα στην Αθήνα. 2 σπίτια και δουλειά καλή, έκανα του κόσμου τα χρήματα και όμως τα παράτησα και ήλθα στην Αμερική.

Πάντως για τα γραφόμενά μου πριν λάβετο υπόψη σου για τη λίμνη και για υδατοπτώσεις δώσε το όνομά μου.

“PETSİKOS DAM” (Υπάρχει σχετικό σκαρίφημα που συνοδεύει το γράμμα)

Εάν κάποτε κάτι γίνει 5% κέρδος το χωριό μας και 2% ο Ευαγγελισμός στο San Francisco.

Πάντως οχύρωσέ το διότι μπορεί κάποιος άλλος να το κάνει.

Μένιο σε κούρασα.

Στη μνήμη του ζεύγους Ιωάννου και Βασιλικής Βράχα

Γράφει ο Γεώργιος Νικ. Φαλίδας, συν/χος δικηγόρος

Αυτό το ζευγάρι δασκάλων υπήρξε υπόδειγμα ευσυνειδητής και πολυσχιδούς μορφωτικής, κοινωνικής και ανθρωπιστικής δραστηριότητας, χωρίς να βλάψουν κανένα στη ζωή των, την οποία διήνυσαν αθόρυβα και με ανεκτικότητα στις αντιξοότητες των.

Αυτές οι αρετές που τους κοσμούσαν, δεν άρεσαν στους ένστολους ανεγκεφάλους, ούτε στους φωτισμένους, Προεδρεύοντας των ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, θεράπτοντας της Θέμιδος, που με συμβατή πορεία, υπήκοντες στο Μακιαβέλιο δόγμα “ο σκοπός αγιάζει τα μέσα” με δουλοπρέπεια υπηρέτησαν και στηρίζαν τις Δικτατορίες Μεταξά και των παρανοϊκών συνταγματαρχών της Χούντας.

Θα αναφέρω δύο συμβάντα περιστατικά, από αφήγηση σε μένα από τον Γιάννη Βράχα και από την δική μου γνώση, σχετικά με το υπάρξαν “καρκίνωμα των Επιτροπών Ασφαλείας”.

Το πρώτο αφορά τον Γιάννη Βράχα, που εθήτευσε, εκτός από την Μακρόνησο και στη νήσο Σκύρο, όπου τον δέχτηκαν “σαν το Χριστό επί της γης” και όταν έληξε ο πρώτος χρόνος εκτοπίσεώς του, και τον ξεπροβόδισαν για την οίκαδε επιστροφή του, πήρε την κατηφόρα για το πλοίο της γραμμής, οπότε, εμφανίσθηκε ο Σταθμάρχης, εκπρόσωπος της εξουσίας και του φώναξε “Δάσκαλε γύρνα πίσω, έλαβα τηλεφωνική εντολή ότι η Επιτροπή Ασφαλείας σου παρέτεινε την εκτόπισή σου, ακόμα για ένα χρόνο” και ο Δάσκαλος, έκανε μεταβολή και με το βαλιτσάκι των αποσκευών του, πήρε την ανηφόρα, αντικρίζοντας αυτούς που τον ξεπροβόδισαν ειδή και δάκρυα στα μάτια τους και όπως μου αφηγήθηκε, του έμεινε ένα δίλημμα “ήταν δάκρυα θλίψης για την στέρηση της ελευθερίας του ή δάκρυα χαράς που θα ήταν κοντά

τους, αυτός, “ο Χριστός επί της γης” όπως τον αποκαλούσαν και ήταν τοις πάσι ευπρόσδεκτος και μέσα του επιθύρισε “εκείνο που με θλίβει είναι το ότι έβαλε την υπογραφή του και ένας Δικαστής”.

Το δεύτερο περιστατικό, τον οποίο αφορά την αδελφή μου Βασιλική Βράχα και εκλήθηκα τηλεφωνικώς από τον συμφοιτητή μου Διοικητή του Αστυνομικού Τμήματος, στο οποίο εκρατείτο, εν όψει αποφάσεως της Επιτροπής Ασφαλείας, τον επισκέφθηκα και χωρίς να του δώσω χειραψία, του είπα “τι σας έκαμε αυτή η γυναίκα και θέλετε να την εκτοπίσετε;” Απάντηση: Η Επιτροπή μου ανέθεσε να την ρωτήσω “εάν δέχεται να ΑΠΟΚΗΡΥΞΕΙ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ”, δηλαδή τον Γιάννη Βράχα, που ήταν σε εξορία και ξέρεις τι μου απάντησε: “Και αν ακόμα ο ήλιος αλλάξει τροχιά και ανατείλει από τη Δύση και δύσει στην Ανατολή, τον άνδρα μου δεν τον αποκηρύσσω, είναι ζήτημα συνειδήσεως” και σε κάλεσα μήπως και την μεταπίσεις!!! Εσιώπησα, έκανα μεταβολή, του γύρισα την πλάτη και κατεβαίνοντας την σκάλα, μου φώναξε: Φίλε Γιώργο, δεν θα με χαιρετίσεις; και του απήντησα: “Δεν δίνω το χέρι μου σε ένστολους ανεγκεφάλους, αλλά μόνο στους ανθρώπους με ροζιασμένα χέρια (γεωργούς), σ’ αυτούς που τους δέρνουν τα δρολάπια, με τις κάπες (κτηνοτρόφους), στους μουντζούρηδες από την λέρα της δουλειάς, που είναι το κόσμημά τους και στους ανθρώπους των οικοδομών, που σκαρφαλώνουν στα ξυλότυπα και τρώνε το γλυκό ψωμί, σκουπίζοντας τον τίμιο ιδρώτα τους”.

Την επόμενη μέρα, η αδελφή μου Βασιλική, πήρε την άγουσα στο Τρίκερι Μαγνησίας, όπου το στρατόπεδο των εξορίστων δημοκρατικών γυναικών, για ένα χρόνο.

Συνδρομές που έχουν εισπραχθεί από 1/12/2002-31/6/2003

Α/Α Ονοματεπώνυμο	Έτος συνδρομής Αδελφότητας	Έτος συνδρ. Περιοδικού	Έτος συνδρ. Αδελφότητας	Έτος συνδρ. Περιοδικού	Ποσόν ΕΥΡΩ
1. Παναγιώτης Ζωγράφος (ΗΠΙΑ)	2003	2003			50
2. Κεράνης Θανάσης	2003	2003			10
3. Παπαδάκη Ναυσικά	2003	2003			10
4. Κεράνη Χρυσούλα	2003	2003			10
5. Κεράνης Γιάννης	2002	2002			10
6. Κεράνης Δημήτρης	2002	2002			10
7. Ντζαβέλης Λεωνίδα	2000	2000			10
8. Μακρή Μαριάνθη	2002	2002			10
9. Παναγιωτόπουλος Κώστας	2003	2003			5
10. Τσαρού Αθανασία	2002	2002			10
11. Ντζαβέλης Λεωνίδα	2001	2001			10
12. Δερματάς Τηλέμαχος	2002	2002			10
13. Χριστοδουλιάς Παναγ.	2001	2001			10
14. Ζαχαρόπουλος Παναγ.	2002	2002			10
15. Ψυχογιός Κώστας	2002	2002			10
16. Μήτσου Ελένη	2002	2002			10
17. Αντωνόπουλος Χριστόφορος	2002	2002			10
18. Κουτσούκης Γιώργος	2001	2001			10
19. Κουτσούκης Σπύρος	2002	2002			10
20. Κουτσούκης Γιάννης	2001	2001			10
21. Μαριάνθη Αρώνη	2002	2002	2003	2003	20
22. Αρώνης Γιάννης	2002	2002	2003	2003	20
23. Γκούμας Τάσος και Φρόσω	2003	2003			10
24. Κουβέλης Παντελής	2002	2002	2003	2003	20
25. Ξένου Αλίκη	2003	2003			10
26. Γεωργίου Δημήτρης και Μαρία	2003	2003			10
27. Κεράνης Νίκος του Δημ.	2003	2003			10
28. Φαλιδας Γιώργος	2002	2002			5
29. Γιαννακοπούλου Σεβαστή	2003	2003			10
30. Χονδρού Χρυσούλα	2002	2002	2003	2003	20
31. Μπαμπανικολού Ιωάννα	2003	2003			20
32. Ζορμπαλά Χρυσάνθη	2003	2003			10
33. Πολύζου Μύρτα	2003	2003			10
34. Φλέγγας Αλέκος	2003	2003			10
35. Ρωξάνη Μπειτένιου	2002	2002	2003	2003	20
36. Κεχριμπάρης Σπύρος	2002	2002	2003	2003	20
37. Καρανδρέας Απόστολος	2003	2003			10
38. Παπακωνσταντίνου Φωτ.	2003	2003			10
39. Πανώρη Αικατερίνη	2003	2003			10
40. Φατούρου Ελευθερία	2002	2002			10
41. Ζήσης Γιώργος	2002	2002			10
42. Αρμακάς Βασίλης	2002	2002			10
43. Λιάπης Παντελής	2002	2002			10
44. Λιάπης Ηρακλής		2002			3
45. Παλιούρας Κώστας		2002			3
46. Δερματά Ντίνα	2002	2002			10
47. Παπαβασιλείου Χρυσόστομος	2003	2003			10
48. Κεράνη Όλγα	2003	2003			10

49. Πιστιόλης Γιώργος	2003	2003			10
50. Παπαδημητρίου Όλγα	2003	2003			10
51. Παπαδημητρίου Νίκος και Δήμητρα	2003	2003			10
52. Κουτσούκη Μαρίκα	2002	2002			10
53. Κουτσούκη-Γκούμα Φρόσω	2002	2002			10
54. Κουτσούκη-Κούμπου Σοφία	2002	2002			10
55. Τσέντος Λεωνίδας	2002				6
56. Τάσιος Χρήστος	2003	2003			10
57. Κεράνης Γιάννης	2003	2003			10
58. Κεράνης Δημήτρης	2003	2003			10
59. Σταθόπουλος Δημ.	2002	2002	2003	2003	20
60. Μαραγκόπουλος Νικήτας	2002	2002			10
61. Μαμαλιός Γιώργος	2002	2002			10
62. Ουτουντζή Ελευθερία	2002	2002	2003	2003	20
63. Μανωλάκος Βασιλ.	2002	2002	2003	2003	20
64. Κομπορόζος Μάχος	2002	2002	2003	2003	20
65. Βονόρτα Μαργαρίτα	2002	2002	2003	2003	20
66. Γρατσούνη Χριστίνα	2002	2002	2003	2003	20
67. Γρατσούνη-Ζαλώνη Γιάννα	2002	2002	2003	2003	20
68. Κουτσούκης Θανάσης	2002	2002	2003	2003	20
69. Τσινιάς Κώστας	2003	2003	-	-	10
70. Ζωγράφος Παναγ. του Ν.	2002	2002	2003	2003	20
71. Βίγλας Νίκος	2002	2002	2003	2003	20
72. Φλώρος Γιάννης	2003	2003	-	-	10
73. Λιάπης Νίκος	2002	2002	2003	2003	20
74. Δερματά Ειρήνη	2002	2002	2003	2003	20
75. Δερματάς Σπύρος	2002	2002	2003	2003	20
76. Χρίστος Δημόπουλος	2002	2002	2003	2003	20
77. Ευτυχία Δημοπούλου	2002	2002	2003	2003	20
78. Τραχανάς Πέτρος	2001-2002	2001-2002	2003	2003	20
79. Τραχανά Ελένη	2001-2002	2001-2002	2003	2003	20
80. Παπαδη-Σωτηράκου Ελευθ.	2002	2002	2003	2003	20
81. Παπαδη-Μπόζνου Ελένη	2002	2002	2003	2003	20
82. Μαστρογεωργόπουλος Σπυρ. του Χαρ.	2002	2002	2003	2003	20
83. Βίγλας Κώστας	2002	2002	2003	2003	20
84. Αθανασόπουλος Γιάννης	2002	2002	2003	2003	20
85. Αθανασοπούλου Γεωργία	2002	2002	2003	2003	10
86. Πετρόπουλος Πέτρος και Λίτσα	2002	2002	2003	2003	20
87. Παπαθανασίου Θανάσης	2003	2003	-	-	10
88. Ουτουντζή-Κρεζία Μίνα	2002	2003	-	-	20
89. Κατσούλη Ροδούλα	2004	2004			10
90. Γιουρνάς Κώστας	2003	2003			10
91. Τσάνας Χρήστος και Γεωργία	2003	2003			10
92. Ζαχάρις Μαρία		2003			50 \$ ΗΠΑ
93. Κυρίτση Ροδάνθη		2002-2003			100 \$ ΗΠΑ
94. Τσιροπούλου Μαριάνθη και Μιχάλης		2000 έως 2005			50 Ευρώ

Διάφορες δωρεές από 1/12/2002 - Ιούνιος 2003

A/A Ονοματεπώνυμο
1. Οικονόμου Γιώργος

Αιτιολογία
για τα Μικροχωρήτικα Γράμματα

Ποσόν ΕΥΡΩ
50

Δωρεές εις μνήμη που έχουν εισπραχθεί από 1/12/02-31/6/2003

A/A Ονοματεπώνυμο	Αιτιολογία	Ποσόν ΕΥΡΩ
1. Γιουρνά Πιπίτα	εις μνήμη Βαγγελή Παπαδάκη	30
2. Παπαδάκη Ναυσικά	εις μνήμη του συζύγου μου Βαγγέλη Παπαδάκη	150
3. Μπάρλας Κώστας και Ισμήνη	εις μνήμη Μαρούλας Πριοβόλου-Λιάτσου	25
4. Μπάρλας Κώστας και Ισμήνη	εις μνήμη Ειρήνης Μπακογιάννη	25
5. Νίκος Κεράνης	εις μνήμη Βαγγελή Παπαδάκη	30
6. Κρίκος Δημήτρης	εις μνήμη Βαγγελή Παπαδάκη	15
7. Κομπορόζος Τηλεμ.	εις μνήμη Βαγγελή Παπαδάκη	100
8. Κομπορόζος Τηλέμαχος	εις μνήμη Παπακωνσταντίνου Μαρίας	100
9. Κομπορόζος Τηλέμαχος	εις μνήμη Σταύρου Γεωργούλη	100
10. Πολύζος Διονύσης	εις μνήμη του πατέρα του Δημ. Πολύζου	100
11. Κεράνης Θανάσης και Χρυσούλα	εις μνήμη Σταύρου Γεωργούλη	40
12. Παπαβασιλείου Χρυσόστομος και Κατερίνα	εις μνήμη του πατέρα τους Παναγιώτη Κεράνη	100
13. Παπαβασιλείου Χρυσόστομος και Κατερίνα	εις μνήμη Μαργαρίτας Κεράνη	50
14. Κεράνη Όλγα	εις μνήμη Σταύρου Γεωργούλη	30
15. Κεράνης Νίκος του Δ.	εις μνήμη Σταύρου Γεωργούλη	50
16. Κεράνης Νίκος του Δ.	εις μνήμη της δασκάλας του Βασιλικής Φαλίδα-Βράχα	30
17. Τσέντος Λεωνίδα	εις μνήμη αδελφών του	20
18. Μπαζώνη Ελένη	εις μνήμη της μητέρας της Μαρίας Τουλούπα	150
19. Κουτσούκης Κλεομένης και Αιμιλία	εις μνήμη Μαρίας Δημοπούλου και Γιώργου Δημοπούλου	50
20. Κεράνης Θανάσης του Ιωάν.	εις μνήμη Βαγγέλη Παπαδάκη	30
21. Χρήστος και Γεωργία Τσάνα	εις μνήμη θείων Σταύρου και Αντιγόνης Γεωργούλη	30
22. Κρίκος Δημήτρης	εις μνήμη Σταύρου Γεωργούλη	20
23. Κρίκος Σπύρος	εις μνήμη Σταύρου Γεωργούλη	20

**Δωρητές Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος και
Ιερού Ναού Αγίας Κυριακής από 30/3/03 έως 27/4/03**

1. Άννα Πλάκα Valenta εις μνήμην γονέων Ηλία και Έμας Πλάκα	500 δολ.
2. Παρασκευή Χέλμη (Καλτσή) εις μνήμην γονέων Κων/νου και Μαρίας Καλτσή για την αγιογράφηση Ιερού Ναού Αγίας Κυριακής	490 ευρώ
3. Κλήμης και Μαρία Πλάκα εις μνήμην Κων/νου και Μαρίας Πλάκα και αδελφού Νικολάου Πλάκα για Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου	50 δολ.
4. Κλήμης και Μαρία Πλάκα εις μνήμην γονέων Βασιλείου και Αθηνάς Τάσιου για την Παναγιά	50 δολ.
5. Καλλίτσα Κοντογιώργου εις μνήμην Μαρούσιως Τριανταφύλλη	20 ευρώ
6. Μιχάλης και Μαριάνθη Τσιροπούλου εις μνήμην αδελφής Βιργινίας Δημοπούλου	50 ευρώ
7. Μιχάλης και Μαριάνθη Τσιροπούλου εις μνήμην αδελφής Βιργινίας Δημοπούλου υπέρ Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος	50 ευρώ
εις μνήμην αδελφής Βιργινίας Δημοπούλου υπέρ Ιερού Ναού Αγίας Κυριακής	

Μνήμη Μακαριστού Μητροπολίτη Κεντρίας Αφρικής Τιμοθέου Κοντομέρκου 1929-2003

Ακόμη δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι έφυγε από κοντά μας μια σημαντική εκκλησιαστική μορφή, ένας διακεκριμένος Ευρυτάνας, ο πολυαγαπημένος Μητροπολίτης Κεντρίας Αφρικής Τιμόθεος. Ιεράρχης από τους λίγους, που τον διέκριναν, εκτός από την τεράστια μόρφωση και ιεραποστολική αυταπάρνηση, η αγωνιστικότητα, το θάρρος και η ψυχική αντοχή. Γι' αυτό και πιστεύαμε, όπως κι άλλες φορές, ότι θα τάβαζε πέρα. Δυστυχώς παρά τις πολλές φροντίδες του αγαπημένου του αδελφού Τάσου και των ιατρών υπέκυψε μετά από πολύμηνη πάλη.

Από τα δώδεκά του χρόνια ζώστηκε τα όπλα και εντάχθηκε στο αντάρτικο της Εθνικής Αντίστασης του Άρη Βελουχιώτη που τον ενέπνεε κατά του κατακτητή 1941-44. Το αναλυτικό βιογραφικό που ακολουθεί είναι ένα μνημόσυνο στην παντοτινή μνήμη του αγαπημένου συμπατριώτη μας Ευρυτάνα και αδελφικού φίλου, που πρόσφερε πολλά στον ελληνισμό και στην αποστολή της εκκλησίας αφήνοντας πίσω του τεράστιο έργο, παρά τις δυσκολίες που συναντούσε και τις πίκρες που γεύτηκε. Ανυπότακτος, όπως ήταν, δεν μπήκε ποτέ στη λογική της μικροπολιτικής για να αναδειχθεί σε πατριάρχη Αλεξανδρείας, όπως

του άξιζε και όπως φάνηκε στις πρώτες ψηφοφορίες για την ύπατη θέση.

Πριν από είκοσι χρόνια ακριβώς, τον Αύγουστο του 1983, τίμησε μαζί με τον Μητροπολίτη Καρπενησίου κ. Νικόλαο τα αποκαλυπτήρια των μνημείων των εθνομαρτύρων στο Μικρό Χωριό, θεωρώντας ότι αυτό ήταν μια καθυστερημένη "μνήμη και χρέος", όπως το διατύπωσε επιγραμματικά: "Υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν να ξεχούν τις μνήμες και να αρνούνται την οφειλή και το χρέος σ' όσους έλαχε ο κλήρος να σταθούν ψηλότερα από τους άλλους και να αγγίξουν της θανάσιμης τα κράσπεδα... κι' ύστερα χρόνια δεν μπορέσαμε να καταλάβουμε ότι στο χώρο αυτό, που ταχθήκαμε να ζούμε χτυπούν καμπάνες πολιτισμού, χτυπούν καμπάνες της ορθοδοξίας κ' έχουμε την πολύτιμη κληρονομιά και το ξεχωριστό προνόμιο να φυλάμε Θερμοπύλες"

Και συ αλησμόνητε Τιμόθεε έπεσες φυλάσσοντας πολλές Θερμοπύλες, αγγίζοντας τα κράσπεδα της θανάσιμης με το πλούσιο πατριωτικό και ιεραποστολικό σου έργο, αφήνοντας σε μας τη μνήμη του παραδείγματός σου και της αγωνιστικότητάς σου.

Αιωνία σου η μνήμη.

Μένιος Κουτσούκης

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Γεννήθηκε στις 24/9/1929 στο Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας. Τελειώνοντας το Δημοτικό Σχολείο, έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση το 1943-44 και το 1945-1946 φοίτησε στο Γυμνάσιο Καρπενησίου, ενώ την επόμενη χρονιά πήγε στην Αθήνα και συνέχισε τις Γυμνασιακές του σπουδές.

Το 1948 ο ζήλος του τον οδήγησε στην Κωνσταντινούπολη. Στις 5/11/1950 χειροτονείται διάκονος και το 1955 απεφοίτησε της θεολογικής Σχολής Χάλκης με "άριστα".

Στις 2 Οκτωβρίου 1955 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος και με κατ' ιδίαν πατριαρχικήν φιλοτιμίαν και προαίρεσιν της Α.Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου Αθνα-

γόρα χειροθετήθηκε αρχιμανδρίτης.

Στις 22/10/1955 με Συνοδική απόφαση αποστέλλεται στην Βιέννη, για μετεκπαίδευση, όπου παρηκολούθησε στη Φιλοσοφική Σχολή επί τριετία παραδόσεις Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας και παράλληλα διορίζεται προϊστάμενος του Ι. Ν. του Αγίου Γεωργίου Βιέννης.

Το 1959 ανέλαβε καθήκοντα προϊσταμένου του Ι. Ναού Αποστόλου Ανδρέου στην ελληνική κοινότητα Φραγκφούρτης της Δυτ. Γερμανίας.

Ως σκοπό του είχε την αφοσίωση στο θεό και την διακονία στο συνάνθρωπο. Είχε δικό του τρόπο να προσεγγίζει τα πράγματα. Ανέ-

πτυξε πνευματική, θρησκευτική, εκπαιδευτική και κοινωνική δράση.

Μετείχε σε συνέδρια και συσκέψεις, ίδρυσε τον πρώτο παιδικό σταθμό στην Γερμανία για τα Ελληνόπουλα και εξέδωσε το περιοδικό "ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ". Δεν δίτασε μάλιστα να εργαστεί και ως απλός εργάτης με τους Έλληνες της περιοχής σε δύο εργοστάσια σιδήρου (χυτήριο) και ένα χημικών προϊόντων, από μία εβδομάδα στο κάθε ένα, για να γνωρίσει από κοντά τα προβλήματα και τις καθημερινές συνθήκες εργασίας του ποιμνίου του, και να είναι σε θέση να τους παρέχει ουσιαστική συμβολή και συμπαράσταση.

Τον Ιούνιο του 1968 έρχεται στην Ελλάδα με πρόσκληση του Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου, όπου κατά την ημέρα της επιστροφής του στη Γερμανία, στο αεροδρόμιο του Ελληνικού, η χούντα του αφαίρεσε το διαβατήριο και επί δυόμισι χρόνια του απαγόρευσε την έξοδο από τη χώρα...

Το 1968-1970 διετέλεσε προϊστάμενος του Μητροπολιτικού Ναού Αθηνών και υπεύθυ-

νος του Γραφείου Αποδήμου Ελληνισμού της Εκκλησίας της Ελλάδος. Την 1η Δεκεμβρίου 1970, εκλέγεται Επίσκοπος Ελευσίνος της κατ' Αίγυπτον και επί θετία ανέλαβε τη Διεύθυνση του επισήμου Οργάνου του Πατριαρχείου, περιοδικού "Πάνταινος", στο οποίο έδωσε νέα μορφή και δυναμική, για την προβολή του θρόνου της Αλεξανδρινής Εκκλησίας.

Το 1976 εκλέγεται Μητροπολίτης Κεντρίας Αφρικής.

Στι 17 Μαρτίου 1977 εγκατεστάθη στην έδρα της Μητροπόλεως Κεντρίας Αφρικής την πρωτεύουσα του Ζαΐρ, την Κινσάσα, με πνευματική δικαιοδοσία τα κράτη, Zaire, Burundi και Rwanda.

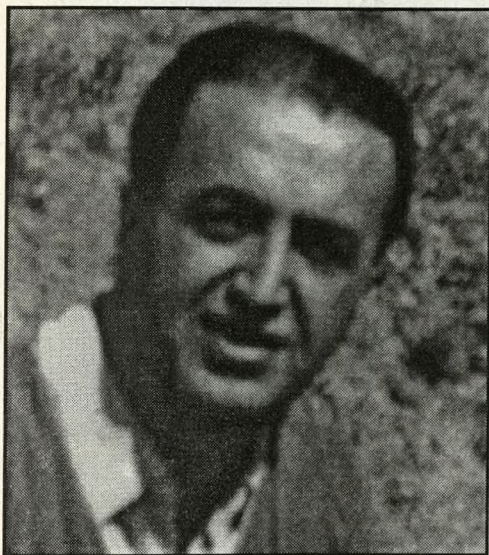
Επί εικοσιέξι χρόνια και μέχρι τέλους, παρά τις επανειλημμένες εγχειρήσεις στις οποίες υποβλήθηκε, όχι μόνο δεν εγκατέλειψε την Μητρόπολή του, αλλά ανέπτυξε αξιόλογη και ουσιαστική δράση. Με

τους πιστούς και αφοσιωμένους του συνεργάτες ανασύνταξε την Μητρόπολη και το ιεραποστολικό της έργο, με συνέπεια και ευθύνη, αλλά και με προοπτική και οραματισμό, για το μέλλον της παρουσίας του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στον αφρικανικό χώρο.

Χειροτόνησε δεκάδες ευλαβείς ιθαγενείς κληρικούς. Ναοί, σχολεία, ιατρεία, αγροκτήματα και κοινωνικοθρησκευτική δράση είναι τα στοιχεία, που μαρτυρούν τον αγώνα και την προσφορά, αλλά και το πολιτιστικό πέρασμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας στο Ζαΐρ, γεγονός που απέσπασε την προσοχή και την εκτίμηση των επί μέρους κρατικών αρχών και της κυβέρνησης του τόπου. Επίσης, ο αείμνηστος Οικουμενικός Πατριάρχης Αθηναγόρας Α' του απένειμε τον Χρυσούν Σταυρόν του Αγίου Όρους, οι Μακαριώτατοι Πατριάρχαι Ρωσίας κ. Ποιμήν και Βουλγαρίας κ. Μάξιμος τον ετίμησαν με ανάλογες εκκλησιαστικές διακρίσεις και ο Δήμαρχος Μεσολογγίου με το Χρυσούν Μετάλλιον της Πόλεως.

Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν

Σταύρος Γεωργούλης

Άλλος ένας Μικροχωρίτης, αγαπητός φίλος, της γενιάς του '40 και της Εθνικής Αντίστασης με τα μεγάλα οράματα έφυγε από κοντά μας. Ίσως να μη πραγματοποιήθηκαν τα όνειρα για ένα καλύτερο κόσμο, όμως ο τρόπος ζωής του είναι παράδειγμα για μας, που μας δείχνει ότι η αγάπη και η καλοσύνη προς τους συνανθρώπους μας είναι ο σωστός δρόμος για ένα καλύτερο κόσμο.

Την αγάπη και την καλοσύνη την εκδήλωνε σε κάθε ευκαιρία με έργα και αυτό τον έκανε γνωστό στην ευρύτερη περιφέρεια της Ευρυτανίας.

Ήταν από τα πρώτα μέλη της Αδελφότητάς μας και για τις πολλές δωρεές προς αυτήν για τα διάφορα έργα τον ανακήρυξε Μεγάλο Ευεργέτη της.

Γεννήθηκε στο Μικρό Χωριό και έζησε τα πρώτα χρόνια της ζωής του εκεί. Υπήρξε Γραμματέας της Κοινότητας Μικρού Χωριού και εργάστηκε σ' αυτή τη θέση με επιτυχία κατακτώντας την αγά-

πη και τον σεβασμό των χωριανών μας. Παντρεύτηκε την Αντιγόνη Θάνου και έζησαν μαζί μέχρι τον θάνατό της. Συντροφοί στη ζωή και στον αγώνα τον ωραίο, το μεγάλο και τον αληθινό.

Περιζήτητος στις παρέες για το σπινθηροβόλο πνεύμα του και το ατέλειωτο πηγαίο χιούμορ. Τα "ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ" όπως συνήθιζε να τα λέει, της μικρής κοινωνίας του χωριού μας αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας, τα διηγείτο με χάρη και γούστο και προκαλούσαν τα γέλια, μας μένουν πάντα αξέχαστα. Όπως αξέχαστος θα μας μείνει ο Σταύρος.

Στους συγγενείς και τ' ανήψια του θερμά συλλυπητήρια.

Το Μικροχωρίτικο χρώμα που τον σκέπασε ως είναι ελαφρύ.

Θ.Ι.Κ.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ

Αγαπητέ Σταύρο

Η τηλεφωνική μας επικοινωνία την Κυριακή πριν από το θάνατό σου ήταν το τελευταίο ΑΝΤΙΟ.

Αισθάνομαι την ανάγκη να γράψω δυό λέξεις γιατί υπήρξα σχεδόν από την τέταρτη Δημοτικού ο μαθητευόμενος σου τον καιρό που ήσουν Γραμματέας της Κοινότητας του χωριού που μ' έβαζες και αντέγραφα τις αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου που στέλνονταν τότε προς την ιεράν πόλιν Μεσολογγίου που ήταν η έδρα της Νομαρχίας Αιτωλοακαρνανίας.

Υπήρξες για μένα πρότυπο και ίνδαλμα της παιδικής μου ηλικίας γι' αυτό και διατηρήσαμε τις καλές μας σχέσεις μέχρι το τέλος.

Μετά ήλθε ο γάμος σου με την Αντιγόνη και όταν ανεβήκατε πάνω στα τάσια της ζυγαριάς εκείνα μαζί με τα ενδεικτικά κοκοράκια ήλθαν και οριζοντιώθηκαν

ακριβώς στο ίδιο ύψος.

Τότε δημιουργήθηκε το δίδυμο ο ΣΤΑΥΡΟΣ και η ΑΝΤΙΓΟΝΗ που γνωρίσαμε την ανιδιοτέλεια, την αξιοπρέπεια και το ήθος.

Συνήθως σ' αυτές τις περιπτώσεις κλείνουν με την ευχή νάναι ελαφρύ το χρώμα που σας σκεπάζει.

Εσείς φύγατε με ΕΛΑΦΡΙΑ την συνείδησή σας που σας ταιριάζει ο στίχος του ποιητή "Μέρμηγκα δεν πάτησα κι άνθρωπο δεν ζημίωσα".

Καλό σας ταξίδι

Σταύρο και Αντιγόνη

Μάχος

Ευανθία Φιλίππου Μανίκα

Ήσυχα, όπως άλλωστε ταίριαζε και στην εγκόσμια ζωή της, έφυγε από κοντά μας στις 31 Ιανουαρίου 2003 σε ηλικία 94 ετών η Ευανθία Φιλίππου Μανίκα.

Έφυγε ήρεμη έχοντας δίπλα της τα παιδιά και τα εγγόνια της.

Γεννήθηκε και έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της, στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας. Ήταν μια γυναίκα εργατική και ακούραστη. Υπήρξε πολύ καλή

μάννα και λατρευτή γιαγιά. Τα τελευταία 29 χρόνια της ζωής της τα έζησε ήρεμα και ευτυχομένα κοντά στα παιδιά και τα εγγόνια της, στα οποία έδωσε απλόχερα την αγάπη της και τις ευχές της για υγεία και ευτυχία.

Ευχόμαστε ολόψυχα νάναι ελαφρύ το χρώμα που την σκεπάζει. Η σκέψη και η αγάπη μας θα είναι πάντα κοντά της.

Ας είναι η μνήμη της αιώνια.

Τα παιδιά και τα εγγόνια της

Μαρία Δημοπούλου

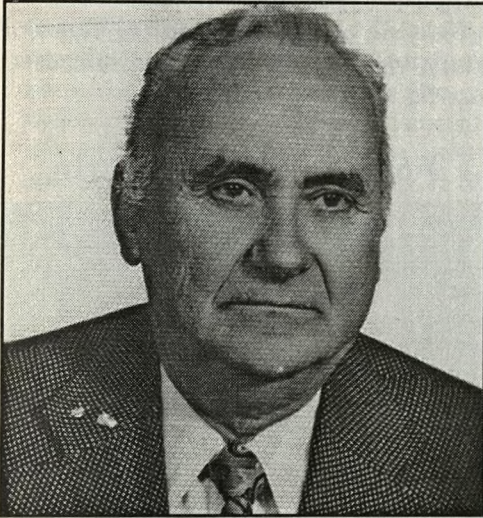
Στις 25 Ιανουαρίου έφυγε από κοντά μας μια αληθινή αρχόντισσα, η Μαρία Δημοπούλου, μια γνήσια χριστιανή, Ελληνίδα και λάτρης του Μικρού Χωριού.

Πριν 7 χρόνια στερήθηκε τον πολυαγαπημένο σύντροφο της ζωής της τον Γιώργο Δημοπούλο. Αυτός από ευκατάστατη οικογένεια του Μικρού Χωριού και αυτή, η Μαρία Διαμαντή, από ευκατάστατη οικογένεια της Λαμίας. Έζησαν μαζί αγαπημένα για μισό αιώνα σχεδόν και απέκτησαν τον Κώστα, τον μονάκριβο γιο τους, που στάθηκε το καμάρι τους ως την τελευταία στιγμή. Ήταν το μόνο νήμα που την κρατούσε σφιχτά στη ζωή, ενώ ένιωθε έτοιμη να ξεκινήσει το μακρινό της ταξίδι κοντά στον αγαπημένο της Γιώργο. Πρόλαβε όμως και έζησε τη χαρά να δει στο πλευρό του μια αντάξια μελλοντική σύζυγο.

Η Μαρία μέσα στη σεμνή και ήσυχη ζωή της έκρυβε ένα μεγαλείο ψυχής, που πλημμύριζε από αληθινή και έμπρακτη αγάπη για τον συνάνθρωπό της. Στη βαθιά της ηλικία παρέμεινε νέα στην καρδιά και στο πνεύμα αντιμετωπίζοντας με κατανόηση και αισιοδοξία τη σύγχρονη εποχή μας. Όσοι τη γνώρισαν από κοντά έχουν πολλά να θυμούνται και να παραδειγματίζονται από τον χαρακτηριστικό της λόγο. Στους σύγχρονους προβληματισμούς είχε πάντα μια λογική εξήγηση και ένα αισιόδοξο μήνυμα.

Θα τη θυμόμαστε πάντοτε για τα φιλόλαμπρα και ευγενικά της αισθήματα.

Απόστολος Κουτούκης

Ο Απόστολος Κουτούκης γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Οι γονείς του είχαν πάει εκεί από την Ελλάδα. Ο πατέρας του καταγόταν από το Βόλο και η μητέρα του από την Άνδρο. Μετά τον Εμφύλιο η συγχωριανή μας Κωνσταντίνα Σταθοπούλου, αφού επέζησε από τις σκληρές δοκιμασίες και κακουχίες του Εμφυλίου και της Κατοχής πήγε στον πατέρα της στην Πόλη. Εκεί γνώρισε τον Απόστολο και το 1954 παντρεύτηκαν.

Και οι δυο μαζί άρχισαν έναν άλλο αγώνα. Τον αγώνα της ζωής. Ο Απόστολος, ελαιοχρωματιστής στο επάγγελμα, δεν μπορούσε να βρει εύκολα δουλειά γιατί οι Έλληνες της Πόλης ήταν υπό διωγμό και φανερά κανένας δεν μπορούσε να δώσει δουλειά σε έναν Έλληνα. Αναγκάζονταν να δουλεύει τις πιο πολλές φορές κρυφά. Ώσπου ήλθε το 1964 και απελάθηκαν μαζί με χιλιάδες άλλους Έλληνες. Γύρισαν στην πατρίδα και άρχισαν πάλι από την αρχή. Μόνο που εδώ ο Απόστολος μπορούσε να βρει δουλειά πιο εύκολα. Με όρεξη δούλεψε σκληρά για να καταφέρει να αποκτήσουν το δικό τους κονάκι αλλά και να συμπληρώσει τα απαι-

τούμενα ένοσημα για τη σύνταξη του Ι-ΚΑ.

Αγαπούσε πολύ το χωριό μας και μαζί με την αγαπημένη του Ντούλα έρχονταν κάθε καλοκαίρι. Όλοι θυμούνται με αγάπη τον καλόκαρδο, ταπεινό και ευγενικό Απόστολο. Όμως η καρδιά του αποφάσισε ότι στα 87 του χρόνια έπρεπε να πάψει να χτυπάει πια.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που τον σκεπάζει.

Μαρία Αθ. Παπακωνσταντίνου

Στις 8/1/03, έφυγε από κοντά μας η Μαρία, σύζυγος του Μικροχωρίτη Αθανασίου Παπακωνσταντίνου και νύφη του Παπα-Κώστα.

Η θανούσα, πολύ γνωστή στο χωριό μας, ήταν κόρη του Γεωργίου Στεφούπουλου από τη Λαμία. Αγαπούσε πολύ το χωριό και το επισκεπτόταν συχνά.

Έφυγε πλήρης ημερών, σε ηλικία 90 ετών, αφήνοντας δύο παιδιά τη γνωστή μας Φωτεινή (Τένη) και τον Δημήτρη καθώς και δύο εγγόνια.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα της Λαμιώτικης γης που τη σκεπάζει.

Βιργινία Δημοπούλου

Η Βιργινία Δημοπούλου γεννήθηκε το 1921 στο Μικρό Χωριό. Ήταν κόρη του Χρήστου Ζωγράφου και της Φρόσως Καρδαρά.

Σε μικρή ηλικία ακολούθησε τον πατέρα της στη Θεσσαλονίκη, όπου το 1947 παντρεύτηκε τον Θανάση Δημόπουλο από την Καρύτσα και έκαναν δύο παιδιά, τον Στέλιο και τον Βασίλη.

Υπόδειγμα συζύγου και μητέρας, δεν ξέχασε ποτέ τους συγγενείς και τους πατριώτες της από το Μικρό Χωριό, στο οποίο ήταν πάντα στραμμένη η μνήμη της και η σκέψη της.

Η αφοσίωσή της στην οικογένεια, μαζί με την υπομονή, την ευθυκρισία και τη βαθιά αίσθηση του δικαίου ήταν τα κύρια στοιχεία του χαρακτήρα της που την έκαναν ιδιαίτερα αγαπητή και σεβαστή μεταξύ των συγγενών και των φίλων.

Έφυγε για τον ουρανό στις 21 Φεβρουαρίου μετά από σύντομη ασθένεια. Το τελευταίο έτος το έζησε μέσα στην αγάπη και τη φροντίδα των παιδιών της και της νύφης της, ανταποδίδοντας κι αυτή στο πολλαπλάσιο με τα τελευταία

γλυκά της βλέματα και τις αποχαιρετιστήριες συμβουλές.

Να είναι ελαφρύ το χώμα της Μακεδονικής γης που προσωρινά τη σκεπάζει. Δεν θα την ξεχάσουμε ποτέ.

Μαρία Τουλούπα-Καλατζή

Το κείμενο που ακολουθεί ήταν τα επικήδεια λόγια της κόρης της Ελένης Μπαζιώνη.

“Η Μαρία Τουλούπα-Καλατζή πέθανε στις 6.3.2003.

Το τελευταίο Αντίο μου στην καλή μου Μάνα που έφυγε για πάντα μακριά

Μ’ έφερες στον κόσμο στο χάραμα του 2ου Παγκόσμιου Πολέμου που ταλάνισε την Ανθρωπότητα.

Με γένησες με κίνδυνο της ζωής σου και επέζησες μετά από επιλόχειο πυρετό άλλα 64 συναπτά χρόνια.

Ο πατέρας ύστερα από λίγους μήνες ξενιτεύθηκε στην Αμερική και τον έκλεισε εκεί ο πόλεμος 6 χρόνια.

Εμείς οι δυο πια, ένα τριαντάφυλλο ανοιχτό εσύ και ένα μπουμπουκάκι εγώ, πορευόμασταν στο άγριο ανηφόρι της εποχής εκείνης.

Ζούσαμε όλοι μαζί με την οικογένεια του αγαπημένου σου αδελφού Αλκιβιάδου

και της γλυκειάς μανούλας σου Φωτεινής στο ζεστό πατρικό όμορφο σπίτι μας στο γραφικό παλιό Μικρό Χωριό Καρπενησιού. Σ' εμένα έχει μείνει η αίσθηση ακόμα και τώρα, ότι τότε όλα για μένα ήταν σαν παραμύθι, μέχρι που ξένοι κατακτητές πάτησαν τα Άγια εδάφη μας και σκόρπισαν την καταστροφή και τα κάψανε όλα. Τότε ξεκίνησε ο μεγάλος ξεριζωμός και πήραμε όλοι τα όρη και τα βουνά μαζί με τα ζωντανά μας για να σωθούμε.

Αν και πολύ μικρή, στο μυαλό μου έχουν μείνει οι εικόνες ενός χωριού τυλιγμένο στις φλόγες, που μας ακολουθούσαν φεύγοντας έντρομοι όλοι κλαίγοντας και ουρλιάζοντας όλα τα ζωντανά που είχαμε μαζί μας.

Κάποια μέρα, γυρίσαμε και δεν βρήκαμε τίποτα όρθιο. Μούλεγες πολύ αργότερα ότι δεν είχες ρούχα να μ' αλλάξεις και ξήλωσες μια μπατάνια για να μου πλέξεις ένα φουστανάκι. Ύστερα πάλι από λίγο, με πήρες με τη φοράδα και πήγαμε πεζοί από τα Αραποκέφαλα στη Παραβόλα του Αγγρινίου που είχατε εκεί ένα λιοστάσι.

Κατόπιν ξαναγυρίσαμε σ' ένα άλλο τόπο Μεγάλο Χωριό, το όμορφο χωριό του πατέρα, στην αδελφή του Αθηνά που έμεινε εκεί με τα τρία αγόρια της και μας φιλοξένησε.

Και τέλος το 1945 έγινε η μεγάλη απόδραση για την πρωτεύουσα με το θρυλικό φορτηγό του Γιώτα. Κάναμε 3 μέρες να φθάσουμε στην Αθήνα.

Φιλοξενούμεθα συνεχώς από αγαπημένους συγγενείς μας, αείμνηστοι πα τώρα οι περισσότεροι από αυτούς τους καλούς ανθρώπους. Με στόλιζες, με καμάρωνες και λέγανε τότε ότι ήμουν σαν τη Σίρλευ Τεμπλ του Χόλυγουντ. (Εκκολαπτόμενο κινηματογραφικό αστέρι εκείνη τότε της Αμερικής, κι εγώ η ντόπια θυγατέρα της όμορφης Μικροχωρίτισσας ΚαλανζοΜάρως).

Και να, σε κάνα χρόνο πήγαμε να πάσουμε από το Πειραιά τον Αμερικάνο μπαμπά. Δεν τον ήξερα και δεν τον ήθε-

λα. Μούδινε όλο τσίχλες και εγώ τις κατάπινα. Με τον καιρό τον αγάπησα πολύ. Καλή σου ώρα Πατέρα μου, σου στέλνουμε τώρα τη Μάνα μας. Να την προσέχεις όπου και νάσαι.

Και σε κάνα χρόνο μετά γεννήθηκε ο μοναδικός μου αδελφός Γιάννης. Εξαίρετος οφθαλμίατρος σήμερα με μια ωραία οικογένεια. Την άξια γυναίκα του Ευφροσύνη και τα δύο του θαυμάσια παιδιά του τον Θανάση και τη Μαριλίζα. Εκκολαπτόμενοι επιστήμονες και οι δύο. Είχαμε χαθεί κάμποσο καιρό, αλλά τώρα που ξαναβρεθήκαμε, ξαναγαπηθήκαμε πάλι απ' την αρχή.

Έτσι λοιπόν κάποια στιγμή παντρεύτηκα τον καλό Παντελή έκανα δυο θαυμάσιες θυγατέρες και πολύ νωρίς έμεινα μόνη μου.

Το ξέρω Μανούλα μου ότι πολλές φορές σε πικράναμε και σε πονέσαμε. Αλλά όλα αυτά τώρα ανήκουν σε μια άλλη διάσταση και ξέρουμε ότι βαθειά μεσ' την καρδιά σου, μας συγχώρεσες όλους και πάντα είχες ένα καλό λόγο να πεις για όλους μας.

Ήσουν άνθρωπος περήφανος, αυτάρκης, έμεινες μόνη σου πολύ καιρό, δεν ήθελες να σου κάνουμε σχεδόν τίποτα. Μέχρι που άρχισε να εισβάλει εφιαλτικά στη ζωή σου ένας ολέθριος εχθρός που σκόρπισε σκοτάδια στο μυαλό σου και δεν ξέραμε πια τι να κάνουμε και πώς να φερθούμε.

Κι εγώ πολλές φορές Μάνα μου, μέσα σ' αυτή την κόλαση, σε μάλωνα και σε φώναζα, και τόχω πολύ μετανιώσει, ήταν σκληρός και άνισος ο αγώνας μ' αυτόν τον μοιραίο εχθρό που με περιέπαιζε. Συγχώρα με Μάνα μου γλυκειά.

Μέσα σ' αυτές τις σπαρακτικές κι αγωνιώδεις ώρες εκτός από τα παιδιά μου και τ' αδελφια μου που κάνανε ότι μπορούσαν και τους ευχαριστώ όλους, αυτή που μέρα-νύχτα μου συμπαραστεκόταν και με στηρίζε, είναι μια γυναίκα που ήρθε από ξένο τόπο στο σπίτι μου για να βγάλει το

ψωμί της. Είναι ένας άνθρωπος με μεγάλη ψυχή.

Δάφνη σ' ευχαριστώ για όλα από τα βάθη της ψυχής μου και να θυμάσαι ότι θα σ' αγαπώ και θα σε θυμάμαι πάντα ότι κι αν γίνει. Νάσαι πάντα καλά.

Τελειώνοντας θα πω κάτι που μου είπε μια μέρα η μεγαλύτερη από τα πέντε υπέροχα εγγόνια μου. Με ρώτησε λοιπόν η όμορφη Μαρία-Ελένη μου: "Πότε θα πεθάνεις γιαγιά;" και της απαντάω: "Όταν μεγαλώσω πολύ και γεράσω θησαυρέ μου θα πάω κι εγώ κοντά στο Χριστούλη, όπως όλοι οι Άνθρωποι και τα ζώακια". Και μετά από αυτά μου λέει κι αυτή: "Μα κι εγώ γιαγιά μου όταν μεγαλώσω και γεράσω πολύ, θα πεθάνω, αλλά θα σε βρω κάπου, θα μιλήσουμε;" "Μα φυσικά αγάπη μου όλοι θα βρεθούμε μην το ξεχνάς αυτό ποτέ."

Έτσι κι εγώ τώρα Μανούλα μου σε ρωτάω: Όταν γεράσω πολύ και πεθάνω θα σε βρω κάπου; Θα μιλήσουμε;"

Ελένη

Μαρία Πριοβόλου Λιάτσου

Το κείμενο που ακολουθεί το έγραψε η κόρη της Ελένης, που ζει και εργάζεται στην Καλιφόρνια:

Νάχεις την ευχή μου!

Λένε ότι γίνεσαι γυναίκα τη μέρα που πεθαίνει η μητέρα σου. Εγώ έγινα γυναίκα όταν μια μέρα σταμάτησα στο κόκκινο φανάρι και κοιτάζοντας πίσω από τον καθρέφτη του αυτοκινήτου μου αντίκρισα τα μάτια της μάνας μου να είναι καρφωμένα πάνω μου. Εκείνη τη στιγμή κατάλαβα ποια τελικά ήμουν, γιατί δεν θα μπορούσα να είμαι αυτή που είμαι αν η μητέρα μου δεν ήταν αυτή που πραγματικά ήταν.

Η Μαρία Πριοβόλου γεννήθηκε τον Ιούνιο του 1917 στο Μικρό Χωριό, το γραφικό χωριό στην ορεινή Ρούμελη. Οι πετροστρωμένοι δρόμοι και τα τρεχούμενα γάργαρα νερά της πλατείας του χωριού ήταν ο χώρος παιχνιδιού αν και η παιδική της ζωή δεν κράτησε πολύ. Ο πατέρας της πέθανε όταν εκείνη ήταν εννιά χρονών, αφήνοντας πίσω του μια νέα γυναίκα χήρα και τρία παιδιά. Η Μαρία ήταν η μεγαλύτερη. Έμαθε πολύ γρήγορα τι σημαίνει η ζωή χωρίς πατέρα και όλα να εξαρτώνται από τη σκληρή αγροτική δουλειά της μάνας και από τη γενναιοδωρία των συγγενών.

Αν και η μάνα μου πάντα έλεγε ότι ήταν μια υπάκουη και δειλή χωριατοπούλα, οι ιστορίες που μας διηγούνταν μάλλον βεβαιώνουν για το αντίθετο. Τρανή απόδειξη της αντοχής και του θάρρους της είναι η ιστορία για τους φασίστες που της πήραν το αρνί όταν πήγαν να στρατοπεδεύσουν στον περίγυρο της εκκλησιάς. Έτρεξε πίσω τους χειρονομώντας και σαν έφτασε στην πλατεία, χτύπησε τα πόδια της κάτω και ζήτησε να της δώσουν πίσω το αρνί της αμέσως. Οι στρατιώτες ξεκαρδίστηκαν στα γέλια ενώ ένας μάλλον πιο ευγενικός και συνετός, την πήρε απ' το χέρι και την έστειλε πίσω κλαίγοντας στη μάνα της.

Όταν έφτασε σε ηλικία παντρειάς την έστειλαν στην Αθήνα, σε συγγενείς, για να της βρουν γαμπρό. Εκεί της έκοψαν τις κοτσίδες και της έφτιαξαν τα μαλλιά. Η Μαρία ένιωσε τόσο άβολα που κατέληξε να φοράει ένα μαντήλι στο κεφάλι όλο το 24ωρο. Δυστυχώς οι άνδρες της Αθή-

νας δεν έβρισκαν τίποτα ελκυστικό σε μια αδύνατη χωριατοπούλα με ένα τσεμπέρι στο κεφάλι όλη την ώρα. Όταν ήταν σε ώριμη ηλικία - 29 χρονών - την αρραβώνιασαν με κάποιον που όμως δεν σήμαινε τίποτα γι' αυτήν... όλο το χωριό χάρηκε... ίσως αυτή να ήταν η τελευταία της ευκαιρία για να παντρευτεί. Όμως η Μαρία δεν συμφωνούσε καθόλου, ώσπου μια μέρα πέταξε τη βέρα κάτω κι' αυτή τρύπωσε μέσα στις χαρμάδες του ξύλινου πατώματος. Εκείνη ήθελε να παντρευτεί μόνο αυτόν που θα ήθελε η καρδιά της και όπως φαίνεται τα κατάφερε. Συναντήθηκε με τον πατέρα μου στο πανηγύρι του χωριού. Εκείνος είχε έλθει από το Μεγάλο Χωριό. Αλληλοκοιταχτήκανε και από τότε έζησαν μαζί 52 1/2 χρόνια.

Ένας συγγενής φρόντισε να έλθουν στην Αμερική. Ο πατέρας ήλθε πρώτος. Η Μαρία ήλθε λίγο αργότερα με ένα μωρό στην αγκαλιά και με ένα καράβι που κουνούσε τρομερά. Της πήρε 18 μέρες να φτάσει στη Νέα Υόρκη. Εκεί μένουν σε ένα μικρό διαμέρισμα στο Νότιο Μανχάταν. Η Μαρία δεν κουράζεται να περπατάει 32 ολόκληρα τετράγωνα, κάπου 5 χλμ., για να πάει τα παιδιά της στο Σέντραλ Παρκ και να παίξουν στο χορτάρι.

Ο Γιάννης ήταν αυτός που κέρδιζε το ψωμί μας και η Μαρία ήταν αυτή που κέρδιζε την καρδιά μας. Έκανε οικονομία για να μπορεί να κάνει άλλα βασικά πράγματα, όπως να στέλνει τις κόρες της στο ημερήσιο Ελληνικό σχολείο για να μάθουν να γράφουν, να διαβάζουν και να μιλούν ελληνικά. Κάθε μήνα οι κόρες της έπρεπε να γράφουν γράμμα στις δυο γιαγιάδες στα ελληνικά, κάτω από τις οδηγίες της και εκείνη να μην ξεχνά να βάζει λίγα δολάρια μέσα στο φάκελο πριν το κλείσει και το στείλει.

Πενήντα σεντς πλήρωνε κάθε βδομάδα για τα μαθήματα πιάνου των κοριτσιών της. Και όταν η μια κόρη έπαιζε πιάνο, εκείνη χόρευε βαλς με την άλλη. Για να μπουν οι κόρες της στην κοριτσιίστικη ομάδα προσκόπων χρειάστηκε να μαλώσει

με μια αμερικανίδα - στα ελληνικά! Εκείνη δεν καταλάβαινε τίποτα από όσα της έλεγε η μητέρα αλλά ένιωσε ότι ο προσκοπισμός είχε μεγάλη σημασία γι' αυτήν κι' έτσι εγώ έγινα η πρώτη προσκοπίνα στην οικογένεια.

Κάθε βράδυ έπρεπε να μας δει να κάνουμε το σταυρό και την προσευχή μας και κάθε Κυριακή, μετά την εκκλησία και το μεσημεριανό φαγητό, έπρεπε να βάλει το ραδιόφωνο στις ελληνικό πρόγραμμα για να μάθει στις κόρες της να χορεύουν ελληνικούς χορούς γύρω-γύρω από το τραπέζι. Οι γιορτές ήταν γι' αυτήν η ευκαιρία να μας μάθει πώς να φτιάχνουμε τυρόπιτα και μπακλαβά. Τη θυμάμαι να βάζει τα χέρια της πάνω στα δικά μου για να μου δείξει πώς να στρίβω καλύτερα τη ζύμη για τα κουλουράκια.

Όταν μια μέρα ο πατέρας γύρισε σπίτι απογοητευμένος από την άρνηση της τράπεζας να του δώσει δάνειο, η μητέρα του έδωσε ένα φάκελο με 1.000 δολάρια, που είχε εξοικονομήσει από τα λεπτά που της έδινε για τα βδομαδιατικά έξοδα της οικογένειας. Αγόρασαν το πρώτο μας σπίτι. Όταν εγώ θα πήγαινα για πρώτη φορά σε χορό, έτρεξε σ' ένα φτηνομάγαζο της γειτονιάς, κάτω από καταρρακτώδη βροχή, για να μου πάρει μια κορδέλα που θα ήταν ασορτί με το φόρεμά μου. Όταν έπαιζα πιάνο σε ρεσιτάλ ή θεατρικές παραστάσεις, ερχόταν κρατώντας λουλούδια στο χέρι, καθόταν στην πρώτη σειρά καθισμάτων, γελούσε και όταν έβλεπε τους άλλους να χειροκροτούν χειροκροτούσε και κείνη, γιατί η ίδια δεν μπορούσε να καταλάβει λέξη απ' όσα άκουγε. Όταν η καρδιά μου ράγισε από νεανικό αίσθημα, μου κράτησε σφιχτά το χέρι. Όταν κλέφτες μπήκαν στο σπίτι μου, μου χάιδεψε τα μαλλιά και μου είπε ότι θα πρέπει να θυμάμαι ότι εκείνη κι' ο πατέρας είναι και θα είναι πάντα δίπλα μου.

Όταν ήμουν μικρή και αβοήθητη με φρόντιζε πάντα με στοργή. Όταν εκείνη ήταν γριά και αβοήθητη έκανα κι εγώ το ίδιο. Με πήρε απ' το χέρι και με πήγε στην εκκλησιά, στο σχολείο, στο γιατρό.

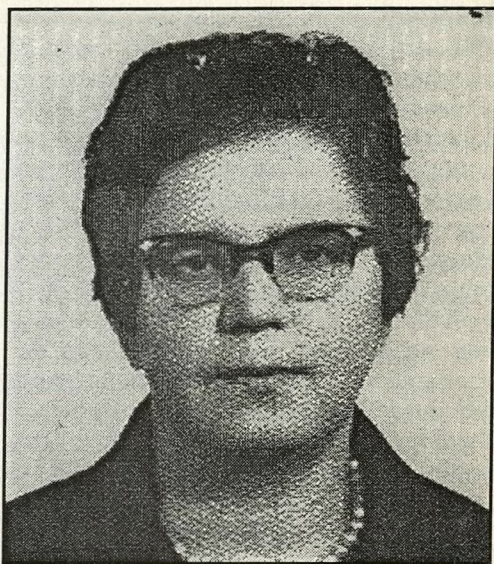
Την έπασα κι' εγώ απ' το χέρι και την πήγα στην εκκλησιά, στο γιατρό στο νεκροταφείο για να προσκυνήσει στο μνήμα του άντρα της. Η ευθύνη της μάνας. Το καθήκον της κόρης.

Η Μαρία Πριοβόλου Λιάτσου πέθανε στις 3 Φεβρουαρίου 2003. Θυμάμαι τόσα πολλά κι' είναι τόσα πολλά αυτά που ξεχνώ. Όμως μια φράση της μένει για μένα ζωντανή και αλησμόνητη. Είναι αυτή που έλεγε και που για μένα σήμαινε τα πάντα για να βαδίζω με σιγουριά στη ζωή μου. Είναι αυτή που ο καθένας μας θέλει ν' ακούει όσο μεγάλος κι' αν είναι. Είναι αυτή που μου είπε όταν έφευγα από το πατρικό μας σπίτι για να πάω στο δικό μου. Είναι αυτή που μου έλεγε όταν έκλεβα χρόνο από τις δουλειές μου για να πάω να τη δω και να την ακούσω να διηγείται τα παλιά. Είναι αυτή που μου έλεγε σαν την περιποίομουν όταν πια ήταν γριούλα και ανήμπορη. Είναι αυτή που μούλεγε όταν τη χάιδευα τη νύχτα και μαζί κουλουριαζόμασταν στον καναπέ σαν μικρά κοριτσάκια. Νιώθω έναν κόμπο στην καρδιά μου όταν ξέρω ότι δεν θα την ξανακούσω ποτέ πια όσο ζω να μου λέει: Νάχεις την ευχή μου!

Βασιλική Βράχα-Φαλίδα

Έφυγε αθόρυβα και πλήρης ημερών, η σεμνή και με πολυσχιδή δημιουργική δραστηριότητα δασκάλα, πρωτότοκη θυγατέρα γνωστής οικογενείας εκ Κρικέλλου καταγομένης, με (4) επιγενομένους άρρενας αδελφούς, εξ ων ο γράφων είναι ο μόνος επιζών, μετέπειτα σύζυγος του συναδέλφου της Ιωάννου Βράχα, γόνου και αυτού γνωστής και ισάξιας οικογενείας, εκ Ψιανών Ευρυτανίας.

Οι πάντες τα αγαθά πράξαντες και το κατά δύναμη, τοις πάσι αρωγοί υπάρξαντες και εις τους οποίους οι δίκαιοι κριτές της απλής κοινωνίας, τους απένειμαν το άτυπο παράσημο της έξωθεν καλής μαρτυρίας, τιμή της άσβεστης μεταθανάτιας μνήμης, που τους συνώδευσε στο άγνωστο ταξίδι της αθανασίας των, έφυγε στις 24 Απριλίου 2003 και κηδεύ-

θηκε σε ένα χιονισμένο τοπίο, στο Κοιμητήριο Χαλανδρίου, στους πρόποδες της Πεντέλης.

Στις 3 Απριλίου 2002, έφυγε και ο Σταύρος Γεωργούλης, σύζυγος της Αντιγόνης Θάνου, στο σπίτι των οποίων κατοικούσε και η αδελφή μου, όσο καιρό δασκάλεψε στο Μικρό Χωριό, για το έργο της οποίας, μου αρκεί η μαρτυρία ενός μαθητού της, που συμβαίνει να είναι και επιστήθιος φίλος μου, του Νίκου Κεράνη.

Μνημόνευσα και τον Σταύρο Γεωργούλη, γιατί όχι μόνο έφτιαξε μόνος του τον τάφο του στο λόφο του Νικολού, όπου κηδεύθηκε με πάνδημη συμμετοχή, αλλά και γιατί υπήρξε γλαφυρός στοχαστής, που επί πάσι τα κάλλιστρα έπραξε, γράφοντας στο ποικίλης ύλης, τοπικό περιοδικό "ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ" διηγήματα και αφηγήματα, στα οποία με αόρατα βέλη, εμαστίγωνε την υποκρισία, την εσωστρέφεια, την δουλοπρέπεια, το ψεύδος και ό,τι το ανήθικο και μη συμβατό στον χαρακτήρα του.

Μακάρι να τύχω και εγώ της "έξωθεν καλής μαρτυρίας".

Γεώργιος Νικ. Φαλίδας, συν/χος δικηγόρος.

SUN & SEA

TRAVEL AGENCY

- Αεροπορικά εισιτήρια για όλο τον κόσμο • Συνέδρια - Εκθέσεις
- Οργανωμένες εκδρομές • Διαβατήρια - Βίζες

Στις οικονομικότερες τιμές!!

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΙΟΥΡΝΑ - ΒΟΥΓΑ Σινώπης 29, Αμπελόκηποι, Τηλ.: 210 7799261

Ξενοδοχείο Εστιατόριο Καφετέρια

«Η ΧΕΛΙΔΟΝΑ»

Δ/ση ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΝΙΑΣ

Θέα προς το Βελούχι

Παραδοσιακή φιλοξενία εξυπηρέτηση

Παλιό Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 22370/41221

ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ

Ψησταριά

Εστιατόριο - Χωριάτικη Κουζίνα

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Τηλ. 22370/41257, 41103

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΩΜΑΤΙΑ

Α' κατηγορίας

ΑΖΑΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΗ

ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό, Πληρ. Τηλ. 22370/41318

COUNTRY CLUB HELLAS HOTEL

ΠΟΠΗ ΜΠΑΚΑΤΣΙΑ Hotel Manager

Μικρό Χωριό - Καρπενήσι, Τ.Κ. 360 75

Τηλ.: 22370/41570-6, Fax: 22370/41577

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ ΡΙΝΑ ΤΑΣΙΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 22370/41349

Studio MERSES

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ

ΑΓΟΡΙΤΣΑ ΤΣΙΝΙΑ

Υπεύθυνη Κρατήσεων

Πληρ. 22370/41444, Φαξ 22370/41111,

κινητό 6974/114182

ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΖΑΡΡΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 22370/41236,41433

Ψησταριά - Ταβέρνα

Χωριάτικη κουζίνα

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 22370/41300

Ταβέρνα «Η ΓΩΝΙΑ»

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ετοιμα φαγητά της ώρας

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ.: 22370/41393

Ξενώνας

«Το ρίζωμα»

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΟΥΡΑ

Νέο Μικρό Χωριό

τηλ. 22370/41170 FAX: 22370/41486

Κάποιοι ανάμεσά μας, Έχουν πιο Ανεπτυγμένο «ένστικτο» Υπεροχής:

Panthera Leon.
κυρίαρχη υπεροχή στο χώρο του.

ΙΔΙΩΤΙΚΟ Τ.Ε.Λ.
ΠΛΑΚΑ

- ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
- ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ
& ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΙΔΙΩΤΙΚΟ Τ. Ε. Λ.

Αναγνωρισμένο από το Κράτος

Ζωναρά 10, Τηλ.: 6457082-4,
5244011, 8250552, 6875421